

MOJMIR
PUSTOSLEMŠEK,
župan Kostanjevice na Krki:

„Nismo dobili še nobene ponudbe s strani Dolenjske, če smo zainteresirani, da bi se priključili dolenski regiji, nas pa kar smatrajo za svojega v Posavju.“

Naš pogovor, str. 3

Priloga o Slovencih
na Hrvaškem

NIKOLI
PRETRGANE
VEZI

Str. 11 - 15

METKA PLOHL:
vzgojiteljica v Brežicah

»Za manj vseenosti in brezbriznosti po svetu odprimo srca, dlani, prisluhnimo, podarimo nasmeh, bližino, lačnemu žemljico, pa tako naprej.«

Zadnja stran, str. 24

POS AVSKI Obzornik

Srečno 2007!

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Časopis za pokrajino Posavje, leto X, št. 26, četrtek, 28. 12. 06, 24.000 izvodov

IZ VSEBINE

- 2 V Kostanjevici imenovali komisije, odborov še ne
- 2 NEK rekordno v letu 2006
- 4 Valvasor je živel v Mencingerjevi hiši!?
- 5 Lokalno partnerstvo na razpotju
- 16 Iz občine Brežice
- 17 Iz občine Krško
- 18 Iz občine Sevnica
- 19 Šport
- 20 Mladi
- 21 Nagradna križanka
- 22 Pisma bralcev
- 24 Brez strahu pred psom

“Ker jo imamo radi, moramo skupaj poskrbeti zanjo.”

KRŠKO - Ob dnevu samostojnosti in enotnosti je 26. decembra v krškem Kulturnem domu potekala svečanost, na kateri je ob šestnajsti obletnici plebiscitarne odločitve Slovencev, da stopijo na samostojno in neodvisno pot, v enem najlepših govorov, ki smo jim lahko do sedaj prisluhnili, strnil misli slavnostni govornik Ernest Breznikar. Poudaril je, da se resda življenje vsakega posameznika v obdobju šestnajstih let razlikuje od drugega, toda slovenska zgodba je skupna vsem in naša, Slovenija pa je kot čedna, mlada, razigrana in spogledljiva deklica.

»Naša skupna je slovenska zgodba, ki si jo tolmačimo vsak po svoji meri, strankarski barvi in političnem okusu. In malo je tistih, ki gledajo na našo državo neodvisno in neopredeljeno. Dejstvo pa je, da je Slovenija pri svojih šestnajstih ravno razigrana, čedna in spogledljiva deklica. Roko na srce - včasih se tako tudi obnaša! In se s svojo mladostjo prav očarljivo spogleduje po Evropski uniji in celo preko oceana. Toda, le vzgajati jo je potrebno, da bo v devetletki ali desetletki spoznala, kdo je in kam sodi. Deklica bo dozorela, le paziti moramo, da njen pristanek v realnost ne bo pretrd in da nam v svoji občasni

razuzdanosti ne bo naredila škode. Ampak ker jo imamo radi, moramo s skupnimi močmi poskrbeti zanjo. In ko bo z razumom in čustvi došla sporočilo naše himne, ki ima menda od vseh na svetu najlepše poslanstvo, verjemite, z njo ne bo več težav. Tedaj se bomo vsi, zares čisto vsi zavedali veličine današnjega praznika, kakor sledi tudi iz stihov: Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat' dan, da koder sonce hodi, prepri iz sveta bo pregnan, da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak.« je zaključil svoje misli Ernest Breznikar. Udeleženci slavnostne prireditve, ki so napolnili veliko dvorano Kulturnega doma do zadnjega

Ernest Breznikar

kotička, pa so prisluhnili tudi bogatemu kulturnemu programu v izvedbi Simfoničnega orkestra Glasbene šole Krško in solistov Jerneje ter Mateje Žarn in Marka Železnika. B.M.

Prelomno leto GEN energije

KOSTANJEVICA NA KRKI - Družba GEN eneregija je uspešno zaključila leto 2006, največ po zaslugi izrazito stabilnega in zanesljivega obratovanja Nuklearne elektrarne Krško, ocenjuje direktor družbe Martin Novšak. Za podjetjem je pestro leto, v katerem se je februarja lastniško izločilo iz ELES-a in postalo samostojno podjetje v državni lasti, julija pa se iz ELES-GEN preimenovalo v GEN energija, je na prednovoletnem srečanju z novinarji povedal Novšak.

GEN energija se je tako iz finančne družbe preoblikovala v energetske, oktobra pa z nakupom 50-odstotnega deleža družbe Istrabenz Gorenje, ki se je preimenovala v GEN-I, vzpostavila tudi tržno funkcijo, saj novo podjetje trži elektriko, s katero razpolaga GEN energija. Družba se je tudi kadrovske okrepila iz dveh na deset zaposlenih, pet do šest novih zaposlitev pa načrtuje še v naslednjem letu.

vidoma končan sredi naslednjega leta. Energijo, ki jo

Martin Novšak

GEN energija svoje prihodke namenja za odplačevanje investicijskega kredita NEK, rezervacije in investicije. Odplačali so že 11 milijard tolarjev kredita NEK, tako da ga za naslednji dve leti ostaja še 5 milijard. Poleg tega družba redno pokriva obveznosti do Sklada NEK, ena prvih investicij družbe pa bo investicija v hidroelektrarne na spodnji Savi. S Holdingom Slovenske elektrarne so že sklenili dogovor o delitvi s prevzemom Termoelektrarne Brestanica in Savskih elektrarn Ljubljana v t.i. »drugi energetski steber«, postopek pa bo pred-

proizvajajo omenjene elektrarne, bo v tem času prodajal HSE, z letom 2008 pa jo bo začel prodajati GEN-I. V predvideni novi družbi, ki bo gradila spodnjehavske elektrarne, bo GEN energija v začetku sodelovala z 10-odstotnim deležem, ki pa ga bodo po Novškovi besedah še povečevali. Sicer pa ima GEN energija predvideno pomembno vlogo tudi pri gradnji drugega bloka nuklearke, ki je eden šestih energetskih projektov med 35 razvojnimi projekti do leta 2023.

P. Pavlovič

Ocvirk poklicni podžupan

SEVNICA - Prejšnji četrtek se je na drugi redni seji sestel Občinski svet občine Sevnica in se med drugim seznanil z odločitvijo župana Kristijana Janca, da je za podžupanja imenoval Bredo Drenek Sotošek, izvoljeno v Občinski svet na listi Socialnih demokratov, za podžupana pa svetnika Slovenske demokratične stranke Rudolfa Dobnika. Medtem ko bosta Drenek Sotoškova in Dobnik opravljala funkcijo nepoklicno, je Občinski svet soglasno potrdil predlog, da tretje imenovani podžupan, 37-letni Srečko Ocvirk iz Slovenske ljudske stranke, opravlja funkcijo poklicno.

Z dnem seje so podžupanja in podžupana tudi formalno prevzeli funkcijo, s katero bo Bredo Drenek Sotošek zadolžena za področje turizma, kulture, športa in mladine, Rudolf Dobnik za pomoč pri opravljanju nalog župana na področju gospodarstva, kot poklicni podžupan pa bo Srečko Ocvirk poleg del pri opravljanju tekočih in razvojnih projektov Občine in nalog, za katere ga bo pooblastil župan, tudi nadomeščal župana v času njegove odsotnosti. Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so na četrtkovni seji potrdili tudi petnajst komisij in odborov Občinskega sveta občine Sevnica kakor tudi imenovanje novega sestava Občinske volilne komisije, ki jo bo kot predsednik vodil Marko Lisec (SDS). Kot vse odbore in komisije so soglasno imenovali člani Nadzornega odbora Občine Sevnica in Nadzornega sveta podjetja Komu-

nala, že v uvodu seje pa potrdili svetniška mandata Alojzu Zalaščku ter Janezu Divjaku, ki sta nadomestila v občinskem svetu na listi SLS izvoljena Kristijana Janca in Matejo Konajzler. Medtem ko so vsa navedena imenovanja potekala hitro in brez razprav, so veliko več časa namenili razpravi o vsebinskem delu Zavoda za kulturo, šport, turizem in mladino (KŠTM), ki jo je sprožil Andrej Hafner, svetnik N.Si. Hafner je namreč ob predstavitvi polletnega dela zavoda med drugim očitati direktorici Petri Pozderc, da v KŠTM predvajajo kratki film o sevniskem gradu Med legendo in resničnostjo, avtorsko delo Bojana Kostevca. Vendar, kakor je zatrnila Pozderc, so v Zavodu omenjeni film z nameni trženja kupili, zavrnili pa je tudi očitke, da v KŠTM neenakovredno obravnavajo dejavnost oziroma aktivnosti, ki jih prirejajo in

izvajajo v Mladinskem centru Sevnica in sevniskem Salezijskem mladinskem centru. Ker pa imajo tako eni kot drugi svoje predstavnike v Svetu zavoda KŠTM, je Andrej Stricelj (LDS) opozoril, da tovrstna razprava sodi tam.

Sicer pa so se svetniki in svetniki seznanili tudi s sklepom o prenosu objektov v upravljanje KŠTM, po katerem bodo upravljali poleg matičnih poslovnih prostorov še z Gradom Sevnica in z grajskim pobočjem, z Ajdovskim gradcem, s sevnisko Kulturno dvorano, Turistično informacijsko pisarno, z bazenskim kompleksom, s Športnim domom in s športno dvorano ter z opremo MC Sevnica. Ker pa nameravajo v KŠTM obnoviti žičnico za potrebe smuke in razsvetljavo na Lisci, je Joško Kovač (SLS) priporočil direktorici, da v Zavodu še pred investiranjem na smučišču opravijo analizo, ko-

CERKLJE OB KRKI - Dobri dedek Mraz za obisk najmlajših izbire vsa mogoča prevozna sredstva in tako so otroci zaposlenih v Vojašnici Cerklje ob Krki doživeli, da se je k njim spustil dobesedno z neba - pripeljal se je namreč s helikopterjem, jih prijazno nagovoril in jim razdelil darila ter se poveselil tudi ob programu, ki so ga pripravili učenci OŠ Cerklje ob Krki. M.K.M.

likšna bodo vlaganja in kakšne so realne možnosti, da bi z obratovanjem tudi pokrivali stroške, pri čemer, kakor je opozoril Kovač, je potreb-

no upoštevati tudi tople zimске mesece in še vedno visoke temperature, ki ne omogočajo zasneževanja.

Bojana Mavsar

BOOM
TURISTIČNA AGENCIJA Boom
SLO - 6270 Krško, ČK 2.7, p.p. 335,
tel.: 07 49 21 674, fax: 07 49 01 085
GSM: 041 630 135, 041 684 320
e-mail: Boom@siol.net, www.boom.si

KOMEDIJA ZAGREB
Muzikal CHICAGO
nedelja, 21. januar 2007
Muzikal AIDA
sobota, 27. januar 2007

SREČNO 2007!

hse Skupni podvig
Izgradnja HE na spodnji Savi
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D.O.O.
(za skupni podvig)
Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana

Moč energije

SeCOM
p.p. 265, 8270, Krško

PRAVA OKNA
Najboljše za vašo prihodnost

080 14 44

Secom Krško d.o.o.
Tel.: 07 488 01 70, Fax: ...73,
secom.krsko@siol.net, www.oknainvrata.com

2. seja občinskega sveta Kostanjevica na Krki Imenovali komisije, odborov še ne

KOSTANJEVICA NA KRKI - Tamkajšnji občinski svet se je 14. 12. v (pretesnih) prostorih nekdanje krajevne skupnosti sestal na 2. seji, ki se jo je udeležilo vseh deset svetnikov in svetnic ter seveda župan Mojmir Pustoslemšek. Imenovali so tri komisije ter predstavnike v delovno skupino, ki se bo ukvarjala z delitvijo premoženja med krško in kostanjeviško občino, imenovanje sedmih odborov pa predstavili na naslednjo sejo.

Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja sestavljajo Joško Cunk, Silvo Miklavž, Franc Štokar in Boštjan Tomazin, Normativno-pravno komisijo Edita Lajkovič-Mladkovič, Bojan Trampuš, Jožica Lešnjak, Ladko Petretič in Gregor Jordan, Komisijo za občinska priznanja,

Uradne ure župana Mojmirja Pustoslemška so ob sredah od 15. do 16. ure v prostorih nekdanje krajevne skupnosti (Ljubljanska cesta 7).

reševanje pritožb in sodelovanje z občinami pa Milan Herakovič, Marjan Cvelbar, Melita Skušek, Silvo Miklavž in Tina Sintič. Predstavniki kostanjeviške občine v delovni skupini za delitev premoženja med občinama Krško in Kostanjevica na Krki bodo župan Mojmir Pustoslemšek, Silvo Miklavž, Joško Cunk, Andrej Božič in Stane Tomazin. Občinski svet mora imenovati še odbore za

družbene dejavnosti in mladino, za finance in občinsko premoženje, za gospodarstvo, obrt in turizem, za kmetijstvo, gozdarstvo in pospeševanje razvoja podeželja, za okolje, prostor in komunalno infrastrukturo, za zaščito in reševanje ter nadzorni odbor.

Svet naj bi dal tudi soglasje k Dogovoru o izvajanju nekaterih nalog (upravnih, strokovnih, organizacijsko tehničnih, administrativnih, nalog rednega upravljanja, financiranja in vodenja javnih financ) za novo občino s strani krške občine. Kot je pojasnila pravica krške občine Natalija Geršak, bo to do formiranja kostanjeviške občinske uprave novo občino stalo okoli 2,8 milijona tolarjev mesečno, izračun pa je narejen glede na odstotek števila prebivalcev nekdanje KS Kostanjevica na Krki v krški občini (8,76 %). Ker so imeli nekateri svetniki pomisleke glede takšnega „pavšalnega“ načina obračunavanja storitev, je svet o soglasju k dogovoru

Občinski svet Kostanjevica na Krki je „sporni“ dogovor potrdil na izredni seji pred tednom dni, torej 21. decembra. Občina Krško tako bo - začasno - izvajala našete naloge za kostanjeviško občino, obveljal pa bo tudi predvideni način obračunavanja stroškov.

odločal na korespondenčni ali na izredni seji. So pa svetniki in svetnici sprejeli sklep o (začasnem) izvajanju ustanovitelskih pravic v skupnih javnih zavodih. Predmet delitve bodo sicer javni zavodi, ki imajo bodisi sedež (OŠ Jožeta Gorjupa in Galerija Božidar Jakac) bodisi podružnico (Zdravstveni dom Krško, Lekarna Krško, Valvasorjeva knjižnica Krško) v Kostanjevici, pa tudi nekateri javni zavodi s področja gospodarstva (Regionalna razvojna agencija, Podjetniški center Krško, Valvasorjev raziskovalni center Krško).

Peter Pavlovič

Posavska konferenca o regionalnem razvoju Denar konkretnim projektom

ČATEŽ OB SAVI - V tamkajšnjem hotelu Terme je 19. decembra potekala druga posavska konferenca o regionalnem razvoju, ki jo je pripravila Regionalna razvojna agencija Posavje. Udeleženci so poskušali priti do odgovora na naslovno vprašanje konference, kako do sredstev strukturnih skladov Evropske unije v obdobju 2007 - 2013?

Odgovor na to vprašanje pa je, pravi direktor posavske razvojne agencije Robert Ostreljč, večplasten: "Pot do denarja je v pripravi projektov s konkretno vsebino in tudi z gradbenim dovoljenjem. Gre za način financiranja, v katerem Evropa prizna pripravljenost nekoga, da v projekt investira lastna sredstva, voljo in energijo ter pridobi vso potrebno dokumentacijo, nato pa projekt sofinancira."

O naslovni temi so na konferenci predavali predstavniki posavskih (predsednik Regionalnega razvojnega sveta mag. Marjan Šunta in Ostreljč) in državnih ustanov (mag. Peter Wostner in Dražen Levojevič iz Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Darko Sajko z Direktorata za turizem, mag. Bojan Stanonik z Ministrstva za šolstvo in šport ter Tanja Vertelj z Ministrstva za kulturo), vabljeni pa so bili

predvsem zaposleni v javnem sektorju, torej v občinskih upravah in javnih zavodih, ter občinski svetniki. "Vemo, da v javnem sektorju pripravljamo in izvedbo projektov traja dlje, zato smo jih želeli spodbuditi, da pravočasno pripravijo javne projekte, ki so lahko sofinancirani iz evropskih sredstev," pravi Ostreljč in dodaja, da bo naslednja razvojna konferenca namenjena gospodarstvenikom.

P. Pavlovič

Žive jaslice na Razborju

RAZBOR POD LISCO - Številni verniki, ki so v nedeljo, 24. decembra, in v ponedeljek, 25. decembra, prisostvovali sveti maši v cerkvi na Razborju, so med potekom cerkvenega obreda občudovali postavitev živih jaslic. Le-ta so dodatno svojskost dajale bele ovčice v rokah mladih pastirjev. Blagodejen mir, ki ga je bilo čutiti, je občasno zmotilo le blejanje.

V župnijski cerkvi na Razborju pod Lisco že nekaj let zapored verniki podoživljajo liturgični božični dogodek ob živih jaslicah. Polnočnico in mašo na sam praznični dan začne prihod svete družine - Jožefa, Marije in Jezusa v njenem naročju. Spremlja jo približno deset pastirčkov z živimi ovčkami v rokah. Ob oltarju, v zavetju zelenih smrek, je postavljen hlevček, ki sprejme nove obiskovalce in jim nudi zavetje. Nato se začne cerkveni obred, poln dobrih misli in lepih želja, ki ga dopolnjuje

petje božičnih pesmi na cerkvenem koru. Pogled na sveto družino, h kateri mnogi pristopijo po maši, daje to-

plino, prebuja nežnost in ljubezen do sočloveka.

Smilja Radi
Foto: Tanja Grabrijan

GEN, TEB IN SEL nosilci drugega stebra

STUDENEC - Na zadnji seji v tem letu so se v ponedeljek, 18. decembra, na Studencu sestali člani Odbora za izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi, ki so se seznanili s potekom izgradnje hidroelektrarne Blanca, s pripravami na gradnjo HE Krško in s pripravami na izdelavo državnega lokacijskega načrta za hidroelektrarni Brežice in Mokrice, med drugim pa tudi z informacijo o vključevanju GEN energije v izgradnjo hidroelektrarn.

Po spremenjenem in skrajšanem programu izgradnje spodnjeseavske verige hidroelektrarn naj bi bile te dokončane tri leta pred prvotnim planom izgradnje, in sicer leta 2015, ko naj bi v polnih mesecih že začela poskusno obratovati kot zadnja v nizu - hidroelektrarna Mokrice. Vendar ne glede na ta sklep Vlade, termiski plani še niso revidirani, kakor tudi še ni izdelanih vrste potrebnih študij vplivov na okolje, ki so vezane ne le na izgradnjo hidroelektrarne Krško, temveč tudi in predvsem na izgradnjo brežiške in mokriške hidroelektrarne, saj je njuna izgradnja zaradi vodnega režima ob meji pogojena z usklajevanjem in s soglasji sosednje Hrvaške. Po besedah direktorja projekta izgradnje hidroelektrarn Bogdana Barbiča bi bilo pravzaprav izgradnjo kljub zamudam pri sprejemanju državnega lokacijskega načrta za hidroelektrarno Krško še mogoče izvesti do leta 2015, vendar pa je ta pogojena ne le z za-

gotavljanjem finančnih sredstev, temveč bi morala Slovenija uskladiti vodni režim s Hrvaško najkasneje v roku treh mesecev, to je do marca prihodnje leto. Po sedaj znanih informacijah, čeprav je slovenska stran poslala hrvaški obsežno gradivo o posegih v režim spodnjega toka reke Save, pa niso sosede pokazali prav nobenega interesa, kakor tudi niso naši strani posredovali nobenega podatka o nameravani gradnji hidroelektrarne Podsused pri Zagrebu, ki je nenazadnje prav tako odvisna od skupnega in usklajenega vodnega režima.

Torej lahko zaključimo, da je izgradnja zadnjih dveh elektrarn v verigi še naprej vprašljiva, neznanka pa ne ostaja več reorganizacija slovenske energetike in Holdinga Slovenske elektrarne, ki naj bi bila izvedena do konca tega leta. Z izločitvijo Termoelektrarne Brestanica in Savskih elektrarn iz HSE bosta ti družbi skupaj z družbo GEN energija, pod okriljem katere že

deluje Nuklearna elektrarna Krško, tvorile drugi slovenski energetske steber, ki bo tudi partner in sofinancer pri nadaljnji izgradnji spodnjeseavskih hidroelektrarn. Posledično bo tako imenovani Skupni podvig, preko katerega so do sedaj soške, dravske in savske elektrarne poleg HSE in brestaniške termoelektrarne vlagale v izgradnjo verige, preoblikovan v samostojno družbo z omejeno odgovornostjo, v katero namerava po besedah direktorja družbe GEN Energija Martina Novšaka, GEN takoj po ustanovitvi nove družbe vložiti v izgradnjo deset odstotkov sredstev, nato pa ta delež postopoma povečevati. S tem se bodo vložena sredstva v energetske objekte, kakor tudi sredstva, ustvarjena s prodajo električne energije na prostem trgu, preko GEN energije in drugega energetskega stebra ponovno vračala v energetske investicije.

Bojana Mavsar

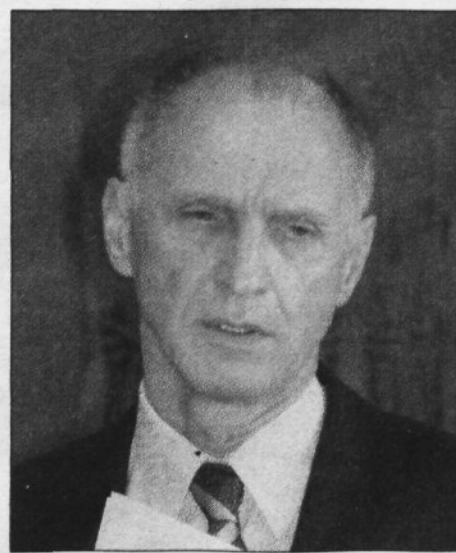
NEK rekordno v letu 2006

KRŠKO - V letošnjem letu v Nuklearni elektrarni Krško niso zabeležili nobene nenačrtovane samodejne, kakor tudi ne ročne zaustavitve jedrskega objekta. Kakor je povedal na tradicionalnem, prednovoletnem srečanju z novinarji predsednik uprave Stane Rožman, so presegli tudi zastavljen letni načrt proizvedene energije, saj ta znaša okoli 5.260 gigavatnih ur električne energije.

Rekordna proizvodna električne energije je tudi rezultat tehnološke nadgradnje jedrskega objekta, za katero leto namenijo okoli 23 milijonov evrov. Tako so tudi v letu 2006 v nuklearni izvedli vrsto posodobitev in velik del sredstev namenili za obnovo strojne opreme, med katerimi je bila največji zalogaj zamenjava nizkotlačnih turbin, s čimer so povečali zmogljivost elektrarne na pragu na 696 megavatov. Tudi v prihodnjem letu bodo v jesenskih mesecih v času remonta opravili zamenjavo izmenjevalcev in dovodov, razširitev hladilnih stolpov, med drugim nameravajo tudi zamenjati in vstaviti novo reakcijske črpalko. Vsekakor pa bodo, kakor je povedal tudi član uprave Hrvoje Perharič, težko ponovili letošnje rekordno proizvodnjo, s katero so zadovoljni tudi v hrvaškem elektrogospodarstvu.

Direktor Stane Rožman je dejal, da bodo kljub porastu cene jedrskega goriva zagotavljali konkurenčno ceno

električne energije, kot najbistvenjši segment obra-

Direktor uprave NEK Stane Rožman je izrazil zadovoljstvo tako nad letnim obratovanjem kot poslovanjem.

tovanja pa izpostavil varno obratovanje jedrskega objekta, saj se krška nuklearna v zadnjih desetih letih stalno uvršča v prvo četrtino jedrskih elektrarn z najvišje zagotovljenimi varnostnimi standardi. Pokazatelj

zanesljivega obratovanja je tudi to, da v letu 2006 niso zabeležili nobene nenačrtovane avtomatske ne ročne zaustavitve objekta, ob predstavitvi letošnjega obratovanja in poslovanja pa se je Rožman navezal tudi na skladiščenje nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. Za njihovo skladiščenje bodo zadostovale kapacitete začasnega skladišča le še do leta 2010, po tem letu, v kolikor trajnega odlagališča še ne bo, pa bo potrebno iskati alternativne rešitve. Veliko bolj ugodno stanje je v vezi s skladiščenjem izrabljenega jedrskega goriva, saj kapacitete v skladiščnem bazenu zadoščajo do konca življenjske dobe elektrarne.

Bojana Mavsar

Hafner na čelu posavske N.Si

KRŠKO - 22. decembra se je v Krškem sestal Regijski odbor N.Si Posavje. Seje so se udeležili predsedniki občinskih odborov N.Si iz Radeč, Krškega, Brežic in Sevnice, gostja pa je bila v.d. glavne tajnice Nove Slovenije Maruša M. Novak. Za novega predsed-

nika Regijskega odbora N.Si Posavje so imenovali Andreja Hafnerja iz Sevnice, za podpredsednika Mirana Prnaverja, za tajnico pa Katjo Knez. Novoizvoljeni predsednik je izrazil zadovoljstvo, da so mu kljub mladosti zaupali tako odgovorno funkcijo. Po-

vedal je, da bo njegova prva naloga vzpostavitev občinskega odbora N.Si v občini Kostanjevica na Krki.

Pogovor z županom občine Kostanjevica na Krki Mojmirjem Pustoslemškom

»Nismo dobili še nobene ponudbe za priključitev dolenjski regiji«

Izvolitev 63-letnega Mojmirja Pustoslemška za prvega kostanjeviškega župana po - ponovni - osamosvojitvi najmanjšega slovenskega mesta je bila na nek način presenečenje, saj ni bil del "elite", ki je v zadnjih letih krmarila tamkajšnjo krajevno skupnost. Kljub temu, da je po uspešni karieri v gozdarstvu letos končno začel uživati upokojsko življenje, se je z vzpostavljanjem nove občine, kljub vedenju, da gre za zelo zahtevno in mukotrpno delo, sprijel zavzeto in odločno. Vedno - vsaj navidez - deluje zelo sproščeno in umirjeno, je prijeten in prijazen sogovornik, svojo ljubezen do narave, posebej do gozdov, izkazuje tudi s prevladujočo zeleno garderobo. Za naš časopis je spregovoril o številnih temah, s katerimi se ukvarja, še preden je nova občina sploh uradno zaživela.

Kako ste se znašli v vlogi kostanjeviškega župana, se vam je zelo spremenilo življenje? Nedvomno se je spremenilo. Življenje je postalo dinamično, z enim kupom stikov, pojavljati se je začelo tudi konkretno delo. Če je v naši moči, stvari rešujemo tukaj, če pa ne, pa skupaj na nivoju občine Krško.

Na drugi, sicer pa prvi redni delovni seji občinskega sveta, je bilo videti, da je v delovanju nove občine še kar nekaj „porodnih“ težav...

Zagotovo. Težave so, ker nimamo nikogar zaposlenega v občinski upravi, razen gospe (Marjana Krhin, op.p.), ki vodi tajniško poslovanje in pošto, ostalo pa sam urejam.

Torej je zaenkrat pomoč krške občine zelo dobrodošla.

Gotovo, na to nimam nobenih pripomb. Dokler ne bomo začeli na novo sami, so pripravljeni z nami sodelovati in nam pomagati. Če pa mi ne bi podpisali tega sklepa (dogovora o izvajanju številnih nalog za občino Kostanjevica na Krki s strani občine Krško, op.p.), bi se lahko zapletlo in bi Krško avtomatsko odpovedalo delo. Tudi drugje smo dobili informacije, da je treba to upoštevati in ta dogovor sprejeti.

Kakšna so vaša pričakovanja glede delitvene bilance z občino Krško, se bojite, da bo pri tem prišlo do težav?

O določenih stvareh, ki so krajevno pogojene, pri delitvi skoraj nimamo kaj - ne eni ne drugi - debatirati. Problemi bodo verjetno nastali pri nekih skupnih lastninah, ki so raztrešene po celi občini. Sicer ne pričakujem hudih zapletov, seveda pa so pri vsaki razdružitvi težave. Tukaj bomo morali na obeh straneh skleniti neke kompromise.

Do kdaj pa naj bi trajala ta delitvena bilanca?

Razdelitev premoženja je bila v preteklosti lahko tudi zelo dolgotrajen proces. Novomeška občina, denimo, se je menda do lani razdruževala z občinami Škocjan, Šentjernej, Dolenjske toplice in Žužemberk. Mislim, da bi se morali v prvih treh mesecih naslednjega leta vsaj ok-

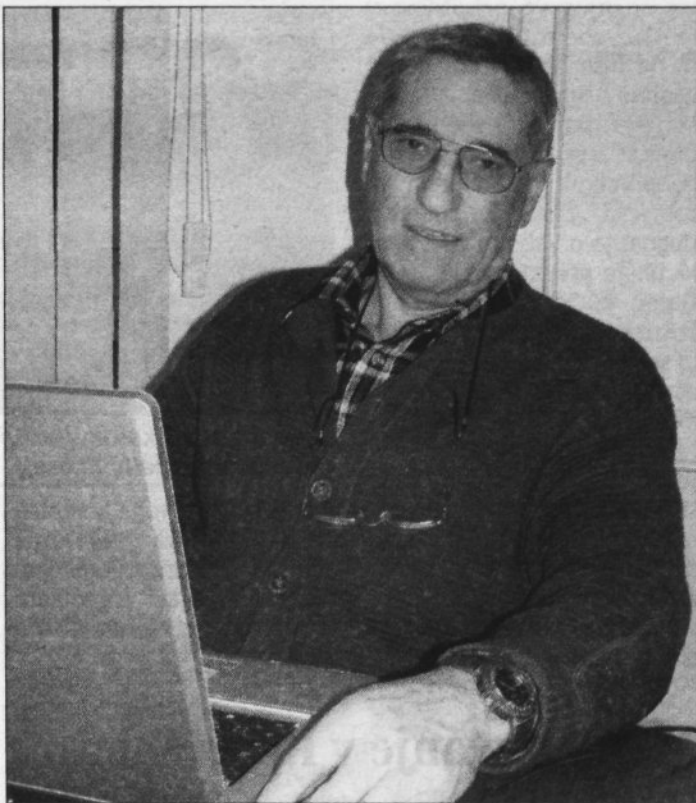
vimo dogovoriti, ker je to tudi temelj za načrtovanje proračuna. Verjamem, da bo volja tudi na drugi strani, da bi to čim prej naredili. Nato lahko damo to zadevo na stran in začnemo delati druge stvari, ki so tudi nujno potrebne, denimo formiranje uprave.

Občina Kostanjevica bo prevzela ustanoviteljske pravice v OŠ Jožeta Gorjupa in v Galeriji Božidar Jakac - bo občina zmožna izvajati te ustanoviteljske pravice, posebej kar se galerije tiče?

Mislím, da bo, če bo financiranje galerije ostalo na takšnem nivoju, kot doslej. Se pravi, da je bil večinski delež financiranja galerije iz nacionalnega proračuna, delež občine Krško pa je bil v zadnjih letih okoli sedem milijonov tolarjev, za Formo vivo pa še dva milijona več, se pravi devet do deset milijonov. Tega je naša občina sposobna, pa tudi določene razstave bomo verjetno še vedno podpirali, tako kot jih je krška občina. Financiranje materialnih stroškov osnovne šole je pa tako in tako v proračunskem prikazu, prav tako tudi celoten program vrtca.

Sicer pa je vaša občina pred dvema velikima projektoma, gradnjo obvoznice in urejanjem Prekope. Bo občinski proračun zmožni te obveznosti? Za obvoznico boste morali leta 2008 odšteti kar 70 milijonov tolarjev...

Po zagotovilih Direkcije za ceste se gradnja obvoznice prične takoj po novem letu. Gradnja bo potekala etapno in naj bi bila končana konec leta 2009, gradnja mostu pa že naslednje leto. Občina pri gradnji mostu naj ne bi sodelovala oziroma - če bo potrebno - le z nekim manjšim zneskom, v letu 2008 pa bo občina morala res prispevati velik znesek. V naslednjem letu moramo zato pristopiti k zbiranju dodatnih sredstev, ker smo na demografsko ogroženem in obmejnem območju, lahko računamo tudi na financiranje iz evropskih sredstev. Na posavski Regionalni razvojni agenciji smo se že pogovarjali o tem, tako da računam na ta dodatna sredstva.

Prekopa je nekoliko bolj problematična, ker za ta projekt niso bili podpisani sporazumi med državo, občino Krško in izvajalci. Tudi ta gradnja bo potekala po etapah. Problem je tudi to, da še niso odkupljena vsa zemljišča, ki so potrebna za razširitev ceste, tega je menda še okrog 30 arov. Mislim, da bomo s tremi lastniki, ki se niso strinjali z odkupno ceno, po novem letu sklenili dogovor. Seveda moramo najprej sprejeti občinski proračun - računam da bo to konec marca - ter nato objaviti razpise, tako da začetka del ne pričakujem pred koncem poletja, pa še to v manjši razdalji. Je pa celotna investicija vredna okoli 600 milijonov tolarjev. Ravno kar pa naj bi se pričela tudi rekonstrukcija Gorjanske ceste. Projekt je bil narejen šele oktobra, ni pa bilo javne razgrnitve za tamkajšnje prebivalce, tako da moramo to narediti takoj po novem letu, da ne bi prišlo med samim delom do kakšnih težav.

Sicer pa Kostanjevica sloni na turizmu. Ste zadovoljni s turistično ponudbo v kraju, kaj bi po vaše še lahko izboljšali?

Nikdar ne bomo povsem zadovoljni, saj ta ponudba temelji na naravnih in kulturnih danostih. Galerija je zagotovo naj-

večji nosilec kulturno-turistične ponudbe in upam, da bo tako ostalo in se morda še izboljšalo. Obiskovalcem moramo ponuditi še več, da bodo dlje ostali v našem kraju in tu pustili še kakšen tolar oziroma evro. Imamo jamo, ki je ena najlepših v Sloveniji, imamo Krakovski gozd, ki je zelo redek ambient v Sloveniji, pa kmečki turizem itd.

Omenili ste Krakovski gozd - dejstvo je, da je občina Kostanjevica zelo gozdnata...

...odstotek gozdov je bistveno večji, kot v občini Krško, kjer je 48 odstotkov gozda, pri nas pa okoli 60 odstotkov. Veliko lastnikov gozdov v svojem kmečkem gospodarstvu pridobiva dodatne dohodke iz gozda, gre sicer za manjši del dohodka. Čedalje več poudarka je na izkoriščanju biomase za kurjavo, to naravno danost bomo lahko izkoristili tudi na ta način.

Precejšen del teh gozdov je v cerkveni lasti.

Res je. Krakovskega gozda je v občini okrog 2000 hektarjev, od tega je nekaj čez 600 hektarjev v lasti ljubljanske škofije - verjetno bo to zdaj prešlo v last nove novomeške škofije. Škofija ima tudi velik del gozdov v Opatovi gori na Gorjancih, nekaj čez 700 hektarjev, pa tudi

okrog 200 hektarjev nižinskega gozda v Malem Borštu v zahodnem delu občine. Tako da ima škofija v naši občini okrog 1500 hektarjev gozdov in je nedvomno največji zasebni gozdni posestnik.

Ste tudi zato na ustanovno sejo občinskega sveta povabili novomeškega škofa Andreja Glavana?

Seveda, prvenstveno zaradi tega. Pričakujem, da bomo z novomeško škofijo intenzivno in korektno sodelovali. Škofija je tudi denacionalizacijski upravičenec pri grajskem kompleksu, v katerem domuje Galerija Božidar Jakac, tudi okoli tega se bo treba dogovoriti, pa tudi pri starem delu župnišča poleg Lamutovega likovnega salona. V kolikor škofija za ta objekt ne bo zainteresirana, bi lahko imela zanj interes občina, ker gre za elitno lokacijo, mogoče tudi za bodoče prostore občine. To je dolgoročna vizija, ki zagotovo ne bo realizirana v štirih letih, saj gre za zaščiten objekt in je treba pri sanaciji upoštevati kriterije zavoda za spomeniško varstvo.

V predvolilni kampanji ste dejali, da se nikoli niste imeli za Posavca in da vas „vleče“ k Dolenjski. Kako zdaj razmišljate o regijski opredelitvi občine?

Rekel, sem da sem Dolenjec, saj sem odrasčal na Dolenjskem. Dolenjska je bila včasih območje južno od Save vse do Jesenic na Dolenjskem, 50 let življenja v posavski občini Krško pa je določil pečat pustilo tudi na naši občini. Moram povedati, da nismo dobili še nobene ponudbe s strani Dolenjske, če smo zainteresirani, da bi se priključili dolenjski regiji, smo pa dobili veliko ponudb oziroma nas kar smatrajo za svojega iz posavskega dela. Posavje se pač pripravlja na ustanovitev regije in tukaj lahko nastopamo kot enakovreden partner. Po številu prebivalcev sicer nismo tako veliki, v teh ustanovah pa smo enakovredni, zato mislim, da tega ne smemo zavreči. V našem interesu je, da nam ta regija pomaga pri večjih projektih, ki jih bomo v bodočnosti izpeljali. Zaenkrat glede tega

ne bomo delali nobene velike revolucije. Sicer pa regija Posavje še niso povsem stoodstotna, ker kriteriji za regije še niso povsem določeni. Kot berem, se upravne zadeve intenzivno selijo v Brežice, Krško kot logični center regije pa jih izgublja, kar pa ni prav.

Ste kaj bližje odločitvi, koga boste zaposlili v občinski upravi? Imate že nagledane kandidate?

V prvi vrsti bomo zaposlili pravnika, ki bo verjetno tudi direktor uprave. Nimam še konkretnih kandidatov, ker država diktira kriterije: izobrazbo, delovne izkušnje, pa tudi državni izpit iz zakona iz upravnega postopka. Istočasno bomo morali zaposliti tudi finančnika, ki bo intenzivno spremljal proračun in finance, vzpostaviti pa bomo morali tudi oddelek za okolje in prostor za izdajo raznih soglasij, prostorskih planov in podobno. Poleg tega bo potreben mogoče še kakšen administrativni delavec, tako da zaenkrat v upravi vidim štiri ljudi. V začetku sem zagovarjal manjše število, zdaj pa vidim, da bodo potrebni vsaj štirje zaposleni, mogoče tudi pet.

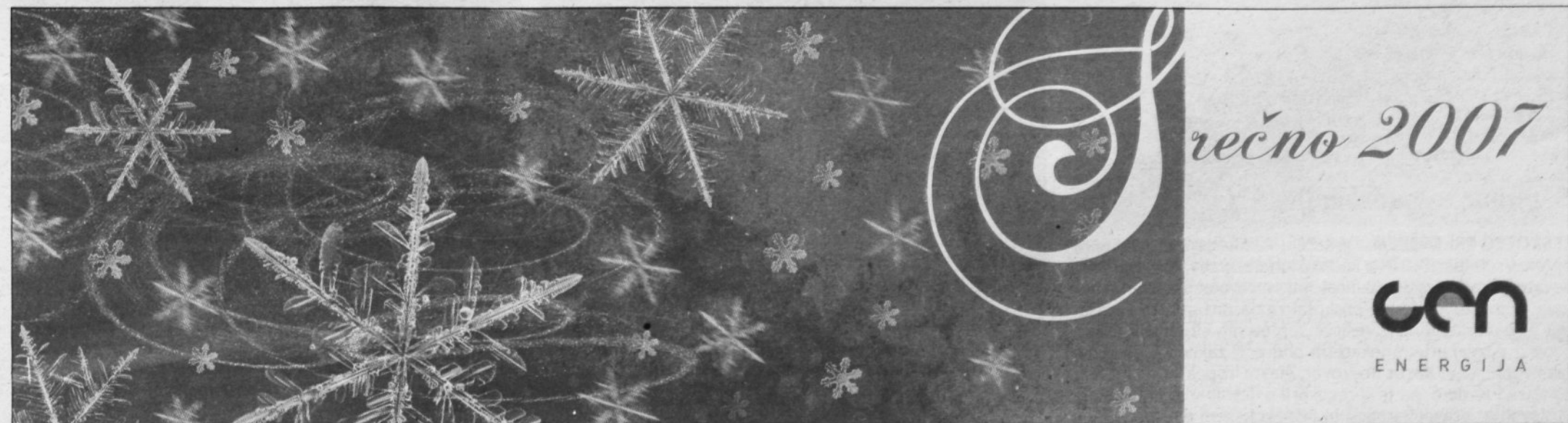
Vam še ostane kaj časa za hobije? Kot vemo, ste lovec in ljubitelj gozdov...

Letos praktično še nisem bil na lovu, vsaj v tem jesenskem delu ne. Delo v vinogradu se bo pričelo spomladi, verjetno si bo treba vzeti določen čas zanj. Je pa to gotovo povsem drug nivo prostega časa, zdaj ga je res minimalno. Že malenkosti namreč včasih vzamejo zelo veliko časa, posebej ko človek še ni izkušen v teh stvareh. Sčasoma bom gotovo dobil več rutine.

Imate kakšno božično oziroma novoletno željo?

Pravzaprav nič posebnega. V predgovoru v Kostanjeviških novicah sem napisal, kako naj bi v bodoče operativno in produktivno sodelovali s krajanom in upam, da bodo ljudje to pozitivno sprejeli. Sicer pa vsem, ne le našim krajanom, želim vesele praznike in srečno novo leto, predvsem pa zdravlja.

Peter Pavlovič

Kolumna

Moj dom.

V mojem mestu. V moji domovini. Samostojni deset in še pet let. V zadnjih urah poslavljajočega se 2006.

Piše:
Natja Jenko Sunčič

Mea culpa. Ne gre za krizo zadnjih ur. Pa tudi ne, da bi se naslajala nad večletnimi položnicami. Pa me je doletelo. Prav to. Že nekaj ur kopljem po starih računih. Pod očesom imam vse, razen petletnega »dolga« treh Cankarjev, štirih Prešernov, enega Jakopiča, enega Valvasorja in še en talar slovenskemu Telekomu, ki je - mimogrede - poravnal, a dokazilo se mi ne posveti, posveti pa se tudi ne na okencu, kjer je bil račun plačan. Kako tudi bi po petih letih! Pa se me teh pet »dolžniških« let niso vmes niti enkrat samkrat spomnili, da sem »dolžnica«. Mimogrede, ta isti Telekom je kar skoraj tri desetletja dolžnik našemu kvartu, ko smo vsi rili z lopatami vse do hiš, da so nas priključili na svoj sistem. A niti vdih niti izdih od tega sistema. Sprejetje naših zahtevkov pa se valja nekje med parlamentarno papirologijo. Kdo mi je kriv, da sem hotela imeti te žičke v stenah? In da sem si privoščila šlamparijo?

Najbrž bi morala veliko zmakniti in biti na pravem položaju med pravimi ljudmi, pa bi imela mir.

Popisovalci. Ve se, kateri in zakaj. Kako bom sprejela srečanja nič krivega, ko se bo prikazal pri vratih, ne vem. Res ne vem. Vem pa, zelo natančno vem, kaj bi zakuhala argentinskemu kuharju. Maestro hoče imeti nadzor v vsak moj/naš kotiček. Pravkar se med pisanjem podim še z metlo in cunjami. Oboje bi mu potisnila v roke. Da bi si čisto od blizu ogledal te moje kote. A ker predvidevam, da se mu niti v teoriji sanja ne, kako izgleda nalaganje vseh mogočih papirjev, apna, cementa, opek, lesa, gledati v mešalec, v stene, cevi, napeljave, seštevane, odtegotvanja, praznikov in nedelj brez praznikov in nedelj, dopustov brez dopustov, špetirov, bi mu, za začetek, naložila zlaganje ene takšne enovečlončnice s pošteno zasluženim povprečnim mesečnim zaslužkom čisto povprečnega /poštenega/ človečka. Kaj pa je povprečen enomesečni zaslužek v moji/naši domovini? Povprečje parlamentarnih in ministrskih prilivov, Kad-ov in Sod-ov, s povprečjem delavske s'romaščine? Premetena tale današnja kad in sod, vedoč, kaj v resnici pomenita. Nekaj jako globokega. V vsakem primeru.

Tolarji. Ki odhajajo v spomin. Dragica me prosi, če imam petsto tolarški kovanec. Da bi si ga shranila. Da druge ima in da ji ta manjka. Za spomin na zares prvi slovenski denar. Nič od te prošnje. Ker sem eno takšno obdobje že preživela. Ko sem si pred delovno mizo nalepila vse jugoslovanske dinarje. Pa je šlo življenje svojo pot. Dobili smo svoj tolar. Imela sem ga rada. In ga spoštovala. Nekako s ponosom me je polnil. Ta naš slovenski tolar mi je dajal neko vrednost. Pravijo, da je bil dobra valuta. In s trdnim značajem. In gre življenje spet svojo pot. V Evrozo. V Bredu Kutinovo iz ZSP. Ki je na spletu objavila črno listo bistrih podražiteljev. Katerim seveda ne morem/o nič. In me/nas je argentinski maestro napotil, naj se pač podimo od do, kjer bo ceneje. Z evro kalkulatorjem, ki mi/nam ga je kobajagi država poklonila zastoj. Na lepši plati slovenskega kovanca za en evro piše: Stati inu obstati.

Stati inu obstati.

Uspelo mi je to. S čudovitimi ljudmi, sogovorniki, ki sem jih srečevala in spoznavala ob delu. Ob sijajnem ustvarjalnem kolektivu. In ko sva s Polono znova spoznavali, kaj pri zagrebških Slovincih pomeni Slovenski dom - moj drugi dom, biti kremenit Slovenec v drugem okolju. Kjer se veselijo vsakega še tako neznanega uspeha domovine, ko smo mi tu /ne/upravičeno nergači. S prijatelji. Ob srečanju našega starega ženskega peterčka. Mijine in Jožicine pozornosti, Bojana nas je skofetkala, z Nuško, vem, prekuhavava svoje. Takrat, ko sem Ivanka vprašala, kaj namerava, pa mi je odgovorila: »S teboj na kavo!« Skrb za Bebo in Tatjano, ko jih razpršita z drago pisavo in dragim glasom. S skrbjo za vsakega domačega in veselje ob njih, njihovih uspehih, zdravju, misli na mamico, ki me ob večerih spremlja na vratih, ko odhajam domov, čeravno samo čez cesto. Radost z vnuki in ob njih. Še kadar se ravsa. Ob tem, ko ljubljanim prižigam lučke v, za nas, nedosegljiv svet. Srečanja z mojimi prodajalci, ki mi ustrezajo in me postrežejo, na relaksaciji pri lvi in Mojci. S pričakovanjem, kaj bo nastalo iz mojega trenutno razritega mesta, ki ga, za praznično naslodo, tam kjer lahko, krasijo drobne lučke in me pozdravljajo Božički, ki so, zna biti, tudi dedki Mrazi.

Veliko majhnih drobtin, ki to niso, če si vzameš čas in se vanje zazreš s srcem. Imejmo se radi. Povejmo si to. Velikokrat. Se da pokazati? Kakopak.

Hvala za dobre želje, ki prihajajo. Po pošti in po tistih zgornjih žičkah. Vračam vam jih z mislijo, da vam želim prav to kar sebi... Urbi et orbi.

Kolokvij o Janezu Vajkardu baronu Valvasorju Valvasor je živel v Mencingerjevi hiši!?

KRŠKO - Slavni polihistor Janez Vajkard Valvasor je svoje življenje zaključil v Krškem in tu pustil nemalo sledi. Slovitemu Krčanu je bil posvečen kolokvij, ki so ga 15. decembra v Dvorani v parku pripravili Valvasorjeva knjižnica, Valvasorjev raziskovalni center in Krajevna skupnost mesta Krško.

Kot je znano, je Valvasor v Krškem preživel zadnjih nekaj mesecev svojega življenja in tu umrl leta 1693. Prvič so njegovo prisotnost v mestu obeležili leta 1894 in na hišo, ki jo tudi danes uradno imenujemo Valvasorjeva, postavili spominsko ploščo, leta 1966 pa pred njo še spomenik, delo Vladimirja Štovička. Zanimiva so nova dognanja o Valvasorjevi hiši, ki jih je predstavil dr. Boris Golec iz Zgodovinskega inštituta Milka Kosa: »Ugotovilo se je, da hiša, ki jo imamo za Valvasorjevo, pod nobenim pogojem ne more biti resnična Valvasorjeva hiša, je pa skoraj zagotovo prava tista, v kateri je umrl dr. Janez Mencinger oziroma južni del tiste hiše«. Skoraj zagotovo pa je, pravi dr. Golec, Valvasor pokopan v verjetno zazidani kripti župnijske

cerkve sv. Janeza Evangelista. Vendar pa to spoznanje ne bo vplivalo na obnovo

V prvem delu kolokvija so strokovnjaki (poleg dr. Golca še - dopisno - dr. Bran-

mače strokovnjakinje: Ljudmila Šribar o Valvasorjih v Leskovcu pri Krškem, Helena Rožman o Valvasorju v Slovenskem knjižničnem kvizu, Mateja Jankovič Čurič o Valvasorju v osnovnošolskih učbenikih za slovenščino, Anita Radkovič o ideji, da bi Kaplanovo hišo, ki je del Valvasorjevega kompleksa, uredili kot hišo rokodelstva in obrti, Černelič Krošljeva pa o prizadevanjih za celovito prenovo Valvasorjevega kompleksa, ki naj bi bila končana leta 2009.

Kolokvij o Valvasorju je bil sicer drugi tovrstni letošnji dogodek v Krškem, saj je bilo na marčevskem kolokviju govora o krških protestantih, v bodoče pa naj bi spregovorili še o drugih obdobjih krške zgodovine.

Peter Pavlovič

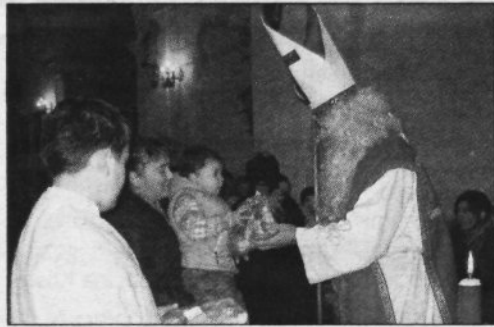
Organizatorji kolokvija: Ljudmila Šribar, Jože Habinc in Alenka Černelič Krošelj

t.i. Valvasorjevega kompleksa, ki je bil leta 1993 razglašen za kulturnozgodovinski spomenik, pravi organizatorica kolokvija Alenka Černelič Krošelj.

ko Reisp, mag. Igor Weigl in dr. Janez Povh) govorili o življenju in delu Valvasorja skozi različne oči, v drugem delu pa so o sledih Valvasorja v Krškem spregovorile do-

Miklavževanje v Koprivnici

KOPRIVNICA - Tudi letos je sv. Miklavž prišel med otroke v Krajevni skupnosti Koprivnica, ki so se zbrali v tamkajšnji farni cerkvi. S seboj je v velikem košu prinesel skoraj 80 daril in obdaril predšolske malčke in otroke do drugega razreda devetlet-

ke. Vsem zbranim pa je na srce položil nekaj toplih misli, ki naj bi nas spremljale v adventnem času, predvsem, da nas ob praznikih ne bi zaslepil blišč trgovinskih izložb, ampak da bi se s pozornostjo spomnili tistih, ki so prikrajšani za marsikatero osnovno dobro. Otroci so v en glas obljubili, da se bodo pri dobrih delih potrudili po svojih najboljših močeh. Njihovo obljubo bo sv. Miklavž preveril prihodnje leto, ko bo otroke ob finančni pomoči Krajevne skupnosti Koprivnica in Turističnega društva Koprivnica spet simbolično obdaril.

D.P.

Deveta knjiga Marjana Marinška

PODSREDA - Marjan Marinšek, po rodu iz Kozjega, živi in ustvarja pa v Velenju, je 21. decembra v Slovensko - bavorski hiši v Podsredi predstavil novo knjigo »Ko slive v mlin narejajo.« Gre že za deveto knjigo tega kulturnega ustvarjalca, ki je poznan tudi kot ustanovitelj velenjskega Kulturnega centra Ivan Napotnik, kateremu je bil tudi prvi direktor, še bolj pa je znan kot oče priljubljenega Pikinega festivala in Festivala Prešernove citre. Tudi v svoji novi, že deveti knjigi, je Marinšek strnil petnajst zgodb s Kozjanskega.

B. M.

SEVNICA - V Piceriji Magic v Sevnici so do 7. januarja na ogled jaslice iz balonov, ki jih je pod vodstvom Nika Frica izdelalo 12 mladih, ki so za to porabili 150 ur dela in okoli 8.000 balonov. Kot pravijo organizatorji, so jaslice edinstvene v Sloveniji in na svetu.

Pestro praznično dogajanje v KS Podbočje

PODBOČJE - Praznične božične dni sta krajanom in krajkam ponovno popestrila dva dogodka v organizaciji Turističnega in Kulturnega društva Stane Kerin Podbočje. Božičnega pohoda z baklami na Stari grad - bil je peti po vrsti - se je udeležilo rekordno število pohodnikov, kar okoli dvesto, na dan samostojnosti oziroma štefanovo pa je na trgu

že deseto leto potekalo družabno srečanje krajanov (na fotografiji). Obiskovalce so s pesmimi in plesom ogreli otroci iz OŠ Podbočje, Koledniki iz Bušče vasi, ženski pevski zbor AKŽ Pod Gorjanci, Mladi harmonikarji in plesna kupina Alenke Colner, otroke je razveselil Božiček, za domače dobre pa so poskrbele gospodinjice iz Šutne ter Malega in Velikega Mraševega. Veliko pozornosti so v prazničnih dneh zbudile tudi lepe jaslice, ki jih je na trgu postavilo Turistično društvo.

P.P.

KONCERT IN PRVA ZGOŠČENKA SENOVSKIH PIHALCEV - Božični dan je bil na Senovem v znamenju tradicionalnega božično-novoletnega koncerta Pihalnega orkestra DKD Svoboda. V polni dvorani Doma XIV. divizije so člani orkestra pod dirigentskim vodstvom Halida Tubeishata letos predstavili tudi svojo prvo zgoščenko z naslovom Modri planet. Gosta večera sta bila Mihaela Komočar in Dominik Krt, program pa je povezovala Bernarda Žarn. J.M.

Seminar za kadrovnike

LESKOVEC PRI KRŠKEM - V hotelu Pacific je 20. decembra potekal seminar Društva kadrovskih delavcev Posavja. Predavatelj Franc Kokalj, samostojni svetovalec Združenja delodajalcev Slovenije, je poskušal razjasniti odprta vprašanja in nakazati možne rešitve zapletenih situacij v praksi v zvezi z izvajanjem nekaterih področij zakona o delovnih razmerjih. Mag. Borut Brezovar, glavni inšpektor na Inšpektoratu RS za delo, pa je spregovoril o fleksibilnih oblikah zaposlovanja, pravni varnosti in inšpekcijskem nadzoru.

Stališča in zahteve združenja ARC

Lokalno partnerstvo na razpotju?

LESKOVEC PRI KRŠKEM, KRŠKO - Svoja stališča in zadrege ob delovanju lokalnega partnerstva pri iskanju potencialne lokacije za odlagališče radioaktivnih odpadkov v občini Krško je prejšnji teden predstavilo združenje ARC. Predstavniki združenja so podali svoje očitke glede delovanja lokalnega partnerstva, predstavili pa so tudi osnutek zahtev državi zaradi umestitve trajnega odlagališča in nadaljnega obratovanja nuklearke.

Nevladna organizacija ARC (združenje za uravnavanje sobivanja, spoštovanje človekovih pravic in varovanje okolja ter sodelovanje v lokalnih partnerstvih kot vključena javnost) je izšla iz odbora za ljudsko iniciativo za spoštovanje načel aarhuške konvencije in ima okoli 250 pooblastil občanov za ščitene njihovi pravic in interesov. Kot pravijo predsednik združenja **Bojan Petan**, **Marjan Arh** in **Tone Mustar**, ki so združenje predstavljali na novinarski konferenci, so se konstruktivno vključili v odbore lokalnega partnerstva in sodelovali pri pripravi programa njegovega delovanja. Zdaj pa ugotavljajo, da v lokalnem partnerstvu ne vladajo enakopravni partnerski odnosi. Glavna tarča njihovih očitkov so t.i. "profesionalci" oziroma profitna organizacija (gre za podjetje CDI d.o.o. s podizvajalci iz ljubljanskih podjetij), ki jo je Občina Krško najela za izvajanje lokalnega partnerstva.

Župan Občine Krško **Franc Bogovič** pojasnjuje, da so pri načrtovanju in izvajanju tega projekta od začetka sodelovali s skupino strokovno usposobljenih komunikatorjev z znanji in izkušnjami na področju komuniciranja ter načrtovanja in izvajanja procesov vključevanja javnosti v odločanje. »Pri tako zahtevnih projektih, kot je iskanje lokacije za odlagališče NSRAO in vzpostavljanje partnerstva med prebivalci, Občino in državo, brez sodelovanja strokovnjakov ne gre. Z njimi smo sodelovali v celotnem poteku projekta, od snovanja predloga modela lokalnega partnerstva, ki so

ga njegovi bodoči člani nato spreminjali, prilagajali in polnili z vsebinami; do koordinacije s predstavniki strokovne javnosti, organizacije in vodenja delavnic, vzpostavitev spletnih strani lokalnega partnerstva, obveščanja medijev itd.« Kot poudarja **Bogovič**, so bile v 2006 izvedene številne komunikacijske aktivnosti, predvsem pa so se glede na izkušnje v tem, začetnem letu delovanja lokalnega partnerstva jasno izoblikovali nastavki za krepitev in konkretizacijo obveščanja in komuniciranja v letu 2007. Program komuniciranja bo sooblikoval, po potrebi spremenil in dopolnil, nato pa potrdil koordinacijski odbor, zato je prva seja tega odbora izjemno pomembna.

Zapleti okoli sklica seje koordinacijskega odbora

Kot pravijo člani ARC, so se zavzemali za čim prejšnje formiranje in sklic seje koordinacijskega odbora lokalnega partnerstva, saj je brez tega odbora partnerstvo neoperativno. Na skupnih delavnicah tematskih odborov 4. decembra so doslegli sklep, da sejo lahko skličejo sami, tajništvo lokalnega partnerstva pa pri tem opravi administrativne naloge. Tako so pripravili gradivo in vabilo, z nekaterimi člani sicer 15-članskega odbora uskladili termin - 20. december ter tajnici lokalnega partnerstva zagotovili vse materiale, vendar "tajnica lokalnega partnerstva ni upala odposlati vabil, ker ji tega ni dovolil župan".

Kot so nam pojasnili na tajništvu lokalnega partnerstva, vabila za sejo 20. de-

cembra niso odposlali, ker termin med člani koordinacijskega odbora ni bil usklajen. V zapisniku z delavnice vseh tematskih odborov lokalnega partnerstva, ki je potekala 4. decembra 2006, in na katerega se predstavniki združenja ARC tudi sklicujejo, je po besedah tajništva namreč zapisano, da bodo pobudniki tudi »uskladili termin«. Tega pa niso storili. Ker je bilo tajništvu lokalnega partnerstva (kakor tudi predstavnikom združenja ARC) vnaprej znano, da se 20. decembra seje ne moreta udeležiti niti župan **Franc Bogovič** niti direktor ARAO **Miran Vese-**

Združenje ARC je predstavilo tudi osnutek zahtev državi Sloveniji zaradi umestitve trajnega odlagališča radioaktivnih odpadkov poleg nuklearke in zaradi njenega nadaljnega obratovanja. Zahtevajo 15,6 milijonov evrov letne kolektivne rente občini Krško, kot individualno rento občanom pa popust pri stroških porabe električne energije - 10 evrov na občana mesečno, oprostitve plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja - 20 evrov na občana mesečno ter oprostitev verjetnega davka na nepremičnine. Vse skupaj nanese 30 milijonov evrov letno oziroma nekaj manj kot 30 % dobička, ki ga Slovenija in Hrvaška ustvarita s prodajo elektrike iz nuklearke na leto.

lič niti še niso imenovani vsi predstavniki krajevnih skupnosti, ki bodo imeli svoje člane v koordinacijskem odboru, je tajništvo zavrnilo odpošiljanje omenjenega vabila. Z uradnim dopisom,

odposlanim v petek, 15. decembra 2006, je tajništvo vsem članom koordinacijskega odbora v usklajevanje poslalo predlog termina za sejo, in sicer 4. januar 2007. Članom koordinacijskega odbora je tajništvo v tem dopisu ponudilo možnost, da predlagajo možne druge termine, če se 4. januarja seje ne morejo udeležiti.

Delo naj se ovrednoti in plača

Sklicatelji novinarske konference menijo tudi, da bi kot pomembni in enakovredni akterji v lokalnem partnerstvu morali biti deležni tudi dela sredstev, ki jih za delovanje partnerstva namenja ARAO. Glede na to, da so med najbolj aktivnimi člani, bi se moralo po njihovem mnenju vloženo delo ovrednotiti in plačati. Kot pojasnjuje župan Občine Krško, je v Programu delovanja lokalnega partnerstva zapisano, da je delo v tematskih odborih prostovoljno in ni honorirano. Kritike morebitnih materialnih stroškov usklajuje koordinacijski odbor, ki tudi potrjuje finančni načrt delovanja lokalnega partnerstva. Tako bodo finančni vidiki delovanja lokalnega partnerstva nedvomno ena pomembnejših tem prve seje koordinacijskega odbora, zaključuje župan in dodaja, da je zato še toliko bolj pomembno, da se bodo seje udeležili vsi člani koordinacijskega odbora, kot predstavniki vseh treh partnerjev: prebivalci in prebivalcev Krškega, Občine Krško in države.

Peter Pavlovič,
Silvester Mavsar

Luč miru tudi na občini Krško

KRŠKO - Taborniki rodu Sivi dim in krški skavti so z lučjo miru tik pred božičnimi prazniki obiskali Občino Krško in pomenljive misli letošnje poslanice »Razprodaja miru« namenili tudi sodelavcem občinske uprave. Luč miru je simbolično prevzel župan **Franc Bogovič** (na sliki), ki se je zahvalil za njihov prispevek k skupnim naporom za mir in strpnost ter medsebojno spoštovanje ter jim izrekel najlepše želje ob božiču in prihajajočemu letu 2007.

Moški ob salvah smeha

KRŠKO - V petek, 15. decembra, je v krškem Kulturnem domu gostoval Špas teater s komedijo 5moških.com, ki jo je režiral in v njej tudi zaigral **Jurij Zrnc**. Poleg njega so se na odru zvrstili še **Lado Bizovičar**, **Boris** in **Sebastijan Cavazza** ter **Matjaž Tribušon**. Z monologi uprizorjena pred-

stava je dodobra nasmejala do zadnjega kottička polno veliko dvorano in jim v razmislek skozi vse mogoče primere česa ženske ne vedo o moških poskušala razložiti probleme iz vsakdanjega življenja, ki jih doživljata moški in ženska.

Nastopi KUD Slovenija

LEPA VAS - Člani glasbene sekcije KUD Slovenija (kontrabasist **Matjaž Prevejšek**, violinistka **Blanka Pozyczka**, citrarka **Jasmina Levičar** in pevka **Martina Prevejšek**) iz Lepe vasi pri Krškem v decembru nastopajo po številnih slovenskih krajih: 10. decembra so gostovali v Tepanjah ter navdušili z božičnimi pesmimi, pred dnevi (23. decembra) so nastopili v kulturnem domu na Velikem Trnu, na praznični 26. december pa še v Vitanjah. Jutri (29. decembra) je pred njimi nastop v Celju, po novem letu pa še na Planini pri Sevnici in v Dravogradu. Sicer je KUD Slovenija julija letos s koncertom slovenske etno glasbe gostovala tudi v Italiji. P.P.

Posodobitev državne ceste Blanca - Brestanica

Krajani Blance so ponosni na infrastrukturne dosežke v svoji krajevni skupnosti. Ena izmed zadnjih pridobitev je težko pričakovana posodobitev državne ceste R3 679 Blanca - Brestanica. Vztrajnost je obrodila sadove, ko se je nekaj predstavnikov krajevnih skupnosti obrnilo direktno na Direkcijo RS za ceste in Družbo za državne ceste. A brez težav ni šlo, saj izvajalci del sprva niso upoštevali konstruktivnih pripomb in predlaganih rešitev domačinov. Potrebna so bila pogajanja krajanov in dobra, strokovna predstavitev argumentov za kvalitetnejšo izvedbo ceste.

Krajani Blance imajo pokopališče pri Sv. Kancijanu v Krajevni skupnosti Rožno, ki leži v občini Krško, kjer so uredili novo parkirišče. S sponzorskimi sredstvi v višini 4 mio SIT, s prostovoljnim delom domačinov ter pomočjo KS Rožno in Občine Krško se je asfaltiralo 60-metrov parkirišča, na novo

Krajanje, ki so se zbrali pri Sv. Kancijanu, so ponosni na prestavljeni in obnovljeni studenček, novo parkirišče ter posodobljeno cesto.

pa se je uredilo tudi vodno zajetje. Tako je bivša predsednica KS Blanca **Meri Kelemina** minul teden z veseljem nagovorila zbrane krajanje in se jim zahvalila za delovne prispevke, župnik **Jože Špes** pa je blagoslovil posodobljeno državno cesto. T.G.

Jaslice, medenjaki in vezeni prtiči

KRŠKO - V ponedeljek, 18. decembra, se je v krški Dvorani v parku zbralo veliko število obiskovalcev in obiskovalk ter tudi razstavljalcev in razstavljavk, ki so glede na deževne vremenske razmere pričarali pravo predpraznično vzdušje in predstavili pestro paleto izdelkov.

Center za razvoj podeželja Posavje, nad katerim bdi v. d. direktorice **Darja Planinc**, ki je prireditev tudi povezo-

vala, je uresničil svoj zastavljeni cilj in na tržišče postavil izdelke, ki so se uspeli prebiti skozi stroge etnološke zahte-

ve. Izdelovalce in pridelovalce v Posavju so skozi celo leto usposabljali, jim svetovali in gradili na tem, da je vredno

se je do ponedeljkove razstave uspelo usposobiti 20 posameznikov, ki so svoje izdelke primerno pripravili tako, da jih je možno kupiti kot unikatne za posebne priložnosti. Vsekakor pa jim ni mesto na običajnih policah, kjer so postavljeni artikli, ki se ne morejo kosati z znanji ter večinami, vloženi v te izdelke, saj izpričujejo, kako bogato je v Posavju podeželje, ki je iz rok v roke preko svojih prebivalcev prenašalo dediščino. Razstavo je odprl krški župan **Franci Bogovič** in jo pospremil z besedami, da je potrebno tudi na podeželju ustvarjati konkurenco, se potruditi in vložiti sredstva ter veliko truda, da so vidni rezultati. Ob

tem je pozitivno ocenil delo in prizadevanja Centra za razvoj podeželja, kot krovno organizacijo pa izpostavil Regionalno razvojno agencijo Posavje, ki se je s projektom prijavila za pridobitev sredstev iz evropskih skladov. Spodbudil je odgovorne, da bi tudi v bodoče na tak ali podoben način pridobili čim več denarja. O izvedenih projektih je spregovorila etnologinja **Anita Radkovič**, o živilih v Posavju ter odnosu do le-teh ter možnosti dopolnilnih dejavnosti pa mag. **Mojca Pompe**. Prijetni zvoki citer, na katere je igrala **Tanja Lekše**, pa so prireditev zaokrožili kot celoto.

M. Kalčič M.

Konferenca o regionalnem razvoju v regiji Posavje

REGIONALNA
RAZVOJNA AGENCIJA
POSAVJE

Terme Čatež, 19.12.2006 - Regionalna razvojna agencija Posavje je v Termah Čatež pripravila konferenco o regionalnem razvoju v obdobju 2007-2013, ki je bila namenjena predvsem vprašanju, kako pridobiti sredstva iz strukturnih skladov EU.

Po uvodnem pozdravu predsednika sveta regije **Ivana Molana** sta predsednik Regionalnega razvojnega sveta **mag. Marjan Šunta** in direktor Regionalne razvojne agencije Posavje **Robert Ostreljč** predstavila regionalne razvojne strukture in predlog Regionalnega razvojne programa regije Posavje 2007-2013.

Obdobje 2007-2013 bo za regijo Posavje prelomno v več smislih. Izvajanje regionalnega razvojnega programa bo pomemben pokazatelj, ali bodo regija in njeni sestavni deli - občine sposobni razmišljati in delovati kot celota. V tem obdobju bo potrebno zaključiti gospodarsko prestrukturiranje, pokazalo pa se bo, ali bo regija sposobna aktivirati razvojni ciklus endogenih gospodarskih panog in ob upoštevanju prednosti regije doseči razvojni preboj in hitrejšo gospodarsko rast.

Temeljni programski dokument je Regionalni razvojni program regije Posavje 2007-2013 (v nadaljevanju RRP), ki opredeljuje razvojne prednosti regije, določa razvojne prioritete in vsebuje finančno ovrednotene programe spodbujanja razvoja v regiji. Izdelan je bil v skladu z Uredbo o regionalnih razvojnih programih in zajema območja štirih občin: občine Brežice, občine Krško, občine Sevnica in novonastale občine Kostanjevica na Krki.

Na podlagi analiz je bila izdelana strategija razvoja regije, ki je opredelila naslednje strateške cilje regije:

- Ustvariti dinamično gospodarstvo, katerega rast bo temeljila na endogenih razvojnih potencialih in neposrednih investicijah, ki bo globalno konkurenčno zaradi javnih in zasebnih vlaganj v R&D ter v nove produkte in storitve z visoko dodano vrednostjo.
- Ustvariti nova delovna mesta s poudarkom na delovnih mestih z visoko dodano vrednostjo, ki bodo ustvarila pogoje za zaposlovanje aktivnih domačih kadrov ter priliv visoko izobraženih kadrov iz drugih okolij.
- Vzpostaviti povezavo med gospodarstvom in izobraževanjem.
- Zagotoviti visoko kvaliteto bivanja v regiji Posavje na osnovi uravnoteženega razvoja v regiji, varnosti, racionalnega gospodarjenja s prostorom, trajne mobilnosti in izboljšanja kakovosti okolja ter ustrezne komunalne infrastrukture.
- Pomladiti in povečati prebivalstvo v regiji s posebnim poudarkom na ohranjanju poselejenosti podeželja.
- Zagotoviti kvaliteto socialno, zdravstveno in strpno družbeno okolje.
- Zagotoviti vsem nosilcem projektov podporo za uspešno pripravo in vodenje projektov in učinkovito črpanje sredstev EU na vseh programskih nivojih.

Na podlagi strategije sta oblikovani dve vsebinski razvojni prioriteti in eno horizontalno

prioriteto, 6 programov in 32 ukrepov. V procesu priprave je bilo identificiranih 168 javnih projektov, 450 podjetniških projektov, ki so združeni v 30 sklopov, od katerih večino predstavljajo projekti s področja razvoja podeželja, 7 velikih projektov s področja energetike, ki jih bodo izvajale energetske gospodarske družbe v regiji, ter 5 nacionalnih razvojnih projektov države, ki se bodo v celoti ali delu izvajali na področju regije.

Razvojni preboj regije bo temeljil na izkoristku energetskih, logističnih, turističnih in človeških potencialov regije ter možnostih, ki jih ponuja sistem javno-zasebnega partnerstva. Strateške cilje bomo dosegali z naslednjimi strateškimi aktivnostmi:

- z vzpostavitvijo za investicije in razvoj gospodarstvu prijaznega okolja,
- z aktiviranjem razvojnega ciklusa endogenih gospodarskih panog,
- z aktiviranjem obstoječih človeških potencialov v regiji,
- z racionalno uporabo prostora, naravnih virov in skrbnim varovanjem okolja,
- z ustvarjanjem pogojev za večjo mobilnost,
- z aktivno promocijo za globalno prepoznavnost regije,
- z ustvarjanjem sinergij med človeškimi, naravnimi in kulturnimi potenciali regije,
- s pospešenim razvojem javno-zasebnih partnerstev.

Na podlagi usmeritev odborov Regionalnega razvojnega sveta je oblikovan nabor 23 pomembnejših javnih regionalnih razvojnih projektov oz. sklopov projektov, katerih skupna vrednost v obdobju 2007-2013 znaša 220.677.000,00 EUR.

V programskem obdobju 2007-2013 bo Posavje moralo največjo pozornost nameniti pripravi in izvajanju projektov v okviru nacionalnega projekta izgradnje gospodarskega središča Phoenix, ki so vključeni v RRP. V okviru projekta Phoenix največji razvojni potencial prinaša razvoj in uporaba vojaškega letališča Cerklje ob Krki v civilne namene - prevoz blaga in oseb. S pravilnim razvojem letališča in dejavnosti v poslovnih conah ob letališču lahko nekaj naslednjim generacijam zagotovimo dobra delovna mesta in splošno blagostanje.

V nadaljevanju je kohezijsko politiko v obdobju 2007 - 2013 in okvir izvedbene strukture predstavil **mag. Peter Wostner**, namestnik direktorja Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Posebej je izpostavil operative programe krepitve regionalnih razvojnih potencialov, razvoja človeških virov ter razvoja okolja in prometne infrastrukture.

Finančni okvir RRP obsega okvirno 1,295 milijarde EUR. Od tega predstavljajo:

- 408.700.000 EUR oz. 31 % javni projekti,
- 681.600.000 EUR oz. 53 % energetske javni projekti,
- 212.836.000 EUR oz. 16 % podjetniški projekti.

V drugem delu konference je o možnostih razvoja turizma v RS ob podpori strukturnih skladov EU govoril **Darko Sajko**, višji svetovalec na Direktoratu za turizem, usmeritve na področjih šolstva in športa ter področje kulture v novi finančni perspektivi 2007-2013 pa sta predstavila **mag. Bojan Stanonik**, sekretar na Ministrstvu za šolstvo in šport, in **Tanja Vertelj**, svetovalka v sektorju za evropske zadeve in kulturni razvoj.

Skupaj tudi v novem, 2007. letu!

Vodstveni odbor Lokalnega partnerstva Brežice je te dni opravil pregled aktivnosti v preteklem letu in se ozrl v novo, 2007. leto.

V razpravi je prevladalo mnenje, da smo kljub nasprotovanju nekaterih posameznikov, združenih okoli takšnih in drugačnih iniciativ, sestavljenih iz takšnih in drugačnih (beri tudi političnih) interesov, kar se je pokazalo na lokalnih volitvah (rezultat pa je znan) le uspeli z osnovnim namenom: predstaviti problem umeščanja trajnega odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (odlagališče NSRAO) v okolje.

Pripravili smo vrsto predstavitev: od osnovnih (o samem sevanju, radioaktivnih odpadkih in delovanju NEK, terenskih raziskavah) do povsem specialističnih (pojavnost raka v Brežicah, meritve sevanja in vplivov na hrano v Brežicah in okolici NEK, sumi o odpadkih v rudniku Dečno selo, itd.). Skupaj s kritičnimi mediji smo uspeli le nekoliko vzbuditi brežiško javnost, da se je tako ali drugače vključila v sam postopek, čeprav z odzivom še zdaleč nismo zadovoljni. Zahvaljujoč Civilni iniciativi Globoko smo izgubili 2 od 3 ponujenih območij za raziskave, še preden so lahko prizade-

ti občani dobili vse potrebne informacije o tem. Moramo se skupaj z vodstvom Občine Brežice in Agencije ARAO kakšne aktivnosti tudi nismo najbolje lotili! Prevzemamo to odgovornost, saj se tudi sami učimo korakov na tem področju. Vendar ne na vrat in na nos! Časa za spoznavanje vseh vplivov umeščanja takega objekta v okolje imamo še, saj ga tudi moramo imeti!

Tudi država se mora zavesti, da je edino velika družbena sprejemljivost takega objekta v lokalnem okolju pogoj za njegovo umestitev. In pri tem se nam ne sme muditi za vsako ceno! Pred nami je še veliko vprašanj, pobud, zahtev in usklajevanja interesov. Cilj je znan vsem partnerjem: država in preko nje ARAO potrebuje trajno odlagališče, lokalna skupnost (beri LJUDJE) pa predvsem jasna zagotovila o varnosti sobivanja s takim objektom ter nadomestilom (tudi neposrednim - za vsakega posameznika v vplivnem območju) za razvrednotenje prostora kakor tudi možnostjo neposrednega stalnega nadzora nad vsemi postopki umeščanja, gradnje in delovanja takega objekta.

V lokalnem partnerstvu Brežice smo že ugotovili, da je zakonodaja na tem področju neustrezna (vsaj kar se tiče nadomestil) in se bo morala spremeniti v korist zahtev lokalne skupnosti. Ves čas opozarjamo na potrebo obravnavanja te problematike po načelu VPLIVNOSTI oz. KONCENTRIČNIH KROGOV, kar pomeni, da z oddaljenostjo od trajnega odlagališča negativni vpliv objekta - četrto tudi samo miselni - pada. Temu pogledu se bliža tudi stališče združenja ARC, ki deluje v okviru lokalnega partnerstva v Krškem in s katerim smo navezali prve stike na seminarju CARL v Glasgowu. Tam smo spoznali, kako se temu problemu posvečajo drugod po svetu: na Švedskem, v Veliki Britaniji, Belgiji, Kanadi. In spoznali smo, da smo kljub začetnim težavam na pravi poti! Res da nam v Brežicah ne delujejo še vsi odbori, je pa res, da je Odbor za razjasnitev sumov glede odlaganja odpadkov v rudnik Dečno selo zaživel in že daje prve vzbudne rezultate. Samo skozi tak sistem lokalnega partnerstva bomo v prihodnosti lahko pričakovali rezultate in se na podlagi njih odločali naprej.

Izjemno veseli smo glede naše pobude o iskanju primerne lokacije v brežiški občini ob sami meji z občino Krško - na območju Gornjega Lenarta oz. tamkajšnji Vrbini, kjer smo že zahtevali od Agencije ARAO, da takoj prisluhne svetnikom Sveta KS Šentlenta in krajanom Gornjega Lenarta in začne s preliminarne kabinetske raziskave prostora in določanjem mikrolokacije. Veselimo se sodelovanja z občinskim svetnikom in znanim brežiškim ekologom g. mag. Hrvojem Orašaničem in g. Karlom Lipičem iz SEG, ki sta po ogledu terena že dala pozitivno mnenje na predlagano lokacijo. Osebo sem prepričan, da bomo skupaj s strpnostjo in trdim delom ter z argumentiranim nastopom proti državi dosegli naš temeljni cilj: varno, trajno in ekonomsko znosno sobivanje z odlagališčem NSRAO bodisi v brežiški bodisi v krški občini - obe lokaciji sta le streljaj narazen.

Če bodo rezultati začetnih študij zadovoljivi in se bodo predvsem krajanj Gornjega Lenarta in KS Šentlenta strinjali z začetkom terenskih raziskav, nas čaka v Lokalnem partnerstvu Brežice naslednje leto obilo dela.

Od rekonstrukcije samega Vodstvenega odbora, kjer morajo več članov imeti predvsem predstavniki KS Šentlenta, želimo si sodelovanja tudi lokalnih ekologov, do obširne seznanjanja prizadevanj javnosti v tem okolju in podajanjem odgovorov na vprašanja, ki se bodo porajala. Takoj po novem letu pa bomo začeli z delovanjem ostalih odborov (za varstvo okolja, gospodarstvo in infrastrukturo, itd.). Prav tako si želimo pristnega sodelovanja z našimi kolegi v krški občini, saj vsi zasledujemo isti, že opisan cilj.

Na koncu še obvestilo, da vse novosti, ki se bodo dogajale v Lokalnem partnerstvu Brežice, po novem letu lahko najdete na novih spletnih straneh, katerih izdelava se končuje v teh dneh.

Naj vam v novem letu zaželim veliko sreče, zdravja in zadovoljstva v krogu vaših najdražjih!

**Vodstveni odbor
LOKALNO PARTNERSTVO
BREŽICE
Stane Preskar,
predsednik**

www.GLASMAHER.COM
BREŽICE

**BREZPLAČNI
OKULISTIČNI PREGLEDI
041 699 385
NA ZDRAVSTVENO KARTICO**

Okulist
dr. MEH Boštjan
Vsak torek od 11 - 17 ure

Ljudska Optika Glasmaher
Stusek Dejan s.p.
Cesta prvih borcev 20c
8250 Brežice, Slovenija
Tel: ++386 7 499 31 31
E-mail: info@glasmaher.com
www.glasmaher.com

Kako do evropskega denarja, ki ga prinaša nov program razvoja podeželja?

Center za razvoj podeželja Posavje je bil ustanovljen z namenom spodbujanja podjetniške prenoje podeželja. To v praksi pomeni, da je za vas kot posameznike in skupine na posavskem podeželju pripravil programe usposabljanj in svetovanj, ki jih izvaja s ciljem, da bi čim več posameznikov v potencialih okolja ali v svojih veščinah prepoznalo podjetniško priložnost.

Novo programsko obdobje 2007-2013 ponuja podeželju veliko priložnosti in denarja za uresničevanje podjetniških idej. A med pogoji za pridobitev denarja so tudi ustrezna usposobljenost ali registrirana ustrezna dejavnost.

Darja Planinc

Center za razvoj podeželja Posavje vam bo pri pridobivanju evropskega in domačega denarja pomagal. V ta namen vabljeni k vpisu v programe usposabljanj in svetovanj, ki jih bomo izvajali skozi vse leto in vas tako v sodelovanju s partnerji iz regije in izven na najboljši možni način pripravili za koriščenje razvojnih sredstev. Prvi izziv za vas je

ŠOLA PODJETNIŠTVA NA PODEŽELJU

Vsebinska 1. sklopa:

- Podjetnik-ca - zakaj pa ne
- Podjetniška žilica v ženski podobi
- Prava poslovna ideja
- Kako iz podjetniške ideje oblikovati projekt
- Organizacijske oblike podjetij
- Finančni in davčni vidik poslovanja podjetja
- Moj poslovni načrt

Udeleženci: s posamezniki iz naslednjih ciljnih skupin:

- brezposelne osebe na podeželju, s poudarkom na mladih in ženskah,
- osebe, ki zaradi prestrukturiranja proizvodnje oz. njene selitve na cenejše trge izgubljajo delo in ostajajo doma na kmetijah
- nosilci in člani kmečkih gospodarstev,
- potencialni in obstoječi nosilci dopolnilnih dejavnosti na podeželju,
- posamezniki, ki se ukvarjajo z domačo in umetno obrtjo ter storitvenimi dejavnostmi,
- drugi zainteresirani

Vsebinska 2. sklopa:

- Vse o dopolnilni dejavnosti na kmetiji
- Vse o osebnem dopolnilnem delu
- Usposabljanja za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij
- Rokodelstvo - izvir podjetniških idej in priložnosti
- Socialno podjetništvo
- Veščine trženja - kako prodati svoj izdelek/storitev
- Raba alternativnih virov energije
- Knjigovodstvo in davki na kmetijah
- Računalnik - okno v svet:
 - Spoznajmo računalnik - začetni tečaj
 - Uporabimo računalnik v praksi - nadaljevalni tečaj
- Drugi tečaji: tuji jeziki, kuharski tečaji, izdelovanje izdelkov iz slanega in kvašenega testa, vezenje, lončarstvo, zeliščarstvo

Udeleženci:

- Posamezniki, ki so se udeležili programa šole podjetništva na podeželju in so v sklopu tega usposabljanja izrazili interes za poglobljeno usposabljanje za posebna področja
- Drugi zainteresirani udeleženci

Posamezno usposabljanje se izvede, ko je prijavljenih najmanj 10 udeležencev.

Za več dodatnih informacij se obrnite na:

Center za razvoj podeželja Posavje,
CKŽ, 8270 Krško,
tel.: 07 488 10 52, e-pošta:
center@rra-posavje.si,
kontaktni osebi:
Darja Planinc in
mag. Mojca Pompe.

Center
za razvoj
podeželja
Posavje

Lokalno partnerstvo Krško

Skupna delavnica vseh tematskih odborov: o ugotovitvah iz okoljskega poročila in posebne varnostne analize

Kot smo pisali že v prejšnji številki Posavskega obzornika, je v začetku decembra potekala skupna delavnica vseh tematskih odborov lokalnega partnerstva v Krškem, katere se je udeležilo več kot 50 članov lokalnega partnerstva. Temeljni namen delavnice je bila predstavitev postopka priprave državnega lokacijskega načrta (DLN) za odlagališče nizko- in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) in možnosti vključevanja lokalnega partnerstva v posameznih fazah priprave DLN, še posebej v obdobju naslednjega pol leta.

Z namenom čimbolj celovitega obveščanja članov lokalnega partnerstva o možnih variantah odlagališča NSRAO so predstavniki podjetij - izdelovalcev posameznih študij oziroma analiz na delavnici med drugim predstavili tudi najnovejše ugotovitve iz okoljskega poročila in posebne varnostne analize, ki jih predstavljamo v nadaljevanju prispevka.

Poudarki iz okoljskega poročila

Strokovnjaki so v okoljskem poročilu obravnavali naslednje segmente okolja: podzemne vode, površinske vode, podnebne spremembe, kakovost zraka, hrup, tla in kmetijske površine, krajino, biotsko raznovrstnost in habitatne tipe, naravne vrednote in ekološko pomembna območja, zavarovana območja in območja Natura 2000, ravnanje z odpadki, tveganja, ionizirajoče sevanje in zdravje. Upoštevali so tri različne načine odlaganja NSRAO, ki so bile v predhodnem postopku presojanja ocenjene kot tehnično ustrezne:

- varianta B: odlaganje v vkopane silose,
- varianta D: odlaganje v rove,
- varianta E: površinsko odlaganje.

Oceno posledic izvedbe plana (torej posamezne od omenjenih variant) na uresničevanje ciljev celovite presoje so ugotavljali v več velikostnih razredih:

- A: ni vpliva oziroma je vpliv pozitiven,
- B: nebitven vpliv,
- C: nebitven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov),
- D: bistven vpliv,
- E: uničujoč vpliv,
- X: ugotavljanje vpliva ni možno.

Kot ugotavljajo v svoji študiji, bo vpliv izvedbe obravnavanega plana v večini obravnavanih segmentov nebitven (ocena B). Ob izvedbi omilitvenih ukrepov bo tudi vpliv na površinske vode (varianta E), tla in kmetijske površine, krajino (varianta E) in vpliv na ionizirajočim sevanjem (varianta E) nebitven, če bodo upoštevani omilitveni ukrepi (ocena C). Vpliva na zavarovana območja in območja Natura 2000 pa sploh ne bo (ocena A).

Obravnavane variante se glede vpliva, ki ga bodo imele na posamezni segment okolja, razlikujejo le na področju vplivov na

Zakaj je pomembno seznanjanje z vsebinami dokumentov v okviru priprave državnega lokacijskega načrta?

V začetku prihodnjega leta (predvidoma v februarju in marcu 2007) bo z vidika vključevanja javnosti aktualna predvse faza 30-dnevne javne razgrnitve in javne obravnave (oboje bo potekalo v Krškem, v tem času pa bo v Ljubljani organizirana tudi druga prostorska konferenca), na kateri bo lahko lokalno partnerstvo podajalo svoje pripombe, pobude in priporočila. Predpogoj za resno in odgovorno sodelovanje javnosti v fazi izbora najustrežnejše variante pa je čimbolj celovita seznanjenost zainteresiranih predstavnikov javnosti z vsebino dokumenta, ki bodo javno razgrnjeni. Občina Krško bo uradni dokument (to je predlog najustrežnejše variante skupaj s poljudnim povzetkom) s strani Ministrstva za okolje in prostor prejela vsaj tri tedne pred drugo prostorsko konferenco. Dokumenti bodo objavljeni na spletnih straneh www.partnerstvo.si, Občina jih bo tudi posredovala naprej vodjem tematskih odborov lokalnega partnerstva in predstavnikom koordinacijskega odbora, izvod pa bo za vse zainteresirane na ogled tudi v prostorih Občine Krško.

Gradiva z delavnice vseh tematskih odborov lokalnega partnerstva, ki je potekala 4. decembra 2006, so na voljo na spletnih straneh www.partnerstvo.si (točka Gradiva), zainteresirani pa lahko morebitna vprašanja v zvezi z vsebinami predstavitev posredujejo pisno na tajništvo lokalnega partnerstva, ga. Klavdija Žibert, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško ali po e-pošti klavdija.zibert@krsko.si.

površinske vode, krajino in glede ionizirajočega sevanja, kjer je varianta E ocenjena z oceno C (nebitven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov), varianti B in D pa imata oceno B (nebitven vpliv).

Iz razvrstitve variant glede na njihovo primernost izhaja, da je kot najbolj primerna varianta za izvedbo plana ocenjena varianta D (odlaganje v rove), sledita pa ji varianti B (odlaganje v vkopane silose) in nato E (površinsko odlaganje).

Celotna predstavitev ugotovitev iz okoljskega poročila avtorice mag. Natalije Vrhunc iz podjetja Imos Geateh je dostopna na spletnih straneh www.partnerstvo.si (rubrika Gradiva).

Ugotovitve iz posebne varnostne analize

Ključne vsebine iz posebne varnostne analize so podatki o radioaktivnih odpadkih, predstavitev in opis variant odlaganja,

ki so bile v predhodnih postopkih opredeljene kot tehnično ustrezne, predstavitev značilnosti lokacije Vrbina ter opis objektov, struktur in sistemov.

V dokumentu, ki je trenutno v fazi strokovne recenzije, so zajete ugotovitve v zvezi z jedrsko in sevalno varnostjo ter vplivi na okolje. V zaključku je izvedeno vrednotenje, ocenjevanje

Koordinacijski odbor lokalnega partnerstva bo zasedal predvidoma 4. januarja

Prva, ustanovljena seja koordinacijskega odbora bo potekala predvidoma 4. januarja 2007. Skladno s Programom delovanja lokalnega partnerstva so naloge koordinacijskega odbora, ki se bo sestajal predvidoma enkrat do dvakrat letno oziroma na pobudo vodij tematskih odborov, predvsem:

- usklajevanje dela tematskih odborov,
- zbiranje stališč odborov in po potrebi posredovanje pri usklajevanju stališč,
- skrb za pretok informacij med tematskimi odbori in najširšo javnostjo (posredovanje informacij o delu odborov najširši javnosti),
- po potrebi organizacija tematskih srečanj (kadar se izkaže, da je treba v reševanje določene problematike vključiti vse tematske odbore),
- usklajevanje in potrjevanje finančnega načrta delovanja lokalnega partnerstva,
- vsaj enkrat letno sklic zbora članov tematskih odborov.

in primerjava najustrežnejših variant, podan pa je tudi predlog najustrežnejše variante.

Upoštevani in analizirani so različni dogodki med normalnim obratovanjem in zapiranjem odlagališča (na primer transport NSRAO od mesta nastanka do odlagališča, atmosferski in tekočinski izpusti ter izpostavljenost delavcev sevanju) ter nekateri izredni projektni dogodki.

Po metodologiji posebne varnostne analize sta kot 'primerni' ocenjeni varianti B (pripovršinsko odlaganje v vkopane silose) in E (površinsko odlaganje na nasipu).

Celotna predstavitev ugotovitev iz posebne varnostne analize avtorja dr. Sandija Virška iz ARAO je dostopna na spletnih straneh www.partnerstvo.si (rubrika Gradiva).

Jože Leskovic, Bernarda Podlipnik, Božidar Resnik in župan Franc Bogovič ob otvoritvi

Nova sortirna linija

SPODNJI STARI GRAD - V Kostakovem zbirnem centru v Spodnjem Starem Gradu so 14. decembra odprli novo sortirno linijo za ločeno zbrane odpadke, kar pomeni nov korak v posodabljanju ravnanja z odpadki v občini Krško. Kot je ob otvoritvi objekta povedal pomočnik predsednika uprave Kostaka Jože Leskovic, bo zaradi tega nižja tudi cena odvoza odpadkov na regijsko deponijo. Sodobna linija, vredna 184 milijonov tolarjev, bo namreč začela obratovati 1. marca, ko bo komunalno podjetje Kostak ostanek odpadkov, ki niso primerni za nadaljnjo predelavo, lahko začelo odvažati v Leskovec pri Novem mestu. Pridobitev je del širšega projekta prilagajanja standardom Evropske unije na področju ravnanja z odpadki. Tudi Bernarda Podlipnik iz Ministrstva za okolje je v Kostakov zbirno sortirni center v Spodnjem Starem Gradu ocenila kot enega primerov dobre prakse, s kakršnimi Slovenija na področju ravnanja z odpadki zelo dobro sledi zahodni Evropi. **S.M.**

RADIO ENERGY
89,3 MHz

ENERGY 89,3 FM
KRŠKO

www.radioenergy.si

07 488 10 52

07 488 10 52

07 488 10 52

Pomaranče, orehi in suho sadje

Včasih je imela tudi zima svoja pravila in makadamske ceste so izginile pod snežno odejo. Konjske vprege so delale gazi skozi pobeljeno poljano in zarisovale vezi med malimi hišami, ki so se med sabo stiskale. Te so peljale tudi do cerkva, pa čeprav so bile sredi polj in so se v njih redkeje zbirali verniki. Ena izmed njih je bila tudi cerkev svetega Miklavža, ki je na Miklavžovo žegnanjsko nedeljo privabila ljudi od vsepovsod, ki so se po mašni slovesnosti porazgubili na domove. Tedaj smo tudi otroci dobili svoj del praznične pogache, saj so sorodniki prinašali različne dobrote, se dolgo v večer zadrževali ob prazničnem kosilu in nerazumljenih pomenkih, ki smo jim prisluškovali iz tople krušne peči in se med sabo vprašujoče spogledovali. Mame so se ukvarjale s kuharskimi recepti, pranjem perila v pepelnatemu lugu ter z ne-

poslušnimi otroci, ki jim rojijo po glavi vse mogoče stvari, saj bi se otročad najraje cele popoldneve potepala po ogradah in senikih ter preganjala dolgčas, namesto da bi poprijela za kakšno delo ali bila odraslim v pomoč. Tako smo se tudi naposlušali, katera se bo omožila še pred pustom, kje bodo nepričakovano zibali in kateri je hodil vasovat kar pod dva ganka.

Poskušala sem si zapomniti čim več stvari in jih v miru premisliti, vendar sem bila vedno bolj zmedena ob vseh tistih pogovornih šifrah, pa še ob dvojnem prisluškovanju, saj nisem hotela zamuditi očetovskih pogovorov, ki so se odvijali na drugem koncu izbe. Z vsakim izpitim kozarcem vina so bili glasnejši in tako so se prerekali o tem, kdo je naredil boljše vinsko kapljico, kateri ima lepšega teleta v hlevu in čigava svinja je povrgla več prašičev. Malo čudno se mi je sicer zdelo, ko so se o eni stvari pogovarjali tudi večkrat, pa se spet pre-

pustili tokovom kmetovanja in kar naenkrat ponovno zasukali pogovor o vinskem ciku ter pametovali o nepravilnem pretoku. Otroci smo si posepetavali, obenem pa se delali, da nas pogovori odraslih niti ne zanimajo.

Posebno poglavje pa so bili dnevi pred prihodom Miklavža. Sicer nisem bila nikoli med problematičnimi otroci, čeprav ravno nisem držala jezika za zobmi, pa tudi stepla sem se kar mimogrede, pa to je menda bilo še kar v mejah normalnega. V tistem posebnem času, kot sem ga sama imenovala, pa se je življenje postavilo na glavo oz. na kolena. Ob večerih, o kakšnem radiu ali televiziji takrat še ni bilo sledi, smo molili vsaj desetko rožnega venca in tudi drugače sem več kot ponavadi molila, da bi me Miklavž obiskal in mi kaj prinesel. Molitev je bila usmerjena tudi proti parkelnju, ki sem se jih bala in si kar nisem mogla predstavljati, da bi me odnesli, saj sem se prestra-

šeno spraševala, le kaj počnejo z vsemi tistimi otroci, ki so tako poredni, da morajo z njimi. Še na misel mi ni prišlo, da je mogoče hudo tudi staršem, saj to se mi ni zdelo neka težava, smililo so se mi le otroci, kajti parkeljni so bili zares grozna bitja. Včasih se mi je sicer zdelo, da poznam glas katerega, ampak saj imajo tako nadnaravno moč in se lahko spremenijo v kogarkoli, če le hočejo, me je prevevala domišljija. Zapomnila sem si tudi to, da živijo v peklu, kjer je strahotno vroče, vendar za svoj obstoj ne potrebujejo niti hrane niti pijače. Se mi je pa kateri vseeno zdel malo čuden, ko sem kukala izza priprtih vrat iz sobe, ko se je tako po domače pogovarjal z očetom in spraznil vsaj pol litra vina, ob tem pa opletal z »ketnam«i, kakor smo rekli verigam, da se je komaj zadržal na nogah. Vse njegovo vedenje sem pogojevala s starostjo in malo se mi je pričel smiliti, nekoliko manj pa, če so k hiši prišli dva ali trije, saj so si druž-

no pomagali skozi ozka vrata na hiši, ob tem pa preklinjali tako glasno in grdo, da sem si mašila ušesa. Grozno pa mi je bilo tudi to, da so vaški psi zavijali kot obsedeni in lajali vse povprek, s tem pa zbujali še večji strah, grozo in željo, da bi bilo že vsega konec.

In ko sem najmanj pričakovala, saj sem imela polno glavo misli in v občutkih popolnoma zmedeno stanje, je nekje iz ozadja prišel Miklavž. Popolnoma tiho in nevidno je pustil darilo. Kako rada bi ga le enkrat srečala! Vsako leto znova sem se pripravljala, da ga bom videla v živo, da me bo pobožal, da bo z mano poklepetal, pa vedno se mi je izmuznil in kot uteho poslal le tiste razgrajške parkeljne,

ki so me popolnoma zmedli. Pa vseeno, s posebnim žarom sem odpirala papirnate vrečke, ki so bile položene v peharju in počasi me je zapuščala preživetla groza, saj mi je prinesel škricelj orehov, ducat pomaranč in suhe krljce jabolk, hrusk ali sliv. Zraven mi je pa ponavadi pustil še tople nogavice ali rokavice, če pa sem dobila pleten pulover, je bila sreča popolna. Šepetanja drugi dan med šolskimi odmori so ostala zapisana globoko v tistem delu srca, ki ti daje občutek toplote in veselja.

Marija Kalčič Mirtič

Z zaupanjem.
Z dobrimi izkušnjami.
Z roko v roki.

SKUPAJ.

V novo leto 2007.
Naj bo uspešno.

Nova KBM

Naša sodelavka Sonja Bračun iz Koprivnice nam je skupaj z lepimi željami za novo leto poslala fotografijo z letošnjega pohoda z baklami, ki ga je na sveti večer organiziralo Turistično društvo Koprivnica.

VELIKA DELA
ZA NOVO
RAZSEŽNOST.

SREČNO 2007.

primorje

www.primorje.si

R A D I O
ENERGY 89,3 FM
K R Š K O

SOBOTA | 30.12.2006 | ob 17.00 | TRG MATIJE GUBCA

7. OBLETNICA RADIA ENERGY
START :: 17.00

NASTOPAJO:

KINGSTON
DA PHENOMENA
NINA
RUDOLF GAS
NINA PUŠLAR
DADI DAZ
NEXYS
SUPERNOVA
KREMA
RATTLESNAKE
ZVERINA BAND...

2007

Srečno 2007!
Krško v Novo leto

Z'R PRIREDITVE
info@radioenergy.si
07 49 02 490

www.radioenergy.si

SMS BOX
sms
BOX
031 470 570

STUDIO
07 488 16 00

PROMETNI SERVIS
080-1-893

MARKETING
041 322 990

PETEK | 29.12.2006 | ob 20.00 | TRG MATIJE GUBCA
PREDNOVOLETNO RAJANJE
S POSAVSKIMI PIHALNIMI ORKESTRI
 NASTOPA:
PIHALNI ORKESTER KRŠKO S SOLISTKO TJAŠO

NEDELJA | 31.12.2006 | ob 22.00 | TRG MATIJE GUBCA
SILVESTROVANJE 2007
 NASTOPAJO:
OKROGLI MUZIKANTJE
 OGNJEMET | NAGRADNE IGRE
 POSEBEN PROSTOR ZA METANJE PETARD

V petek in soboto brezplačen prevoz z mini avtobusom (redna vozna linija)
 VSE PRIREDITVE SO BREZPLAČNE | ZAPORA CESTE OB PRIREDITVENEM PROSTORU

Krško v Novo leto
Srečno 2007!

50 let
kostak

Obzornik

Nova KBM d.d.
Podružnica BREŽICE

ZR
PRIREDITVE

Krajna skupnost mesta Krško

SIPRO INŽENIRING d.o.o.
 CKŽ 135c, 8270 Krško, Tel.: 07 488 15 92

Naj bo leto 2007 zbirka pravih odločitev,
 dejanj ter srečnih trenutkov.

SIPRO
 INŽENIRING

CKŽ 5, Krško
 Tel.: 07 / 49 01 450
 Planinska 8, Sevnica
 Tel.: 07 / 81 65 816

Primo
 TELEFONIJA

Primož Černelc s.p., Pot na Poljšco 76, Krško

*Vse želje, ki se letos niso izpolnile,
 vse sanje, ki niso sadu obrodile,
 v prihodnjem naj letu dobijo polet,
 naj čimprej izpolni se njihov obet.*

Lepe praznike in srečno 2007!

NOVO V PONUDBI:
NAVIGACIJE

GARMIN

Nasmejano 2007!

triglav

Stopimo skupaj v novo leto 2007

Občina Krško in Krajevna skupnost mesta Krško tudi letos ob izteku leta na Trgu Matije Gubca pripravljata silvestrovanje na prostem. Poleg osrednje novoletne prireditve 31.12. bosta za praznično vzdušje poskrbeli še dve, v petek, 29.12., in soboto, 30.12. Dogajanje bo tako še posebej pestro vse tri dni zadnjega vikenda v letu. Izvedbo prireditev je tudi letos prevzel Zavod Regio.

Številnih razgledov in uspešno prehojenih poti vam voščim v novem letu 2007 in želim prijetno praznovanje božičnih praznikov, hkrati pa vas vabim, da se udeležite prireditev, na katerih se bomo lahko skupaj poslovili od starega leta in stopili v novo!

Dobrodošli in srečno 2007!

Franc Bogovič
župan

LJUDSKA UNIVERZA KRŠKO
 učimo se za življenje

„Znanje uresničuje sanje!“

Skupaj z nami
 ustvarite, kar ste snovali,
 dosežite, k čemur ste stremeli,
 najdite, kar ste pogrešali,
 in živite, kot ste želeli.

Srečno in uspešno 2007!

Center vseživljenjskega učenja Posavje,
 Svetovalno središče Posavje,
 Ljudska univerza Krško

Sreča poteka samo enkrat na vrata,
 če ji takoj ne odpreš, gre naprej.
 (Ljudska)

Mnogi iščejo srečo,
 kot bi iskali klobuk,
 ki ga imajo na glavi.
 (M. Lenau)

NEVIODVNVM

December 1969, selitev in Matko

Naj vam bo prihajajoče leto takšno, ali vsaj približno takšno, kot si ga želite! In naj to izžveni še tako brezčutno, miklavž in božič sta zame povsem enaka dneva kot vsi dnevi v tednu, mesecu in letu. Niso mi ju, tako kot tudi ne ostalih verskih praznikov, položili v zibel in ne v vzgojo, nismo ju nikoli obeleževali, še manj praznoval. Jelke nismo nikoli postavljali na "zaukazan" dan, ampak na katerikoli dan v mesecu decembru, običajno le tri ali dva dni pred iztekom leta, okraske pa smo z nje pobrali šele nekje proti koncu meseca januarja, ko so se iglice osipale že v tej meri, da je bilo videti več stebila in osušenega vejčja kot pa zelenila.

In zakaj to sploh pripovedujem? Preprosto zato, ker je zame bil in bo ostal najbolj prelomen trenutek opolnoči

zadnjega dne v letu, ko se to prevesi in znova rodi. Ti trenutki so mi ostali kot topel spomin že iz otroških let, ko so mi starši celo dovolili, potem ko smo pogledovali proti uri in odštevali tiste zadnje minute, da tudi jaz srknem nenavadne mehurčke pijače, ki smo jo imeli doma le ob novem letu, ko sem nečakano razvijala v barvni, šumeči celofan zavita darila. Iz vseh novoletnih praznovanj v mojih otroških letih bi izvela prehod iz leta 1969 na leto 1970. Le nekaj dni prej, v poznih večernih urah 22. decembra, smo se namreč vsečili v novo hišo, v katero so me, obolelo od pljučnice in glede na to, da avtomobila še nismo imeli, nova hiša pa se je nahajala le ulico stran od tam, kjer smo do tedaj živeli, omotano v odeje peljali na saneh, pod katerimi je škripala debela, od mraza in odseva luči lesketajoča se snežna odeja. V hiši je dišalo po sve-

že polakiranem parketu in v dnevni sobi, v kateri ni bilo še niti enega kosa pohištva, je stala velika jelka, okrašena z bunkicami različnih velikosti in v okrasni papir zaviti sladkornimi bonboni, utripale so lučke v obliki belih zvončkov, s tu in tam razpotegnjenega stekleno volno po vejah in z rdečo, z zlatimi pikami posipano špico tik pod stropom.

Danes se mi zdi, da tako lepe novoletne jelke nismo imeli nikoli ne prej ne kasneje, ali pa se mi je ta in vsi dnevi, ki so sledili do konca leta, vtisnili prav zaradi posebne vzdušja in dogodkov toliko bolj v spomin. Tudi zato, ker so me naslednji dan, ponovno na saneh, peljali po dobrem mesecu, ki sem ga preždel v postelji, ven. In to ne navadno "ven", pač pa k dedku Mrazu, v dvorano nekdanjega TVD Partizana na Vidmu. K edinemu dedku Mrazu, ki je bil resnično podoben tisti

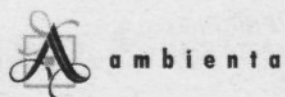
pravljčni podobi z razglednic in voščil ali tisti ustvarjeni podobi še ne povsem šestletnega otroka; k velikega dobrodušnemu, rdečeličnemu, belobradatemu velikanu s kučmo, ki se je med hojo naslanjal na dolgo okrivljeno palico, v rokah pa je držal veliko debelo bukev, kjer naj bi bilo do potankosti zapisano, kateri dan v letu smo bili pridni ali ne. In ko me je ogovoril, kako je vesel, da me ponovno vidi zdravo, in ker je tudi povprašal, ali sem kaj lepega sanjala prvo noč pod novo streho, me je v to, da vse vidi in ve, še toliko bolj prepričal. V tolikšni meri, da nisem, sicer živahen in še kako zgovoren otrok, spravila niti glasu od sebe in da še nekaj let kasneje nisem njegove "vsevednosti" povezala z njegovim osebnim poznavstvom z mojimi starši in s človekom, ki sem ga sicer imela priložnost pogosto srečati. Tudi mit ali pa vsaj otroška podoba o

dedku Mrazu, je umrla mnogo let kasneje, ko je preminil tudi Matko, ki bo očitno za vselej ostal v mojem spominu kot edini dedek Mraz. Ne le zaradi posebnega doživljanja decembra leta 1969, pač pa zato, ker vsi kasnejši dedki Mrazi, še manj pa tisti, katerim sem dve desetletji kasneje vodila že svoje otroke, ni pustil v meni toliko vznemirjenja in topline kot Matko. Prav nasprotno, v primerjavi z njim, so se mi zdeli vsi naravnost rahitični, predvsem pa povsem neprepričljivi. Leta 1969 mi je dedek Mraz

pod jelko prinesel: modro toplo jopico, ki jo je večer za večerom pletla mami, rdeč termofor, da bi mi pred spanjem ogrel vselej mrzla stopala, mehke copatke, da bi se čim manj poznali risi na parketu in na temno zelenih ploščicah iz linoleja v jedilnici, in najdebelejšo knjigo do tedaj, Bevkove pravljice Zlata voda.

Bojana Mavsar

Naj bodo zadnji dnevi
v iztekajočem letu 2006 prijazni,
polni drobnih radosti
in lepih trenutkov.

Naj vas v letu 2007 sprenljajo
iskreni nasmehi,
topli stiski rok in pogum,
da si izpolnite tiste najbolj skrite želje.

Najlepšim voščilom z vseh koncev sveta
se pridružujemo tudi iz
Prodajne galerije AMBIENTA.

Maša Dostal s.p., Ck 44, Krško

Islamska skupnost v R. Sloveniji,
Odbor islamske skupnosti Celje,
mesdžid Krško,

čestita vsem muslimankam in muslimanom
prihajajoče mubarek bajramске dneve.

Bajram Šerif Mubarek Olsun!
Me Fat Bajrami!

ANSAT Krško d.o.o.

Vsem uporabnikom kabelskega
sistema želimo vesel božič in
srečno 2007

Vesele božične praznike ter uspešno in
zdravo novo leto!

ARISTOTEL,
zdravstveni center d.o.o.

KRŠKO
Aškerčeva 1
Tel.: 49 03 000
Fax: 49 03 001
E-mail:
info@aristotel.si

NOVO MESTO
Gubčeva 22
Tel.: 33 15 293
Fax: 33 14 290
E-mail:
inforim@aristotel.si

- MEDICINA DELA, PROMETA IN ŠPORTA
- NAJSODOBNEJŠA DIAGNOSTIKA
IN ZDRAVLJENJE OSTEOPOROZE
- SPLOŠNA MEDICINA

V letu 2007 bomo izvajali tudi cepljenje proti HPV
virusu - povzročitelju raka materničnega vratu.

Tepežkanje

Eden izmed najlepših trenutkov, ki so se mi zarisali v spomin iz otroških dni, je bil čas med božičem in novim letom. Prvi je bil zavrt v tančice prikrivanja in sprenevedanja, pa vendar je bil veličasten ob postavljenih jasticah, prepevanju Svete noči in sladkanju s salaricami. Ti piškoti so bili v tistih dneh še posebej okusni, čeprav že kot otrok nisem marala sladkarij.

Trenutki pričakovanja najdaljše noči v letu pa so ponavadi potekali v znamenju nekakšne silvestrske večerje, saj so pred tem zaklali prašiča in je bila na mizi najmanj mrežna pečenka s kislim zeljem in domačim kruhom. To je bilo samoumevno, saj kupljenega kruha tedaj v vaških trgovinah ni bilo dobiti, pekarne pa so bile v daljnem mestu, do njega pa je bilo uro in pol hoda.

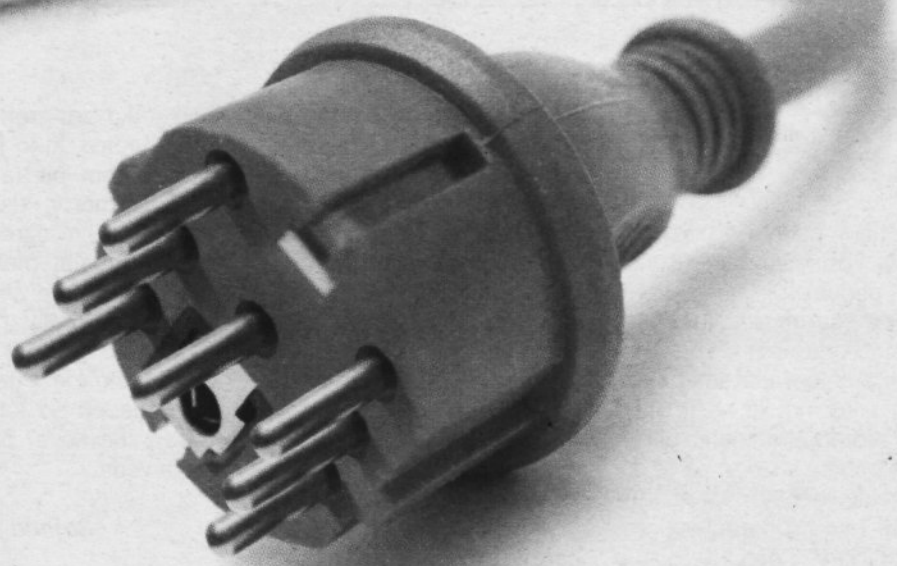
Kot nekakšen kamenček v mozaiku ob koncu leta pa mi spomin večkrat obstane na t. i. tepežnem dnevu ali dnevu nedolžnih otročičev, kot sem slišala govoriti starše. To je bil dan, ko smo imeli otroci posebno nalogo. Za to priložnost mi je oče spletel bekovko - to je bil iz vrbinah vej spleten bič, ki ga je čudovito izrezljal tam, kjer sem ga držala z drobnimi rokami. Imela sem najlepšo „šibo“ izmed vseh otrok, ki smo se zbrali pri sose-

dovem križu, postavljenem ob cesti in se dogovorili, koga bomo obiskali.

Kot sem bila manjša, sem s šibovko pohitela le k sosedom, v nižjih razredih osnovne šole pa smo si otroci vzeli čas in naredili večji pohod po vasi. Spominjam se, da sem večer pred tepežkanjem komaj zaspala in bila zjutraj nared že ob prvem svitu. Res pa je, da se je pričelo daniti komaj okrog sedme ure. Navada je bila, da smo otroci tepežkali le kratek čas, saj je le tako imel ta dan pravo moč. Dogovarjali smo se, kako bomo nalomastili starše in vse odrasle, ki jim ob drugih dnevih nismo smeli pokazati svoje neposlušnosti, ta dan pa je bila priložnost, da bi jih natepli. Ampak nič posebnega ni bilo. Vsi so nas z vsem veseljem pričakali, nastavili so celo tazadnjo, nas povabili v hišo, da smo se pogreli, saj je bilo zunaj krepko pod ničlo in sneg skoraj tako visok, da smo se komaj videli iz gazi. Podarili so nam suhe krlje, potico ali celo kakšno pomarančo. Naš „šip-šap, šip-šap, danes je tepežni dan, nedolžni otročiči prihajajo k vam“, pa je odmeval naprej med hišami in ko smo nekoliko zrasli, nas je premagal sram. Tradicija je pričela počasi izginjati, kljub temu, da so prihajali novi otroci, ampak v vas je počasi prispel radio, nato televizija in na tak način tudi nove vrednote ter običaji.

M. Kalčič M.

hse Moč energije

'07
energija novega

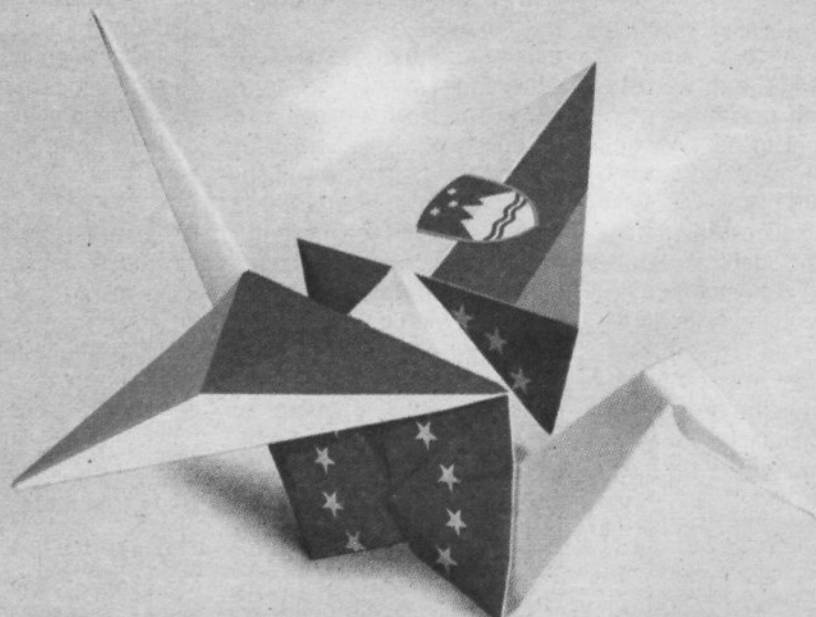
V Holdingu Slovenske elektrarne vemo, da bo leto pred nami energično. Z malo več energije bomo omogočali veliko večja dejanja. Temelj zanje bodo dobre izbire in modra sodelovanja. V novem letu bo Slovenijo napajala dobra energija. Srečno!

žerjav
simbol sreče
in blaginje

Vesele
praznike
in srečno
2007!

VIPAP
VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.

design: rubrica.sk

Morda se bo komu zdelo nenavadno ali celo nepotrebno tole brskanje po skupni preteklosti dveh narodov in koreninah rojakov; zlasti danes, ko se zdi, da smo včasih vsak na svojem bregu, ko mediji in politiki spretno dvigujejo napetost in temperaturo okoli posameznih nerešenih vprašanj. Posavje pa je vendar regija, ki se v velikem delu dotika tudi državne meje z Republiko Hrvaško in je po tem specifična. Kmalu bo na njej zaživel tudi šengenski režim, s tem se bo Slovenija kljub živim prekomejnim vezem in predvsem kulturni povezanosti še nekoliko bolj obrnila v EU, uvedla zahtevnejši varnostni sistem in še bolj zaprla svoja vrata na južni meji tudi za slovenske rojake.

Verjetno ima velika večina Posavk in Posavcev vsaj kakšen drobec spominov na Hrvaško, na obmejne kraje, na Zagreb, ohranjeno kakšno sorodstveno ali prijateljsko vez. V preteklosti, predvsem v 19. in tudi v 20. stoletju, so tudi prebivalci posavskega prostora v želji za boljšim ali lažjem življenjem, večjimi možnostmi odhajali na Hrvaško, veliko v bližnji Zagreb, kjer so se pred drugo svetovno vojno in tudi po njej šolali, iskali boljši zaslužek, nekateri pa so našli svoj nov dom in novo domovino, tako trajno migrirali in si v novem okolju ustvarili družino. Med njimi so bili delavci, gospodinske pomočnice, kuharice, obrtniki, trgovci, tovarnarji, umetniki,

dijaki, študentje, profesorji, zdravniki, politiki. Ob odkrivanju slovenske manjšine na Hrvaškem pa si včasih ne malo presenečen, koliko so slovenski rojaki na različnih področjih ustvarjala zaznamovali tamkajšnje življenje.

Manjšine in pripadniki posameznih narodov so tisti, ki najbolj občutijo nenehne napetosti in nerešena vprašanja med narodi. Na Hrvaškem so Slovenci priznani tudi kot narodna manj-

šina in so dobro organizirani. Veliko jih je aktivnih v slovenskih društvih, kjer skrbijo predvsem za kulturno in jezikovno ohranjanje slovenske identitete. So ambasadorji slovenskega jezika, zgodovine, kulture, tradicije v drugem okolju. Danes je največje število po popisu opredeljenih Slovencev v Zagrebu in v Primorsko goranski županiji. Kljub temu, da v zadnjem obdobju beležijo številčni padec pripadnikov slovenske manjšine na Hrvaškem pa je proces krepitve narodne zavednosti ravno obraten. Tako so v letošnjem letu nastala kar tri nova slovenska društva, v katera se vključujejo tudi mladi.

Tematika, ki jo obravnavamo, je predvsem mlajšim prebivalcem Posavja, ki večinoma tudi ne znajo hrvaškega jezika, najbrž dokaj neznana. Iskanje korenin in svojega izvora je vsekakor tema, ki je v zadnjem obdobju aktualna po vsem svetu, morda pa prav na tem območju premalo obdelana. Zato smo v uredništvu časopisa želeli, da na tak način spoznajo delček slovenskega sveta, razmerja in odnose Slovencev, ki živijo in ustvarjajo v drugem okolju izven meja Slovenije. Morda pa bo prav naša priloga koga spodbudila k razvijanju novih oblik sodelovanja in s tem vezi, ki segajo preko uradne meje.

Uredništvo

Pogovor z Darkom Šoncem, predsednikom Zveze slovenskih društev na Hrvaškem

Ko prečkam mejo, se mi zdi, da sonce drugače sije...

V hiši na Masarykovi ulici v Zagrebu se že leta nahaja Kulturno prosvetno društvo Slovenski dom, znano shajališče Slovencev in tudi pripadnikov drugih nacionalnosti. Z Darkom Šoncem, predsednikom društva Slovenski dom, predsednikom Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, namestnikom zastopnika narodnih manjšin iz bivše Jugoslavije v hrvaškem Saboru in predsednikom Sveta slovenske nacionalne manjšine mesta Zagreba, vsestranskim, neutrudnim in delovnim človekom, sediva v Moji deželi, klubu Slovenskega doma. Pogovor napleteva okoli slovenske manjšine na Hrvaškem. Darko Šonc je poznavalec razmer tako v odnosih do matične države in tudi razmer, v katerih živijo Slovenci na Hrvaškem. Pred dobrim desetletjem je začel s svojo vizijo razvoja temeljito spreminjati razmere med slovensko manjšino na Hrvaškem. Verjame v moč pozitivne energije in dobrih medsebojnih odnosov.

Kako se je začela vaša pot Slovencev na Hrvaškem?

Moji starši so zelo kratko živeli v Mariboru, kjer sem se rodil leta 1947. Kmalu smo se preselili v Zagreb in že takrat sem bil vključen v društvo Slovenski dom. Vedno smo bili člani, moj oče, moja mama, brat, sestre, enostavno Šonci smo bili tradicionalno vezani na Slovenski dom, moj oče je bil nekaj časa tudi njegov tajnik. V srednji šoli in med študijem sem prihajal sem, saj so bili tu znani »plesnjaki«, ki so se imenovali Pri Slovincu. To je bil internacionalni ples, ki se je začel ob sedmih zvečer, končal pa ob enajstih. Današnje generacije mladih si tega ne morejo predstavljati (smeh). A ko sem bil mlajši, sem se tudi sam ukvarjal z glasbo. Tudi igral sem v teh prostori, ne sicer velikokrat, saj sem igral drugačno glasbo, bolj rock in podobno.

Torej ste bili roker, upornik?

Upornik, ja, ja (smeh). Vedno pa sem imel občutek za ta prostor. V devetdesetih letih je sledila vojna, razpad Jugoslavije in predvsem med leti 1990 in 1992 so bili negotovi časi tudi za naše društvo v Zagrebu. Med Slovinci so se pojavila tudi različna mnenja, kakšen naj bi bil nadaljnji razvoj. Nekateri so želeli, da bi šel razvoj nekoliko v versko smer, drugi pa, da bi društvo, ki ima svoje korenine v Narodni knjižnici in čitalnici iz leta 1929, ostalo na starih tradicijah, kar se je tudi zgodilo. Že 60 let smo bili baza društva Slovinci, ki živimo v Zagrebu.

Pred tem obdobjem niste bili aktivni v društvu?

Nisem bil intenzivno vklju-

čen, tu in tam kakšna prireditel, tega je bilo tedaj zelo malo. Medtem sem se namreč ukvarjal z glasbo, imel znan organizacijo, ki je zbirala umetnike, predvsem glasbenike, za katere smo pripravljali turnee, koncerte in tam sem pokazal svoje organizacijske sposobnosti. Mislim, da smo dosegli lepe uspehe, osvojili vse mogoče estradne nagrade v »branži«, sodelovali pri organizaciji mednarodnih koncertov.

Običajno se v krizi ljudje obrnejo na posameznika, ki ima določene sposobnosti. Tako je. Takrat me je poklical skupina Slovencev z željo, da bi se posvetil delu v društvu. Hoteli so, da bi društvo ponovno zaživel in jaz sem ta izziv sprejel. Spominim se naših prvih sestankov, nismo jih niti imeli tu, v Slovenskem domu, sestajali smo se v mestni kavarni. Slovenci so potrebovali boljšo organizacijo, sledila je skupščina društva, na kateri so me izbrali za predsednika. Predstavil sem svoje načrte in vizijo razvoja društva, kar do tedaj ni bilo običajno. Malo so se čudili, ali je to mogoče izpeljati, vendar so sprejeli moj program. Leta 1994 sem prevzel vodstvo in nov upravni odbor je

bil moja desna roka.

Je bilo res potrebno povsem na novo postaviti delovanje društva?

V obdobju pred letom 1994

Darko Šonc

je bilo društvo praktično brez dejavnosti, mrtvo. Sprva smo začeli obnavljati članstvo. To pa pomeni intenzivno programsko dejavnost, zato smo organizirali predavanja, srečanja, začeli smo praznovati slovenske praznike. Tako so začeli prihajati novi člani. Krepili smo tudi sistem obveščanja. Danes vsak naš član dobi na dom mesečni program, imamo telefonski napovednik, izdajamo tudi svoje glasilo Novi odmev. Pokazalo se je, da sta marketinški pristop in profesionalnost tudi pri amaterskih društvih zelo pomembna. Ko je društvo oživel, so začeli prihajati tudi novinarji, zanimalo jih je, kaj se dogaja.

Ko so vas opazili, je verjetno bil to tudi za vas izziv? Absolutno, izpostavil sem se po nacionalni plati, vsi so

vedeli, da sem jaz stari Zagrebčan Slovenec. Takrat so se v saboru sprejemali novi zakoni, tudi ustavni zakon o zaščiti manjšin. Tako sem prišel na površje kot predsednik društva. Mene so kot zagrebškega Slovence vedno spraševali, kakšno je moje mnenje o posameznih zadevah. Počasi so to bile tudi že politične teme, politična vprašanja, ki so zahtevala tudi politične odgovore, jaz sem od tega bežal, saj enostavno nisem politik. Zdaj sem se že malo naučil. (smeh)

Mislite, da je vaša funkcija postala tudi politična?

V enem delu je, sicer ne z mojo voljo. Enostavno smo bili v tistih časih edini organizirani faktor slovenske manjšine, čeprav so naše in tudi ostala slovenska društva na Hrvaškem kulturno prosvetna društva. Če je prišla delegacija iz Slovenije, so rekli, gremo v Slovenski dom, gremo njih vprašati, kaj mislijo. Tudi mi smo se začeli politično razvijati. Na Hrvaškem je bil sprejet tudi zakon o manjšinskih svetih, to pa je že čista politika na nivoju lokalne uprave.

To dejansko pomeni sodelovanje v mestni skupščini?

Ja, prisotni smo na vseh sejah mestne skupščine, kjer se kaj odloča. Hrvaška ima to urejeno, posebno v Zagrebu. Imamo Svet slovenske nacionalne manjšine, ki zdaj dve leti funkcionira in mislim, da smo se tu vključili v delovanje lokalne samouprave mesta Zagreb, ki je eno redkih hrvaških mest, ki je našlo finančna sredstva, da pomaga tudi delovanju sveta. Zdaj bomo dobili tudi svoje prostore. Te

»Slovenski dom« je postal moj drugi dom...

Spomnim se, kot bi bilo danes. Vroče poznospomladansko jutro, bleščeče sonce, malce soparno, jaz pa z zemljevidom mesta Zagreba na Trgu bana Jelačića, kamor sem prispela s tramvajem številka 6. Namenjena sem v Radićevo ulico in od tam skozi Kamenita vrata na Gornji grad, v hrvaški Sabor. Piše se leto 1993 in to je moj prvi delovni dan na Hrvaškem.

Piše: Ilinka Todorovski

Tisto pomlad je Radiotelevizija Slovenija objavila razpis za prvega stalnega dopisnika iz hrvaške prestolnice. Bila sem nadobudna novinarka Zunanjepolitičnega uredništva Televizije Slovenije, ki si je močno želela dopisniške preizkušnje. Prijavila sem se na razpis in v dokaj trdi konkurenci - zmagala. Za priprave sem imela komaj dober mesec časa in v tistih dneh sploh nisem vedela, kje se me drži glava. Zbiranje potrebnih dokumentov, iskanje stanovanja, pridobivanje dovoljenj in akreditacij, se litiv. In za piko na i - Zagreb sem komajda poznala. Zato je bil prvo leto dni zemljevid mesta moj najzvestejši prijatelj. Nikamor nisem šla brez njega. In hranim ga še danes, oguljenega in razcefranega.

V Zagrebu in potujoč po Hrvaški sem preživela skoraj devet let. Kakšno dolgo, pomembno in nepozabno obdobje! Vojna na Hrvaškem, vojna v Bosni in Hercegovini, Vukovar, Dubrovnik, Prevlaka, Banija..., žalost in človeške stiske, notranjepolitična trenja, gospodarska kriza, pritiski na medije, mednarodne težave in medsosedske spori s Slovenijo, vladavina in odhod državnega poglavarja Franja Tuđmana, zamenjava oblasti, volilna zmaga opozicije, sporazum Račan - Drnovšek. Ta - zdaj že pokojni sporazum o državni meji - je zaznamoval moje zadnje dneve v Zagrebu. Poletje leta 2001.

Včasih komajda verjamem, da je od moje vrnitve v Slovenijo minilo že pet let. Spomini na zagrebško obdobje so namreč še vedno močni in živi. Pa tudi stiki z ljudmi, s katerimi sem stala prijateljske vezi, se še niso ohladili. So pristni in trdni. Časa za obisk Zagreba je bolj malo, a je povezanost ostala. Tako z mestom kot s prijatelji in kolegi novinarji. Najtrdnjša pa je vez s Slovenskim domom. V prostore slovenskega društva v Zagrebu na Masarykovi ulici 13 sem prvič prišla že kmalu po začetku dopisnikovanja. Slovenski dom pa je resnično moj drugi dom postal leta 1996, ko me je predsednik društva Darko Šonc povabil, da pomagam pri rojstvu društvenega glasila Novi odmev. Zamisel se je porodila Silvinu Jermanu, vendar nikakor ni zaživel. Manjkala je »lokomotiva«. In sem rekla - zakaj pa ne. Poskusiti ni greh! Še danes mi ni povsem jasno, kako je skupnica popolnih amaterjev (mednje prištevam tudi sebe, saj s časopisnim novinarstvom nisem imela popolnoma nikakršnih izkušenj) uspela pripraviti in natisniti prvo številko Novega odmeva. In kmalu nato še drugo. In tretjo. In... In pred dnevi že jubilejno, 30. številko. Novi odmev je praznoval 10. rojstni dan.

Ko sem se poslavljala iz Zagreba, so me prijatelji iz Slovenskega doma prosili, naj jim pomagam tudi iz Ljubljane. Prepričana sem bila, da to - kljub dobri volji - ne bo mogoče. Pa je šlo. In še gre. Tu so telefoni, mobilniki, telefaksi, elektronska pošta. Še dandanes preberem vsako besedo, ki izide v Novem odmevu. Iz razdalje 150 kilometrov. In sem na to neskončno ponosna. Kakor sem ponosna tudi na kolege - zdaj že prekaljene »novinarje« iz Slovenskega doma, člane uredništva Novega odmeva, ki skrbno spremljajo pomembne dogodke, o njih pišejo in poročajo zvestim bralcem glasila v Zagrebu, na Hrvaškem, v Sloveniji. Deset let je mimo in prav nobenega razloga ni, da se ne bi veselili nove desetletke.

Franc Strašek:

»Postali smo državljani Republike Hrvaške, a poudarjam – ostali smo Slovenci!«

Franc Strašek je podpredsednik Slovenskega doma v Zagrebu, Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Sveta slovenske nacionalne manjšine Mesta Zagreb in Vseslovenske koordinacije Republike Hrvaške ter član mednarodne koordinacije zamejskih Slovencev Avstrije, Italije, Hrvaške in Madžarske in član koordinacije vseh nacionalnih manjšin Mesta Zagreb.

»Luč sveta sem zagledal 6. septembra 1926 v prijetni vasi Zibka v občini Šmarje pri Jelšah. Osnovno šolo in malo maturo sem končal v Sloveniji za časa vladavine Kraljevine Jugoslavije. Maturiral sem na Reki, se vpisal na študij filozofije, a sem 1966. diplomiral na Visoki upravni šoli v Zagrebu. Po osvoboditvi 1945 sem bil takoj mobiliziran na obvezno služenje vojaškega roka in z dekretom JLA leta 1948 začel kot vojaški uslužbenec svoje delovno razmerje v JLA, in sicer najprej v Vojni ortopedski kliniki Lovran in od leta 1952 do upokojitve leta 1985 končal kot svetovalec v upravi vojaškega zdravstva za Slovenijo in Hrvaško v Zagrebu. Po upokojitvi, zlasti ko sta Slovenija in Hrvaška postali samostojni državi, sem se aktivno vključil v dejavnost Kulturno prosvetnega društva Slovenski dom v Zagrebu,« pojasni svoj življenjepis.

Franc Strašek

Po razpadu Jugoslavije se je odprlo novo poglavje resničnosti Slovencev na Hrvaškem, zgodovinsko-politične spremembe leta 1991 so povzročile bistveno dopolnilno orientacijo za Slovence na Hrvaškem, zlasti v delovanju slovenskih društev na Hrvaškem, v novi hrvaški državi so dobili status slovenske nacionalne manjšine. O tem pravi: »Postali smo državljani Republike Hrvaške, toda naj poudarim – ostali smo Slovenci. V tem času smo veliko naredili, varstvo nacionalnih manjšin na Hrvaškem je formalno pravno zelo dobro urejeno. RH je decembra 2002 sprejela Ustavni zakon o pravicah nacionalnih manjšin na Hrvaškem in tudi sam sem sodeloval v projektu tega zakona do njegovega sprejetja v Saboru. Ostala pa so neresena vprašanja Slovencev na Hrvaškem in širše slovenstva na Hrvaškem. Za reševanje teh bo nujno, da se aktivno vključi RS v njihovo realizacijo, in sicer: Slovence na Hrvaškem je treba vrniti v preambulo hrvaške ustave; Slovence na Hrvaškem v Hrvaškem saboru lahko zastopa samo Slovenec, trenutno nas zastopa Bošnjak in to je nesprejemljivo; RS ima sklenjene bilateralne sporazume o zaščiti Slovencev z Italijo, Avstrijo in Madžarsko, torej je ostalo nerešeno vprašanje zaščite Slovencev na Hrvaškem, poleg tega ima Slovenija s Hrvaško najdaljšo državno mejo, 600 kilometrov.

S tem sporazumom bi se ob načelnih vprašanjih moralo zagotoviti tudi reševanje socialnih vprašanj; odkup prostora, kjer je KPD Slovenski dom na Masarykovi 13, kjer sta tudi sedeža Zveze slovenskih društev na Hrvaškem in Vseslovenske koordinacije na ravni RH, v katero so vključeni vsi Sveti slovenske nacionalne manjšine na ravni lokalne samouprave občin, mest in županij, tu pa je tudi sedež Sveta slovenske nacionalne manjšine lokalne samouprave mesta Zagreb ter uresničiti že več let načrtovani znanstveno-raziskovalni projekt o Slovencih v Zagrebu, Reki in Kvarnersko-Ilirskobistriške kotline. Ta raziskava bo ponudila presenetljive podatke o Slovencih posameznikih in skupinah, ki so dali svoj neprecenljiv prispevek civilizacijskemu razvoju in dosegu današnje Hrvaške.«

Osem članic Slovenskega doma v Zagrebu že dalj časa ustvarja v delavnici Šopek. Ob našem obisku so izdelovale adventne venčke in novoletno okrasje, s katerim so se predstavile tudi na razstavi v začetku decembra.

stvari so zelo pozitivne. Zagreb je do manjšin imel vedno drugačen pristop kot druga mesta. Zagreb je velik, je kozmopolitsko mesto.

Ali imajo take možnosti tudi predstavniki društev po drugih krajih?

Ustavni zakon o zaščiti manjšin dovoljuje predstavnike manjšine v lokalni samoupravi, ti lahko volijo svet. Baza so tisti Slovenci, ki so aktivni v kulturnih društvih. To je vse skupaj povezano.

Verjetno niste zadovoljni, da ste namestnik zastopnika narodnih manjšin iz bivše Jugoslavije v hrvaškem saboru, saj ste verjetno mnenja, da bi moral Slovenec zastopati Slovenec? To je točno. Volitve so bile pred dvema letoma. V hrvaškem volilnem zakonu je ena skupina bivša Jugoslavija, to smo Bošnjaki, Slovenci, Makedonci, Črnogorci in Albanci. Od teh petih iz bivše Jugoslavije na volitvah zmaga tisti, ki dobi največ glasov. Zveza slovenskih društev je mene izbrala za kandidata. Vsi so me podprli.

Vsaka manjšina pa ima vendar čisto svoje probleme.

Jasno, čisto specifične. Prišle so volitve in Bošnjaki so zmagali, saj jih je na Hrvaškem okoli 48.000. Njihov predstavnik zastopa tudi Slovence, vendar še nikdar iz svojih ust ni rekel besede Slovinci, čeprav se srečujemo na raznih sestankih. Ko smo predstavniki ostalih manjšin videli, kako dela, da se bori le za svojo manjšino, smo se mu javno odrekli. Nismo nič proti njemu, ampak ne razume naše problematike, kaj smo mi, Slovenci na Hrvaškem.

Leta 2004 je bil ustanovljena Slovenska manjšinska koordinacija - SLOMAK? Kako deluje?

Predsedniki krovnih organizacij slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem smo podpisali pristopno listino in tako smo ustanovili SLOMAK. Mislim, da je to bila krasna ideja. Pravi, da je celo enkratna v Evropi, da se krovne organizacije iz različnih držav povežejo v eno tako celoto. Ko smo se bolj intenzivno družili, smo videli, da imamo enake probleme. Kot SLOMAK smo zelo hitro okrepili stike med Slovenci v odnosu do slovenske države, vabili so nas na vse mogoče sestanke, obiske pri predsedniku vlade, republike, vključevali so nas v odnose s komisijami v državnem zboru. Tako je SLOMAK postal organizacija, ki je kompetentna, da se ukvarja z vprašanji Slovencev v zamejstvu. Ne rabimo nobene birokracije, računa in to je fenomenalno, to je mene pritegnilo. Naša slabost pa se je pokazala, ko smo predlagali amandmaje na novi zakon o Slovencih v zamejstvu. Takrat smo videli, da naši predlogi nimajo pravne veljave.

Kako je s slovensko manjšino na Hrvaškem v odnosu do matične države Slovenije?

Sprva so nas obravnavali kot Slovence po svetu in vse od leta 1994 smo vlagali veliko energije v to, da se spremeni odnos Slovenije do nas. Da

nas opredelijo, ali smo zamejci, Slovenci po svetu, izseljenci. Na tem smo vztrajali in ko je bila državna sekretarka Magda Tovornik, smo končno dobili status, žal pa moram to še vedno poudarjati, ta ni v interesu slovenske skupnosti na Hrvaškem, če ne tudi širše. Mi na Hrvaškem smo namreč razdeljeni. V obmejnem območju imamo status zamejcev, vse ostalo, kar je izven teh županij, so Slovenci po svetu. Člani splitskega društva, na primer, so že Slovenci po svetu, to čutijo v odnosu Slovenije do njih in tudi v finančnem smislu.

Kako koordinirate delovanje Zveze slovenskih društev na Hrvaškem?

Zvezo smo ustanovili leta 1992. To je bila enostavna potreba, saj je bila takrat popolna zmeda, negotovost, finančnih sredstev od nikoder, Hrvaška je bila v vojni, vse skupaj je bilo neurejeno. Čisto spontano je nastalo združenje, ki je sprva imelo sedež na Reki, prvi predsednik je bil Vinko Šebek. Leta 1996 se je sedež združenja preselil v Zagreb, takrat se je zveza že postavila na noge, bili so tudi zakoniti, ki regulirajo delovanje zveze. V združenje so včlanjena posamezna slovenska društva. Velika stvar je, da imamo Slovenci na Hrvaškem eno krovno organizacijo.

Društva še vedno nastajajo ali to pomeni, da se število Slovencev na Hrvaškem povečuje?

Ne, le prebujajo se nacionalna zavest Slovencev na Hrvaškem. Slovenci na Hrvaškem nismo nikdar imeli politične stranke, ampak smo svoja stališča vedno artikulirali skozi kulturna društva. Vsa društva nastajajo samoiniciativno. Pokličejo nas v Zagreb ali na Reko, v Split, kjer so močna društva, in dobijo osnovne informacije. Tako so nedavno ustanovili društvo v Osijeku, kjer je po popisu 250 Slovencev, ampak jih je v resnici več.

Koliko vas je v zagrebškem društvu?

Registriranih imamo okoli 1000 članov in ker smo pretežno stara generacija, nas nekaj umre. (smeh) To je po nekaterih statističnih pokazateljih veliko, ker je Slovencev na Hrvaškem okoli 4700, vendar to število še pada.

Kako pa se v delo in članstvo društva vključujejo mladi?

Med člani so mladi, ki se sicer deklarativno razvrščajo med Slovence, mi pa potrebujemo podmladek, ki bo aktivno sodeloval pri delu društva in se vključil v manjšinske tokove. Ampak ta problem imajo vse slovenske manjšine, tudi v Italiji in na Koroškem.

V svetu je trend, da ljudje radi raziskujejo svoje korenine.

Mislím, da je to reakcija na globalizacijo. Človek se sprašuje, kje sem jaz v vsemu, kot oseba se bom izgubil. Človek enostavno išče, doma ima neko knjigo, neko posvetilo v slovensčini, in tako to gre. To so reakcije na okolje. Zato so potrebna taka društva na nacionalnih osnovah, ker človek vedno najde svoje korenine in na tej osnovi nekaj gradi naprej.

Ali se zaradi nerešenih vprašanj med državama javlja kakšna nestrpnost do Slovencev?

Osebnost takega izbruha nisem nikdar doživel. Javlja pa se. A nestrpnost je pregrob izraz, morda kaj blažjega. Poslušam naše članstvo in velja mnenje, da tega ne bi toliko čutili, če ne bi bilo medijev. Vse skupaj se potenciali pa imajo tudi svoj interes, enkrat so volitve v Sloveniji, drugi na Hrvaškem. Vsak lahko vidi, da če med dvema državama 17 let ne moreš rešiti niti enega problema ali pa ga premakniti z mrtve točke, potem ni nekaj ni v redu. Manjšina je lahko tista, ki spodbuja reševanje problemov in tudi zaradi manjšine bi bilo dobro urediti probleme. Pa vendar, vsakokrat se pri teh situacijah malo stopnjuje reakcija enih in drugih. Moramo se zavedati, da Hrvatje živijo tudi v Sloveniji, oni čutijo enako kot mi Slovenci.

Ali se je odnos med narodoma kaj spremenil, odkar je Slovenija v EU?

Kljub vsemu narašča interes Hrvatov za Slovenijo. Ampak to je ekonomski interes, če ne dobiš službe doma, greš drugam. Mi imamo šolo slovenskega pouka in se javlja tudi Hrvatje. Mogoče tega nekateri v Sloveniji ne razumejo, ampak vsi, ki hodijo na pouk slovenskega jezika, veliko prispevajo k širjenju slovenstva na Hrvaškem, na pozitivno podobo Slovenije.

Tečaji ne prinašajo samo znanja jezika?

Kdor pride v dom, se seznaní z našimi časopisi, slovenskimi knjigami, literaturo o Sloveniji, vključijo se v naše delo, prihajajo tudi na prireditve, zaživijo z društvom. Vidim, da je to eno dobro vzdušje, nič negativnega. Tako tudi postajajo ambasadorji Slovenije na Hrvaškem.

Slovenski dom res kotira kot eno stičišče, središče zagrebških Slovencev, ne samo Slovencev, vseh ljudi, ki si želijo nekega tolerantnega odnosa med večnacionalnimi skupinami. Sodelujemo s hrvaškimi društvi prijateljstva, 9. decembra smo gostili predsednika Mesića na 750. predavanju ambasadorjev v Slovenskem domu.

Kako se financirate?

Od začetka 90. let je bilo veliko problemov. S strani Slovenije se financirajo programi, projekti, dobimo tudi določena sredstva za delovanje, za ustajene dejavnosti, ampak to so strogo namenska sredstva. Drugi del sredstev dobimo iz Hrvaške, preko Sveta za nacionalne manjšine. Celotno med vojno je Hrvaška imela potrebo, da pomaga manjšinam, kolikor je pač imela možnosti.

Kako sodelujete s slovenskimi kulturnimi društvi?

Te povezave nastajajo skozi delovanje pevskega zbora, imamo izmenjave koncertov. Najbolj smo vezani na folklorna kulturna društva v obmejnem pasu. Z njimi sodelujemo in nekaj tudi z društvi s Primorske. Vedno je potrebno dodati tudi kaj novega v teh gostovanjih, da niso samo nastopi pevskega zbora. To so vsekakor lepa druženja.

Vi osebno ste velikokrat v Brežicah, kaj vas veže na Posavje?

Imam počitniško hišico blizu Brežic. To mi omogoča tisto, kar lahko začuti samo Slovenec, ki živi izven Slovenije. Ko prečkam mejo, mislim, da sonce drugače sije, da je zrak drugačen, da je vse drugačno, vse drugače diši. Potem sicer vidiš, da ni ravno tako, ampak to so tisti občutki, korenine vlečejo. Ne vem, ko grem v Slovenijo, ko pridem čez mejo, se začnem čisto drugače obnašati. Res, nekaj čudnega se dogaja v človeku.

Kam greste, ko ste v Posavju?

Ko sem v Brežicah, grem k Splavarju, čeprav sem bolj pristaš odročnih gostiln, tam neke na lokalnih cestah. Eno takih sem našel v Podbočju, še table nima zunaj, ampak tam sem popil cviček, bilo mi je lepo. Ta kraj je prekrasen, Krka, Kostanjevica, Šentjernej, pa proti Brežicam. Precej naših članov ima sorodnike in tudi vikende na tem območju. So pa tudi druge povezave, ki se niso nikoli povsem pretrgale. Saj veste, da Hrvatje radi prihajajo v Brežice v gostilne, trgovine.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Želim si, da bi naši mladi začeli voditi ta društva, da se priključijo nam, ki imamo veliko izkušenj, da bi svoje znanje lahko prenesli na njih. Sam vidim, ko pridejo mladi, ko oni nekaj vzamejo v roke, to je čisto drugačen pristop. Vse gre hitreje. Njihovi postopki tudi meni včasih niso všeč, ampak sem toliko pragmatik, da jim dam proste roke in sem enostavno tiho. Če jim ne omogočim, da delajo, kar želijo, so hitro nejevoljni. Tudi mi smo bili taki. (smeh)

Druženje predstavlja pomemben vidik vašega delovanja.

Zelo pomemben. Po teh ključnih prireditvah vedno še malo ostanemo v domu. To pozitivno vzdušje začutijo tudi naši gostje, ne samo Slovenci, veliko jih z nami zapoje slovenske pesmi, to je tisti imidž, ki ga mi širimo kot Slovenci.

Kako boste proslavili letošnje praznike?

Nekaj dni pred novim letom priredimo Slovo od starega leta. Že nekaj let prihaja Branko Sotošek in nas zabava. Tudi mi naredimo kakšen program in to je zelo veselo. Tradicija pri nas so vsi rojstni dnevi članov pevskega zbora, vsak nekaj prinese, pri nas se vedno nekaj pije in je. Ne dovolim pa, da bi nastal motiv za kreganje, saj so zgodovinske izkušnje, ko se v društvu začnejo kregati, ni več ugodno v takem društvu.

Pozitivno vzdušje in pozitivna energija je vodilo društva in vašega dela?

Marko Pogačnik je rekel, da imamo srečo, saj ravno skozi Masarykovo ulico in prav to stavbo gre pozitivno energijska žila in se nadaljuje proti reki Savi. Mislim, da je res tako, da sevamo z neko pozitivnostjo. Vedno vabim vse Slovence, ki so v Zagrebu, naj pridejo k nam in z vsem tem delom gradimo svojo podobo.

Polona Brenčič

Silvin Jerman, predsednik SD Karlovac, prvi urednik Novega odmeva Slovenščine sem se učil v Krškem

Silvin Jerman je bil eden od pobudnikov in večletni urednik glasila Novi odmev, ki je začel izhajati pred desetimi leti. Ponaša se tudi z dolgoletnim delovanjem med Slovenci tako v Karlovcu kot tudi v Zagrebu. Je najstarejši »na-kičevac« (član društva Narodna knjižnica in čitalnica, ustanovljenega 1929) in kljub častitljivim letom je njegov duh še vedno duh mladeniča, ki je svojo prihodnost videl v igrilstvu, a je postal ekonomist. Njegove oči izžarevajo ustvarjalno energijo, rad se pošali in še vedno išče ter uresničuje nove ideje.

Silvin Jerman se je rodil na silvestrovo, le nekaj let po prvi svetovni vojni v tedanji Ljubljani. Januarja 1930 je z družino prišel v Zagreb in istega leta je majhen deček naredil prve šolske korake v hrvaški osnovni šoli. Šolanje je nadaljeval na gimnaziji in kljub mladostni želji, da bi postal igralec ali profesor književnosti, se je odločil za bolj pragmatični študij ekonomije na tedanji Visoki ekonomski šoli v Zagrebu.

Kljub temu, da ni niti dneva obiskoval slovenske šole, se ima za svojo slovenščino, kot pravi, zahvaliti v Krškem rojenemu očetu, saj so doma govorili slovensko. Oče je bil včlanjen v slovensko društvo Narodna knjižnica in čitalnica (NAKIČ - predhodnik društva

Jerman. Tudi Silvin Jerman je bil že zgodaj aktiven v Nakiču, deloval je v športni sekciji in igral namizni tenis. Lani je proslavil 75 let stikov in delovanja v društvu Slovenski dom.

Rad se spominja svojega otroštva, predvsem velikonočnih in poletnih počitnic v Krškem, ko se je skozi pogovore in otroško igro učil slovenskega jezika. V Krškem je bila navada, da so študentje pripravili dramsko predstavo, Silvinov brat je režiral predstavo, zaradi odpovedi enega od igralcev je čisto po naključju v igri v slovenskem jeziku zaigral Silvin, ki je bil na vseh vajah. Tako je bil v poletju 1938, 1939 in 1940 stalni član igralске ekipe v Krškem.

na noge slovensko društvo. Silvin se je odzval povabilu za sodelovanje in društvo je začelo pod predsedstvom Grudna delovati leta 1951. Silvin Jerman je opravljal delo podpredsednika. Društvo je uspešno delovalo, vendar je kljub temu po večletnem delovanju prišlo do zastoja in usihanja članstva. V preteklosti je bilo veliko pobud za obnovo društva, med njimi jo je v lanskem letu dal karlovški župan, ko so v Karlovcu potekali Slovenski dnevi. Zaradi poznavanja razmer je Silvin Jerman s strani Zveze slovenskih društev na Hrvaškem dobil nalogo, da poskusi ponovno vzpostaviti delovanje društva v Karlovcu. Kulturno društvo Slovenski dom Karlovac je začelo ponovno delovati junija letos, ko je bil izbran tudi za predsednika. Novi predsednik skuša delovanju društva dati predvsem zanimive vsebine, ima veliko načrtov. Tako za slovenski kulturni praznik februarja že načrtujejo proslavo skupaj z društvom Slovenski dom iz Zagreba, v sklopu prihodnjih slovenskih dni bodo predstavili karlovškega Slovenca - pravnika, skladatelja in prevajalca Dragotina Passeka. Pripravili bodo tudi delavnico o slovenskem jeziku z namenom, da bi izboljšali stanje slovenskega jezika med karlovškimi Slovenci, načrtujejo tudi razstavo likovnih umetnikov. Bogato je sodelovanje s karlovško knjižnico, kjer se srečujejo in so jim zelo naklonjeni. Silvin Jerman svoje ambicije iz zagrebskega društva prenaša tudi v Karlovac, saj je v pripravi že prva številka društvenega glasila »Luč« kot odgovor na prvi hrvaški literarni časopis v Karlovcu »Svetlo«. Kot je povedal na ustanov-

ni skupščini, upa, da bo četrta generacija, ki se vključuje v del društva, potekala kot potekajo štiri karlovške lepe reke. Društvena vrata so na široko odprta vsem.

Danes živi v Zagrebu, kar je, kot pravi, sicer rahla ovira za njegovo delovanje v Karlovcu, a ni večjih težav, saj so danes možne številne sodobne komunikacijske povezave. Tudi v društvu Slovenski dom v Zagrebu je aktiven v različnih telesih društva vse od leta 1994, sedaj je član upravnega odbora in vodi družabna srečanja vsak prvi petek v mesecu. Od nekdaj ga je zanimala tudi zgodovina, ko je pred leti začel pregledovati arhive društva, je našel zapisnike s podpisom svojega očeta. To ga je spodbudilo, da je skupaj z novinarko Ilinko Todorovski pripravil knjigo o zgodovini delovanja društva, ki je izšla ob 70-letnici delovanja, leta 1999. Z Ilinko sta tudi tvorca društvenega glasila Novi odmev, ki je v teh dneh s trideseto številko, obeležilo desetletnico izhajanja. Po večletnem aktivnem urednikovanju je svoje uredništvo predal drugim.

Še vedno vsako leto prihaja v Krško na pokopališče. Silvin Jerman je danes najstarejši član Jermanove družine in tudi potomec tistega Jermana, ki je Krčanom pekel slastne žemljice. Rad pove, kako so včasih v Krškem govorili, da so jugoslovanske državne železnice najboljše za reklamiranje Jermanovih dobrih žemljic, saj je na vsakem vagonu pisalo JDŽ.

Polona Brenčič

Slovenska in hrvaška kultura v stiku

Ob jubileju Novega odmeva desetletnici in njegovi 30. številki ter Dnevu Sveta slovenske manjšine Mesta Zagreb je prof. **Matea Hotujac**, tajnica Sveta slovenske nacionalne manjšine Mesta Zagreb - o delu Sveta je redno poročal tudi Novi odmev -, pripravila multimedijsko razstavo Slovenska in hrvaška kultura v stiku, ki je popeljala skozi življenje zagrebskih Slovencev.

Slovenski jezikoslovec Franc Ramovš je v svoji knjigi Kratka zgodovina slovenskega jezika označil književni jezik kot kulturni dialekt oziroma »posodo«, v kateri je zbrano vse kulturno bogastvo enega naroda. Po Ramovšu je jezik lahko očevidec medsebojnih odnosov dveh narodov v stiku. Jezik je torej za tokratno potovanje služil kot izhodiščna točka skozi zgodovino soživljenja slovenske in hrvaške skupnosti na srednjeevropskem prostoru. Zgodovina soživljenja obeh narodov datira že od časov velikih selitev iz pradomovine na področje Alp in Balkana. V času intenzivnega povezovanja v veliko družino evropskih narodov je ta potreba za ponovnim odkrivanjem naših korenin še kako pomembna za ohranitev nacionalne identitete obeh narodov.

Cilj projekta - Slovenska in hrvaška kultura v stiku - je bil pokazati tako slovenski kot hrvaški skupnosti večstoletno skupno življenjsko pot, ki traja že 14 stoletij. Projekt so realizirale raziskovalne skupine, ki so se usmerile na področja: jezik, književnost, umetnost - gledališka in filmska, glasbena in likovna umetnost, zatem znanost, šport, etnološka dediščina in gospodarski razvoj. Multimedijsko razstavo želijo pokazati tudi v Ljubljani, da bi tako prispevali k čim boljšemu razumevanju skupnega preteklega in bodočega potovanja v evropsko prihodnost.

N.J.S.

Mira Bahun:

»To kar delam, delam z vsem srcem, ki je stoodstotno slovensko!«

Mira je od leta 1990 skrbna tajnica v KPD Slovenski dom Zagreb, ki skrbi, da vse poteka brez zapletov in ob številnih dogodkih v tem drugem domu naših rojakov tudi tekoče, kot se le da. Je glas, ki sprejme in je živ informativni bilten, delo v Slovenskem domu pa jo izpolnjuje do potankosti.

Ko sem poizvedovala, kdo ali kaj jo je pripeljal, pripeljalo v Zagreb, pove: »Pripeljala me je moja mama, saj sem bila v Zagrebu leta 1946 tudi rojena. Moji, mama in ati, so v Zagreb prišli iz majhne primorske vasi Ravnice pri Novi Gorici leta 1936, prišla pa sta za delom in se takoj včlanila v Slovenski dom. Starša Pavlina sta težko sprejemala, da sta morala na Primorskem hoditi v italijanske šole, kjer je bil prepovedan materinski jezik. Jaz sem jima hodila v Slovenski dom plačevati članarino, ker sta hotela, da se jima, ko umreta, zapoje na grobu slovenska pesem. Oče je bil izučeni mizar, mama je bila rojena Belinger in sem stoodstotna Slovenka. V Kapelah pa imam sedaj malo hišico, kjer mi je med vaščani lepo in se res dobro počutim.«

Mira Bahun

V Zagrebu je končala Višjo upravno šolo, bila je zaposlena v upravni kadrovske službi Železnice v Mihanovićevoj ulici, od koder je tudi odšla v pokoj. Pred 25 leti je začela peti v MePZ Slovenski dom, je pevka tudi pri Duhovnem zboru Anton M. Slomšek, ki deluje v okviru zagrebskega slovenskega društva, in je članica uredništva glasila Novi Odmev, ki ga izdaja KPD Slovenski dom. V Zagrebu živi tudi njen brat Stanislav, redni profesor na Fakulteti za promet, ki s skrajšanim delovnim časom predava še v Portorožu. V veliko veselje sta ji nečaka: **Helena**, pravica, in **Damjan**, bodoči stomatolog, ki bo prevzel stomatološko ambulanto po mami **Ireni Žagar Pavlin**, ki izhaja iz Gorskega Kotorja in je četrta generacija slovenskih korenin.

»Sem Slovenka in se počutim Slovenko. Če ne bi tako čutila, bi bilo nekatere stvari nasploh težko vzdržati. Poleg tega so v Slovenskem domu ob raznih dogodkih - obiskih politikov in ob ostalih dejavnostih, raznih predstavah in kulturnih dogodkih - velikokrat precejšnje obremenitve in če hočeš res nekaj narediti, se moraš delu podrediti, kljub vsem našim idealom. So namreč tudi taki, ki govorijo: »Jaz sem Slovenec, jaz sem Slovenec!«, ne naredijo pa nič,« odločno poudari Mira.

Matea Hotujac:

»V meni so se prebudile slovenske pedagoške korenine!«

Šestindvajsetletna Matea je študirala slavistiko na zagrebski Filozofski fakulteti in si je z diplomo pridobila naziv profesorice, danes je (devet mesecev) tajnica Sveta slovenske nacionalne manjšine mesta Zagreb, kjer ima Svet trenutno sedež v Slovenskem domu na Masarykovi 13. Je dinamična in prijetna osvežitev drugega doma slovenskih rojakov v Zagrebu, sicer pa vnučinja Bogomirja Medveda, pišečkera rojaka.

Najprej je hotela študirati medicino, ker pa so ji vedno dobro šli jeziki, jo je mamica prepričala za študij slavistike: »Najbrž je bil to interes do dedka in so se v meni prebudile dedkove, družinske korenine. Všeč so mi bile prve ure predavanja, nasploh vsa predavanja, prebudila se je ta prva ljubezen, te pedagoške korenine v družini in je to šlo tako naprej. Dedek je bil geodet, ukvarjal se je s hortikulturo, pradedek Jakob pa je bil - v družini je bilo veliko otrok, ki so bili po večini geodeti ali učitelji - učitelj, nadučitelj in ravnatelj na OŠ Pišce. Družina je imela zelo veliko knjig, ki so jih intenzivno brali, dedek pa je pogosto peljal mamo v Posavje - Pišce, Krško - in se je teh obiskov zelo navadila in so ji bili ljubi. Danes je družina precej razseljena, v Lendavi, Krško, Kanado. Bratranec je raziskoval družinsko deblo, to bi bilo treba poiskati. Babica in dedek sta bila v Pišcah do smrti, dedkova slika je v krajevnem muzeju, saj je bil zelo aktiven ob vseh pomembnih dogodkih v kraju.«

Matea Hotujac

Matea je imela v načrtu, da bo letos poleti intenzivno obis-

Ilinka Todorovski in Silvin Jerman med rezanjem jubilejne torte Novega odmeva.

Slovenski dom) in bil deset let celo njegov podpredsednik. V tistem času so bile seje zelo pogoste in doma so po razpoloženju očeta videli, kakšno je stanje v društvu. »Če je bil dobre volje, smo vedeli, da je vse v redu, če je bil slabe volje, da nekaj ni bilo v redu, če je bil pa siten, smo pa vedeli, da ima mačka in da se je seja končala v slovenski gostilni Pri Černetu,« v šali dodaja

Po končanem študiju ga je pot vodila v Karlovac, kjer je preživel najlepša leta. Sprva je bil profesor na šoli, nato ravnatelj, vodil je občinsko upravo, opravljal pa je še vrsto zanimivih in odgovornih del ter bil član številnih delovnih teles in odborov. Kmalu po prihodu v Karlovac ga je njegov oče, ko je prišel na obisk, seznanil z **Adijem Grudnom**, ki je ravno ponovno postavljaj

Reška »Bazovica« drugo najstarejše slovensko društvo na Hrvaškem

Pisala se je jesen 1947, ko so srca skupine rojakov narekovala hotenja, da bi ohranila in občutila delček domačega kraja v mestu ob Kvarnerskem zalivu na Reki, kamor jih je pripeljala usoda. Zbrali so se v skromni sobici in se hitro zedinili za ime društva »Bazovica« in sicer v spomin na slovensko vas pri Trstu, kjer so padle prve slovenske žrtve fašističnega nasilja. Kljub težkim razmeram so reški Slovenci s prvo predsednico, pokojno Zoro Ausec, z dobro voljo in marljivostjo vztrajali in uspeli. Tako je »Bazovica« kmalu postala eden izmed pomembnejših nosilcev ljubiteljske dejavnosti na Reki. Društvo je postalo matica, kamor so vedno radi prihajali slovenski kulturni in javni delavci z literarnimi večeri, znanstvenimi predavanji in topopisi. S tem so prispevali k boljšemu spoznavanju lastne identitete in predstavitvi lastnega naroda pripadnikom vseh drugih v istem kraju.

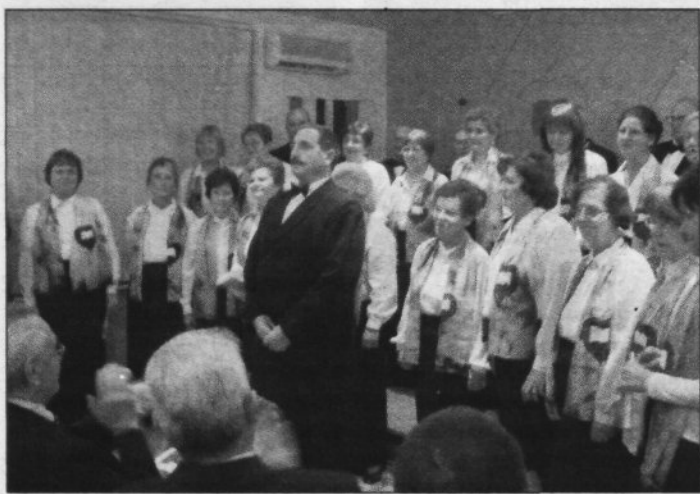
»Po osamosvojitvi naših dveh domovin je Bazovica postala pravo središče za rojake,« pravi predsednik **Vitomir Vitaz** in dodaja, da se je članstvo v društvu v zadnjih letih zelo povzpelo, »Bazovica« pa je postala resničen dom za vse, ki ne morejo tako pogosto v domači kraj. Slovensko identiteto v »Bazovici« ohranjajo MePZ, folklorna skupina in dramska skupina. Še samo ime Slovensko kulturno prosvetno društvo govori o tem, da je bil že od vsega začetka namen njegovih ustanoviteljev organizirati tudi resno delo z najmlajšimi, šolo, kjer bi se otroci izobraževali v materinem jeziku in tako še bolj občutili stike z rojstnim krajem svojih staršev. Dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture se je v SKPD »Bazovica« Reka začel 1994.

N.J.S.

kala kraje dedka in pradedka, dogodki pa so hoteli, da je to preložila na pomlad prihodnjega leta. O Svetu slovenske nacionalne manjšine mesta Zagreb pa pojasni: »Institucija je stara tri leta in se izrecno ukvarja z manjšinskimi vprašanji. Naš Svet, ki je sedaj dobro zaživel, pa deluje na ravni medsebojnega razumevanja med Hrvaško in Slovenijo. Žal tu vmes velikokrat pride, poseže politika, kar pa znižuje to dobro medsosedsko raven. Naša primarna naloga je, da pomagamo našim manjšinam na Hrvaškem, tu konkretno, v Zagrebu, da vzpodbujamo razumevanje na vseh ravneh od jezika, kulture do zgodovine. Zato smo si zadali, da bomo pripravljali takšne programe, kjer bomo izpostavili in poudarili to stoletno sožitje in sodelovanje med obema narodoma, saj vemo, da je veliko zagrebških Slovencev na vseh ravneh mnogo prispevalo tako Zagrebu kot Hrvaški na kulturnem, zgodovinskem in znanstvenem področju. Skratka, v vseh porah življenja.

Naša trenutna primarna naloga je, da z večinskim prebivalstvom naredimo en dober, dober segment razumevanja, in 75-letni Slovenski dom je ena takih takšna institucija. Takšen projekt smo izpeljali spomladi, to je bilo znanstveno raziskovalno srečanje z naslovom »Z jezikom brez mej«. S tem mini kongresom smo prebili led in ugotovili, da Svet do sedaj ni bil odprt in se je bolj ukvarjal sam s seboj ter ob tem ugotovili, da bomo preživeli, če bomo odprti. Naslednji projekt je bil »Slovenska in hrvaška kultura v stiku«, ki smo jo popestrili z Multimedijko razstavo. Za leto 2007 pa najprej pripravljamo projekt z naslovom »Sledi ustvarjalstva Francesca Robbe v življenjskem prostoru zamejskih Slovencev.«

N.J.S.

Pod vodstvom Franca Keneta iz Globokega MePZ Slovenskega doma v Zagrebu tedensko pridno vadi. S petjem se zelo radi predstavijo na različnih prireditvah tako na Hrvaškem kot tudi na gostovanjih v Sloveniji.

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem

Nov pravno-politični položaj hrvaških Slovencev je pripeljal do ustanovitve Zveze, ki združuje in povezuje vsa slovenska društva na prostoru RH. Od svoje ustanovitve leta 1992 deluje v povezavi s hrvaško vlado s svojim predstavnikom v Svetu nacionalnih manjšin Vlade RH in v Odboru za človekove pravice in pravice nacionalnih manjšin v Saboru RH. V današnji aktualni situaciji posreduje tudi z nasveti in predlogi v reševanju različnih spornih zadev, ki bremenijo Slovence na Hrvaškem.

Zveza danes združuje deset Slovenskih društev na Hrvaškem in sicer: Slovenski dom Zagreb, SD Bazovica na Reki, ki je drugo najstarejše društvo na Hrvaškem, SD Snežnik v Lbvaru, SD Istra v Puli, SD Triglav v Splitu, SD Lipa v Zadru, SD dr. France Prešeren v Šibeniku, SD Labin v Labinu, SD Slovenski dom v Karlovcu in SD Lipa v Dubrovniku. Vsako društvo deluje popolnoma samostojno, vendar ima obvezo, da svoj statut prilagodi in uskladi s statutom Zveze, ki obvezuje vsa slovenska društva na Hrvaškem, da svojo dejavnost črpajo iz štirih slovenskih stebrov: da se ohrani in krepí slovenska identiteta, da se ohrani in krepí slovenska samozavest in slovenski jezik, da se ohrani in krepí slovenska kulturna dediščina in četrti stebel, da se ohrani in krepí že tradicionalno dobri in prijateljski odnosi z večinskimi hrvaškimi etničnimi okoljem.

Zveza je tako druga višja stopnja samoorganiziranosti Slovencev na Hrvaškem, ki naj bi z njo pridobili tudi možnost višjega, praktično najvišjega samozastopanja v novi državi. Po hrvaški zakonodaji je Zveza tisti pravni subjekt, ki lahko načelno po določeni proceduri dobi tudi svojega zastopnika v najvišjem političnem telesu države v Hrvaškem Saboru. Slovenska društva na hrvaškem so s posredovanjem vodstva Zveze integrirana v vsa vladna in nevladna telesa Slovenije in Hrvaške. Zveza je danes nevladno telo, ki ga dejansko uveljavljata Zagreb in Ljubljana kot predstavnika slovenstva na Hrvaškem.

Ob tem naj dodamo, da je bilo ustanovljeno tudi Slovensko kulturno društvo Stanko Vraz v Osijeku. Ob prisotnosti tridesetih Slovencev in prijateljev Slovenije je skupščino odprl Darko Šonc, predsednik slovenskih kulturnih društev v RH. Društvo pa še ni v Zvezi.

Pogovor z Cvetko Matko, članico društva Slovenski dom v Zagrebu Slovenska smreka s Pohorja sredi Zagreba

Gospo Cvetko sem srečala med delom v kreativni delavnici. Vesela, nasmejana, pozitivna in topla ženska je pritegnila moje misli. Svoje slovenstvo izraža skozi pisanje, petje in kreativno ustvarjanje v društvu Slovenski dom v Zagrebu. Ko govori o Sloveniji, kjer je preživela otroška leta, postane njen pogled nekako zamaknjen in misli ji odtavajo v neke druge čase, nikakor pa ne pozablja na Zagreb, ki jo je s svojim svetovljanstvom sprejelo v svoj objem.

Z gospo Cvetko sva se pogovarjali v slovenskem jeziku, ki ga skozi leta ohranja z vso živostjo. Pravi, da je njena mama vsako zimo, ko sta bila vnuka majhna, prihajala k njej v Zagreb iz Murske Sobotice in tedaj so ona in otroka govorili samo slovensko.

Cvetka Matko (roj. Jezovšek) se je rodila v zavedni slovenski družini v Mariboru. Oče je bil sodnik, zato se je družina kmalu po njenem rojstvu preselila v Mursko Sobotico, kjer je preživela otroška leta in zaključila gimnazijo. Kot sama pravi, so bili vedno prišleki, ker niso bili rojeni Prekmurci, vendar ji je prekmurški dialekt nadvse ljub in še danes, ko se sreča s svojimi gimnazijskimi sotrpini, še po toliko letih govorijo potencirano prekmurščino, na kar so zelo ponosni.

Ljubezen je mlado dekle pred šestindesetimi leti pripeljala v Zagreb. Z možem sta se spoznala že kot otroka v Murski Soboti, kamor je mladi Matko, sin hrvaškega pisatelja Janka Matka, prihajal na počitnice. Čas otroštva se je v toplini doma zaključil in čudno naključje je hotelo, da sta se mlada človeka znova srečala v Rogaški slatini in usoda ju je združila. Tako se je začela njena pot na Hrvaškem, kjer ni imela nikogar, razen svojega moža, v katerega je bila kot pravi brezmejno zaljubljena. Prišla je v Zagreb, v hrvaško

družino Matko, kjer so jo dobro sprejeli in hitro je sprejela svoj novi dom. Rodila sta se ji sin in hčerka. Priznava, da je bilo na začetku težko, toda leta so minevala in bila so zelo aktivna, saj je možu, ki je bil direktor Zagreb filma veliko pomagala pri njegovem delu.

Živost slovenskega duha in njene slovenske korenine in je niso nikoli zapustile. Ko sta otroka odrasla in je odločila del družinskih obveznosti, je začela aktivno delovati v Kulturno prosvetnem društvu Slovenski dom v Zagrebu. K temu jo je spodbudila silna želja po druženju s svojimi rojaki in možnost, da sodeluje v oblikovanju vsebin društva. Svojo pozitivno energijo in ustvarjalno moč razdaja na različnih področjih, pri petju v mešanem pevskem zboru, delu v ustvarjalnih delavnicah in predvsem v delu pri glasilu društva Novi odmevi, kjer je ena od članic uredniškega odbora. Predvsem na delovanje pri časopisu je zelo ponosna, saj bo ta trajna vrednost delovanja ostala tudi za kasnejše rodove. Tako se bo videlo, da Slovenci v Zagrebu nismo umrli, še dodaja. Tudi sama piše za Novi odmevi, beleži slovenske pregovore, ki bodo morda nekega dne zbrani v knjižni obliki. S čutom za estetiko in umetnost pa pokriva tudi področje umetnostne zgodovine. Zaveda se pomena

Cvetka Matko

inkluzivne mladih v delovanje društva. Toda mladim bi morali ponuditi njim zanimive vsebine, meni, da bi bil to folklorni ples, s katerim bi se ohranila slovenska tradicija, slovenska beseda, običaji in plesi.

Potovanja in odkrivanje neznanega, novih krajev, ljudi in zgodovinskih dejstev so stalnica v njenem življenju. V društvu je nekaj časa vodila izlete, večkrat so obiskali tudi svojo prvo domovino Slovenijo, dogodke s popotovanjem je s pridom popisovala. Ko so bili na izletu na Kozjanskem, v Krškem in v Celju je na povratku zapisala: »Po zdravljenju, bodi moja stara domovina, vračamo se domov, kjer smo po dolgih letih pognali korenine.« Vesele najde tudi v zborovskem petju s katerim pridno vadijo pod vodstvom gospoda Keneta iz Globokega in vsako leto nastopajo v Stični. Že leta pa krepí svojo ljubezen

do umetnostne zgodovine, pred nekaj meseci je dala pobudo za pripravo razstave o umetniku Francescu Robbi, katerega dela jo spremljajo od otroštva, ko je obiskovala uršulinsko cerkev v Ljubljani do cerkve Svete Katarine na zagrebškem Gornjem gradu, kjer se je poročila. Slovenstvo, zavedanje o slovenskih koreninah je prenesla tudi na svoja otroka, saj sta tudi člana društva. Nekoliko je sicer razočarana nad slovensko državo, saj sin kljub vsem potrebnim zahtevam, ni dobil slovenskega državljanstva.

Še danes rada zaide v Ljubljano, kjer ima sestro, v preteklosti so bili ti izleti še pogostejši, saj je obiskovala starše in druge sorodnike, vsak prosti čas je posvetila poti v Slovenijo. Tudi sedaj po toliko letih še vedno rada reče otrokoma, da gre domov, ko odhaja v mesto svojega otroštva, Mursko Sobotico. Na svojem vrtu v Zagrebu je posadila čebulice narcis, tulipanov iz svojega vrta v Sloveniji in kot pravi ima en del Slovenije v Zagrebu v zemlji. Kot je simbolično visoko pod hrvaško nebo zrasla tudi njena trideset let stara slovenska smreka z Pohorja, se gospa Cvetka še vedno čuti, da je sicer Slovenka, čeprav je rada v Zagrebu, saj je vzljubila to mesto, ki jo je sprejelo z ljubeznijo.

Polona Brenčič

Slovensko kulturno društvo „Lipa“ Zadar

V Zadru je bilo pred dvema letoma ustanovljeno prvo in edino društvo zadarskih Slovencev - Slovensko kulturno društvo „Lipa“ Zadar. Društvo zbira predvsem hrvaške državljane slovenske narodnosti, pa tudi ostale državljane prijatelje Slovenije. V tem obdobju je bilo potrebno veliko narediti, da bi novo društvo zaživel in se primerno organiziralo. Za razliko od podobnih društev v Zagrebu, Reki, Šibeniku, Dubrovniku, zadarsko še nima svojih prostorov. Toda kljub temu se je do sedaj zbralo okoli 40 članov od skoraj 200 Slovencev, kolikor jih prebiva na zadarskem območju, od tega 157 v samem mestu Zadar.

Člani društva se redno sestajajo v prostorih Tankerske plovilnice, ki nam je prijazno dovolila uporabo svojih prostorov za sestanke. Proslavili smo tudi največji slovenski kulturni praznik Prešernov dan. V okviru društva so ustanovljene raznovrstne sekcije. Med njimi sta najbolj aktivni pevska in planinska sekcija. Začela je delovati tudi foto sekcija. Člani Društva navezujejo stike z drugimi slovenskimi društvi na Hrvaškem, kot na primer s društvom »Dr. France Prešeren«

iz Šibenika, kakor tudi z društvi drugih narodnih manjšin, Italijanov, Madžarov, Makedoncev, in se udeležujejo praznovanj njihovih praznikov.

Predstavnici slovenske narodne manjšine aktivno sodelujeta na sestankih mestne in županijske skupščine, pa tudi na delovnih krožkih OSCE-a. Udeležili smo se tudi srečanja predstavnikov slovenske narodne manjšine na Hrvaškem in pristopili h koordinaciji svetov in predstavnikov slovenske narodne manjšine na Hrvaškem. Tako smo pred kratkim tudi podpisali listino z ostalimi narodnostnimi manjšinami Zadarske županije za skupno delovanje na manjšinskih vprašanjih. Naš osnovni cilj je druženje, negovanje in uveljavitev slovenske kulturne tradicije (dediščine). Razumevanje nas pelje do sprejemanja, to pa vodi v prihodnost, kjer drugačnost ne pomeni več razlike.

Predsednica SKUD „Lipa“ Zadar
Darja Jusup

Slovensko kulturno društvo „Lipa“ Dubrovnik

Slovensko kulturno društvo „Lipa“ Dubrovnik je bilo osnovano maja 2001 leta in ima 80 članov. Delujejo na območju Dubrovačko-neretvanske županije, sedež pa imajo v Dubrovniku. Predsednica je gospa Barbara Njirić in to že v dva mandata. Sodelujejo z ostalimi društvi, ki jih je v Dubrovniku kar precej. So člani Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, a najuspešnejše sodelujejo z SKD „Triglav“ iz Splita. Organizirano imajo dramsko skupino in pouk

slovenskega jezika, uspešno pa organizirajo tudi razna gostovanja iz Slovenije, ki so bila zelo obiskana.

Slovensko kulturno društvo «Istra» Pulj

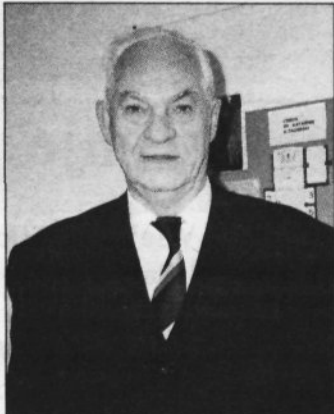
Slovensko kulturno društvo «Istra» Pulj je bilo ustanovljeno junija leta 2001. Veliko prej, že v prvi polovici 90-ih let so posamezni Slovenci v Pulju dajali pobude za ustanovitev društva in sicer 1993 se je približno sto Slovencev zbralo v Mestnem odboru Gregovica. Takrat je bila ustanovljena Unija Slovencev Istrske županije. Unija je bila registrirana februarja 1994, vendar pa je na tem na žalost tudi ostalo. Drugi poskus oživljanja društva, tudi ne povsem uspešen, je bil leta 1996. Ustanovitvena skupščina današnjega Slovenskega kulturnega društva «Istra» je bila 21. junija leta 2001. Za prvo predsednico društva je bila izvoljena Alojzija Slivar, za podpredsednika Oton Ponikvar, člani predsedstva so bili še Marija Langer, Vinko Knez in tajnica Damijana Korman. Člani nadzornega odbora so Frančiška Uzunić, Flavija Brulc in Rudolf Gri.

Društvo je zadnji dve leti zelo aktivno, vključeno v dogajanja v mestu in s svojim delovanjem že prepoznano širši javnosti v Istri.

Ustvarjalci slovenskega rodu - Ivica Kunej »Hinku Nučiču sem še danes hvaležen, da me je vrnil k jeziku moje matere!«

Bil je igralec, direktor Zagrebške filharmonije, gledališča Gavella, za direktorja je vedno šel tja, kjer so bile težave. Duhoviti Zagrebčan, po poreklu Slovenec, je znan v vseh kulturnih okoljih mesta, poznajo ga gledališčniki, glasbeniki, filmarji...Je eden redkih dramskih umetnikov, ki je nastopil tudi v baletu. Hinko Nučič ga je vrnil k materinščini.

Mati je bila iz Kozjega, oče iz slovenske Koprivnice. Tri sestre so se rodile v Sloveniji, Ivica, kot zadnji otrok, pa v zagrebški zimi 1931. Srečno otroštvo je imel do vojne, ko so jim očeta 1941: odpeljali v Nemčijo in ga niso nikoli več videli, mama jim je tri leta kasneje umrla za rakom. Dve sestrji sta med vojno živeli v tujini, trinajstletni Ivica pa je ostal z najstarejšo sestro, ki ni mogla skrbeti zanj. Leto dni je preživel pri salezijancih, delal je vse mogoče, nato pa več let v internatu zvezne tehniške šole. Ker je bil štipendist, je moral po končanem šolanju za dve leti k škopskemu radiu kot tonski mojster. Kot športnik rokometas je prinesel v Makedonijo rokomet, nemudoma so ga poslali še na Ohrid, kjer je učiteljem telesne vzgoje tri tedne predaval o rokometu in pripeljal Rabotnički v prvo ligo kot trener, igralec in rokometni sodnik, mimogrede pa se je naučil še makedonščine in malo bolgarsčine.

Hinko Nučič

Tu se je spoznal z dirigentom Lovrom Matačićem in ko je v studiu snemal neko simfonijo in so timpani in kontrabasi preglašili druge instrumente, je to povedal maestru ter instrumente premestil. Maestro je bil zadovoljen in tako sta se spoprijateljila. Začel ga je učiti klavir od začetkov do Schonberga, kar je bilo za Ivica Kuneja izvrstna zasebna univerza. Ko se je vrnil v Zagreb, je naredil sprejemni izpit na igralski akademiji, po diplomi pa je odšel naravnost v Komedijo - za četrto stoletja nepretrgoma, kjer je odigral preko 5000 predstav, bil ob tem še organizacijski tajnik in se je začel učiti menedžmenta v gledališču. V igralski ekipi je bil s Sandro Langerholz, Vladom Štefančičem...in ti so v Zagrebu izvajali prve muzikle - Poljubi me Kate, Jalta, Jalta in druge: »Že kot študent sem igral v HNK in Gavelli. Moji profesorji - Gavella, Habunek, Kombol, Spaic - so bili prima generacija, najboljše, kar je sploh mogoče,« pravi. Profesor Habunek ga je v Komedijo povabil že leto dni pred diplomom, saj se je ves čas študija preživljal s stazažo. Njegov prvi nastop je bil črnc v Aidi v HNK, kjer so mu plačali 300 dinarjev, enkrat več kot druge stazaže.

V svojem bogatem nizu vodstvenih funkcij v kulturi je najzanimivejša Zagrebška filharmonija, ki je pod njegovim vodstvom dobila nagrado mesta Zagreba kot najboljši kulturni kolektiv, pri čemer mu je zelo koristila prav Matačićeva »zasebna univerza« v Skopju: »Imeli smo turneje, zadnje leto mojega mandata kar deset. Vpisali smo ime Zagreba na svetovni glasbeni zemljevid.«

Iz filharmonije so ga dobesedno ugrabili za direktorja gledališča Gavella, kjer so mu igralci ob pitju kave potožili, da imajo sražilke večje plače kot oni: »In sem šel. Najraje tja, kjer so bile težave, in v Gavelli so bile finančne, kadrovske in druge težave.« V najtežjih letih vojne je izpeljal naložbo vredno 12 milijonov mark in ko je bilo gledališče 1995. obnovljeno pove: »Proti koncu so mi prigovarjali, naj vstopim v tedanjo vladajočo partijo, a sem seveda odklonil, poznavao neke podobne čase. Bil sem razočaran, saj sem verjel, da bo končno stroka premagala politiko. Motil sem se. In se upokojil.«

Pred tem je bil že generalni direktor Zagrebfilma, ponj so prišli oskarjevci z Dušanom Vukotičem na čelu, sledilo je zelo naporno obdobje dogovarjanja zaradi neizpolnjevanja obveznosti... Leta 1978 je bil v zagrebški mestni vladi vodja odbora za vzgojo, izobraževanje, znanost, kulturo, fizično in tehnično kulturo. Zelo plodno štiriletno obdobje na vseh šestih resorjih, ki jih je prevzel: »Bil sem v odboru za izgradnjo NUK. Iz Toronta sem prinesel rešitve za elektronsko poslovanje...Poslali smo bibliotekarje, arhitekta, računalnikarje v velike biblioteke po svetu, da so se seznanili s sodobnimi knjižnicami. Ko je bila končana, nisem bil med slavnostnimi gosti. Pa nič zato. V tistem mojem mestnem mandatu smo dodelili dvesto stanovanj za kulturnike, kar se ni še nikoli zgodilo.«

Je podpredsednik hrvaško-kitajskega društva prijateljstva, hrvaško-poljskega društva prijateljstva in v Slovenskem domu bere poezijo, kadar ga pokličejo ali s študenti dela gledališko predstavo.

Presenetljivo dobro je ohranil materinščino, čeravno je ni nikoli uporabljal v službenem niti domačem okolju: »Ko sem bil otrok, smo doma govorili slovensko, to je bilo v mojih najzgodnejših letih. Po vojni sem iskal svoje korenine, odšel v Kozje in tam me je zagledala neka gospa in me napotila k stricu v Maribor, Glavni trg 4. Možakar me je takoj spoznal, češ da sem po-

doben mami, njegovi sestri. Tedaj sem začel s slovenščino, se zaljubil v Slovenko, pisal ljubezenska pisma v slovenščini...«

Hčerka Hinka Nučiča in Vike Podgorske Nada ga je nekega dne povabila k očetu v Slovenski dom. Nučič mu je povedal, da je njegov oče igral v Slovenskem domu, da so mama in vse tri sestre sodelovale in da je sedaj prišel čas tudi zanj. Seveda je sprejel, le jezik ga je skrbel. Nučič se je pošalil, da bo res problem, ker je Ivica visok: »Dolgo bo trajalo, preden bo znanje iz pet prišlo v glavo.« In pravi: »Nučič me je vrnil k jeziku moje matere. Za to sem mu še danes hvaležen. Sijajna igralca sta bila, Hinko in Vika. Pokopana sta v Mariboru.« Igra ga več ne mika, čeprav bi še lahko igral: »Danes je v teatru premalo entuziazma, režiser režira z duhovi, ker stalno kdo od igralcev manjka. Navajen sem na drugačen, bolj discipliniran način dela. Danes je HNK v krizi, Gavella ima težave zaradi vodenja, imamo sijajne ansamble, izjemne igralce, a slabe šefe.«

Pravi, da je hrvaško gledališče skozi desetletja vedno zaznamoval vsaj en slovenski igralec in dopolni: »Pa še en podatek je zanimiv: od premiere opere Jakova Gotovca Ero z one ga sveta do današnjega dne je zmeraj glavno vlogo Miče v HNK pel slovenski tenorist. Ne verjamete? Zgodovina opere je zgovorna. Od Josipa Gostiča, preko Rijavca, Žunca, oba Francla, Jernej Plahuta do današnjega Janeza Lotriča.«

Po Meliti Forstnerič Hajnšek v dnevniku Večer priredila Natja Jenko Sunčič.

Ustvarjalci slovenskega rodu - Josip Bobi Marotti

»Daj, Bobi, kako slovensko nam recitiraj!«

Že v Mariboru je že enajstleten govoril, da bo igralec. V Drami je občudoval igralca Ljudevita Crnoborija, družinskega prijatelja, ki je kasneje odšel v Pulj in drugega dobrega prijatelja družine baritonista Karla Kamušiča, ki sta ga svarila, da je igralski kruh trd in se je vse življenje treba učiti. A je bil vztrajen. Že takrat se je odločil, da ne bo igralec v Mariboru niti v Ljubljani, ampak v Zagrebu, ker je hotel študirati pri Branku Gavelli, ki je bil neizmerna avtoriteta v teatru in velik intelektualac osupljivih razsežnosti.

V Mariboru si je pred svinjarko naredil lutkovno gledališče, redno je uprizarjal predstave za domače in sosedo, pobiral vstopnino, da si je lahko kupil nove marionete, in to prvo gledališče so mu raznesli sosedovi prašiči.

Teater je imela zelo rada njegova mama, vse predstave je gledala in vedno ga je vodila s sabo: »Leta 1934 je prišel režiser Glembajev v mariborsko gledališče doktor Gavella. Dvanajstleten sem bil, ko sem gledal tisto Gavellovo predstavo in še danes jo imam pred očmi. Genialen Leone Glembaj je bil Vladimir Skrbinšek. V življenju sem gledal kakih petnajst Leonov, a tisti je bil najboljši. Pa to ne govorim iz nostalgije ali sentimentalnosti.«

Družino je že leta 1941 iz Maribora pregnal Hitler. Oče Bobija Marottija je Primorec, njegovi predniki izhajajo iz Alessandrie pri Torinu, kjer je celo vas Marotti. Oče in tri njegove sestre so bili rojeni v Obrovu, dvanajst kilometrov od Ilirske Bistrice. V Obrovu še danes stoji njihova hiša, v kateri so šola, trgovina, pošta. Tja so prihajali profesorji iz Istre na znamenite »veselice pri Marottijevih« in tja je prihajal tudi Vladimir Nazor in prav on je uredil, da so leta 1941 dobili papirje in ostali v Zagrebu, sicer bi jih izgnali v Srbijo. Spali so v vagonih na zagrebškem kolodvoru.

Zagreb. Duma, Vrba, Zdravljica, Domovina, ti si kakor zdravje, Jag, Hamlet - na pamet. Brat je študiral pravo že v Ljubljani in je lahko v Zagrebu nadaljeval, sam pa je šel kar na sprejemne izpite na igralsko akademijo »iskat« Gavello. Naštudiral je nekaj knjig slovenske poezije, Cankarja, Shakespeara. Govoril je seveda vseskozi slovensko, drugega ni znal. Sama velika gledališka imena v komisiji so ga pustila recitirati njegove slovenske avtorje, gledali so se med sabo, kolegi zunaj pa so bili prepričani, da bo padel. Direktor Ivanišević ga je takoj po več kot enurnem izpitu povabil k sebi, da je sicer sprejet, ampak naj gre v Ljubljano, kamor bo lahko šel brez sprejemnega izpita na besedo dr. Gavella. A je vztrajal pri »svojem Gavelli« zato so mu dali pogoj, da se v pol leta nauči hrvaško. Bili so prepričani, da mu ne bo uspelo. Zaupal je vase in mu je uspelo. Kolegi so mu pomagali in ga nenehno popravljali, od jutra do večera. Tako je že v jeseni 1942 igral eno glavnih vlog Petra v drami Slovenke Ruže Lucije Peterlinove skupaj s Slovencema Viko Podgorsko in Hinkom Nučičem, ki sta bila - kako preroško - njegova odrska starša na veliki sceni HNK v sezoni 1942/43. Tedaj se je odločilo in Nučič mu je povedal, da bo angažiran.

Ponoči ni spal in se je učil jezika. Še hrani poljsko-hrvaško gramatiko Julija Benešića, ki je na 400 straneh akcentuirana in iz

katero se je učil na pamet hrvaške izgovorjave.

Nato sta z bratom odšla v partizane do konca vojne, leta 1945 pa je bil ponovno angažiran v Zagrebu. Ogromno je igral, nato so ga za tri leta poslali na Reko, kjer je igral velike vloge, tudi Jaga v Othelu in to pri 25-ih letih. Med leti 1949 in 1953 je igral v HNK Zagreb, ko mu je igralsko pot znova usodno prekrizal dr. Branko Gavella. Vključno z njim in pod njegovim vodstvom, je skupina enajstih ustanovila drugačen teater. Kljub dvomom in nezaupanju drugih so leta 1954 odprli teater Gavella. Za otvoritev so imeli kar štiri premiere: Krležovo Golgoto in Taborišče, Steinbeckovo Miši in ljudje in enega Petra Ustinova: »V večini sem igral glavne vloge. Predstave so bile prava senzacija, v tedanji Jugoslaviji smo bili že od začetkov eno najboljših gledališč v državi. Gavellova režija Krleže je bila antologijska, sledijo pa še mnoge uspešnice...«

Celo delovno dobo je bil v Gavelli. Zlatko Vitez, ki je ustanovitelj gledališča Histrioni pa je dejal, da v Histrionih ni predstave, v kateri ne bi bilo vloge za Marottija. Če je ni, si jo izmislijo. V silno obsežen igralski opus s številnimi gostovanji se Bobiju Marottiju prebudi spomin na njegovo vlogo Mecena v nadaljevanju V registraturi ob Radetu Šerbedžiji, ki je bila uspešnica na nekdanjih jugoslovanskih televizijah in tudi kot glas Freda Kremenčka v risanki Kremenčkovi: »Na televiziji sem ogromno igral. Na radiu pa toliko, da mi je nekoč direktor rekel, če bi mi uredili eno sobico poleg studia in bi kar spal tam. Ogromno sem snemal radijske igre, sinhroniziral...ogromno igral za otroke...« Ko je posnel prvo reklamo, so mu to nekateri kritiki in v teatru zamerili in ga imeli dve leti »na ledu«. Samo dvakrat je igral v slovenščini na odru, pa še to v Trstu. Prvič s Štefko Drolčevom in Joškom Lukežem na povabilo Jožeta Babica, ko je vskočil namesto Nakrsta, ki je zbolel. Vloga je bila velika, časa pet dni, poskusil je in šlo je. Noč in dan se je učil, kritike so bile odlične. In drugič na otvoritvi slovenskega doma v Trstu, kjer je v Kreftovem Prešernu igral kanonika. Ko so v Ljubljani igrali s Tržičani, mu je Stane Sever podaril sliko s posvetilom - »Mojemu dragemu prijatelju Bobiju, ki igra tudi v hrvaščini.«

Če se je Viki Podgorski, ki je bila za Marottija prekrasna, ena največjih igalk v njegovem življenju, po vokalih videlo, da je Slovenka, potem zanj drži trditev, da je verjetno edini Slovenec, ki se je zares naučil hrvaško. Jezikovno formo, kot pravi, ohranja, kadar ima priložnost govoriti »tezenčansko«, v Slovenskem domu z recitiranjem ob Ivici Kuneju in če nima predstave, gleda slovenski TV dnevnik, slovenske predstave. Iz stvarnega življenja:

»Meni so zamerili, da moja sinova ne govorita slovensko. Če bi moral doma govoriti slovensko, zvečer ne bi mogel igrati. Preveč sem bil odvisen od jezika. Bil je to moj kruh.«

Dr. Gavelli je bil vseh bogat vokalizem Bobijeve materinščine, zato ga je večkrat vzbudil: »Daj, mali, recitiraj nam slovensko!« in kolegi igralci mu še danes rečejo: »Daj, Bobi, kako slovensko nam recitiraj!« Pa jim ustreže s kako Gradnikovo, ljubezensko. Danes se otepa z boleznijo, a je optimist in pravi, da je dobro.

Po Meliti Forstnerič Hajnšek v dnevniku Večer priredila Natja Jenko Sunčič.

Predstavitev Občine Krško v Zagrebu

ZAGREB - V torek, 28. novembra, je v prostorih Slovenskega doma v Zagrebu potekala predstavitev Občine Krško. Slovenci v Zagrebu so lahko spoznavali vina iz sremiškega vinorodnega okoliša, posegali po domačem sušenem sadju, pokušali mesne in krušne dobrote, ki so jih pripravile kmečke žene, pili pijačo iz »Vrbovega loga«, ogledovali glinene izdelke, prebirali različne promocijske materiale, predvsem pa prisluhnili predstavitvi občine, ki sta jo pripravila Milan Breclj iz turistične agencije Boom in župan Občine Krško Franc Bogovič. Breclj je poudaril, da je Krško edinstveno

mesto, saj ima dve župniji, dve škofiji, dve vinorodni deželi in dva mavzoleja, pridelujejo edinstveno vino - cviček in kot je še dodal, je Krško mesto z bogato zgodovino, je torej res mesto na kvadrat. Pri tokratni promociji Občine Krško, katere namen je bilo, »da med zagrebškimi Slovenci zbudimo radovednost in da se srečamo v Občini Krško«, kot je poudaril župan Bogovič, so sodelovali: Občina Krško, Center za razvoj podeželja, Podjetniški center Krško, Zavod Vrbov log, sremiški vinogradniki, Kmečka zadruga Krško in turistična agencija Boom. V Zagrebu živeči Slovenci se radi družijo, krepijo prijateljstvo, slovensko besedo in kulturo, zato so se obiska iz Slovenije razveselili, popoldne pa je poteklo v prijetnem vzdušju.

P.B.

Tematske strani NIKOLI PRETRGANE VEZI so nastale v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije.

Tradicija prednovoletnih srečanj

ČATEŽ OB SAVI - Brežiški župan Ivan Molan je v ponedeljek, 18. decembra, že tradicionalno povabil v Tropski vrt Hotela Toplice v Termah Čatež na prijetno druženje vodilne osebnosti iz Posavja.

Prisotne, ki so se zbrali v velikem številu, je nagovoril z besedami: „Ob koncu vsake poti, kakor tudi ob koncu koledarskega leta, se vedno znova oziramo nazaj, delamo bilance uspeha in neuspeha ter z radovednostjo zremo v nova, prihajajoča, nam še neznana dogajanja.“ V nadaljevanju nagovora je ocenil leto, ki se izteka ter ga označil kot uspešno za občino Brežice, saj so bili realizirani številni načrtovani projekti. Dodal je, da je bilo leto nekoliko bolj razgibano na političnem področju zaradi lokalnih volitev ter izrazil željo, da bo z novoizvoljenimi svetniki in skupnim dogovorom o delovanju občinskega sveta brez političnih koalicij uspelo doseči zastavljene cilje. Ozrl se je tudi v prihodnost in povedal: „Pred nami je zelo pomembno obdobje, saj prehajamo v novo finančno perspektivo oziroma novo programsko obdobje 2007-2013. Tako so pred nami novi projekti, novi cilji in želje, ki smo jih že opredelili v regionalnem razvojnem programu regije Posavje. V pripra-

vah na omenjeno programsko obdobje je tudi že občinska uprava naše občine, saj je obdobje, ki je pred nami zelo pomembno tudi z vidika pridobivanja dodatnih finančnih

sredstev na razpisih EU. Znanje, ki ga ima na tem področju podžupanja Občine Brežice Patricia Čular, me je prepričalo, da sem predlagal občinskemu svetu, da svojo funkcijo opravlja profesionalno in tako bo pokrivala področje pridobivanja sredstev iz evropskih strukturnih skladov.“ Na koncu je vsem prisotnim in njihovim najbližjim zaželel prijetne božične praznike in zdravja, sreče, veselja ter medsebojnega razumevanja v letu, ki prihaja in zaključil: „Če bomo z optimizmom zrl v prihodnost,

bomo lahko dosegli zastavljene cilje ter s tem pripomogli k boljšemu razvoju naše občine in k večji zadovoljenosti vseh nas, ki jo skupaj soustvarjamo. Tako pričakujem in verjamem, da se boste tudi v prihodnjem letu postavljali na stran uspeha in poguma, saj bomo le tako lahko čez leto dni, s pozitivno bilanco stopali naprej.“

Za glasbeno obogatitev srečanja je poskrbel učenec brežiške glasbene šole, župan Molan pa je ob tej priložnosti podelil tudi občinski nagradi na področju raziskovalne in inovativne dejavnosti, ki sta ju prejela Osnovna šola Brežice, v njenem imenu ravnateljica mag. Marija Lubšina Novak ter Dejan Skrivalnik. Brežiška osnovna šola je razvila in uvedla didaktični model od kakovosti k odličnosti za spodbujanje vseh vrst pismenosti pri učencih in posredno pri vseh sodelujočih, ki ga vsako leto nadgrajujejo in vanj vključujejo vedno več učencev, učiteljev, zavodov in ostalih zunanjih sodelavcev. Ustvarjeni model po-

maga mladim, da z branjem odkrivajo svet, zgodovino in sebe ter snujejo nove ideje.

Dejan Skrivalnik pa je razvil senzorski sončni sledilnik. To je majhna naprava, ki jo uporabljajo predvsem najbolj napredne sledilne solarne elektrarne. Njena naloga je uravnavanje sončnih sprejemnikov tako, da so vedno obrnjeni natančno proti soncu, kar poveča izkoristek tudi do 50 odstotkov. Sončni sledilnik je naravnano tako, da je možna njegova serijska izdelava. Maloserijska izdelava se je v brežiški občini že začela, izdelek je na trgu in uporablja ga že prvi kupci. Izum je tudi patentiran na Ministrstvu za gospodarstvo, Uradu RS za intelektualno lastnino.

Zbrani so večer posvetili tudi medsebojnemu spoznavanju in poslovnemu dogovarjanju. Med najbolj znanimi osebnostmi pa je bil prav gotovo gospodarski minister mag. Andrej Vizjak.

M. Kalčič M.

Naj obrodijo želje, skrite v srcih vseh ljudi.
Naj žarijo lučke, naj ne ugasne njih sij.
Naj ima novo leto tople, modre oči.
Naj v njih sta nebo in sanje ter sreča za vse ljudi!

Srečno v letu 2007 !

Župan Občine Brežice
Ivan Molan s sodelavci

“Vzhičenje” Vesne Balen

BREŽICE - V sejni sobi Upravnih enot Brežice je ob prijetni glasbeni spremljavi skupine Glasbene šole Brežice pod mentorstvom Anite Veršec potekala otvoritev razstave Vesne Balen, poimenovane Vzhičenje, ki bo na voljo na ogled do 10. januarja v času uradnih ur UE Brežice.

Umetnico in mlade glasbenike je predstavil načelnik brežiške UE Darko Bukovinski ter pri tem poudaril, da

tekturo Univerze v Zagrebu, se zaposlila kot vodja skupine za projektiranje, po sedmih letih strokovnega dela

Vesna Balen in Darko Bukovinski

želijo s kulturnimi prireditvami duhovno oplemeniti kraj, obiskovalcem pokloniti širino ustvarjalnih izrazov in s tem vsem zainteresiranim ponuditi več kot svojo osnovno dejavnost.

Avtorica Vesna Balen, ki se tokrat predstavlja s tenkočutnim niansiranjem akvarela in akrila na zahtevni svileni podlogi, kjer se na portretih in motivih preliva vijolični, rožnati, zeleni in modri odtenki z redkimi rumeno oranžnimi poudarki, je bila rojena leta 1961 na Reki. Leta 1987 je diplomirala na Fakulteti za arhi-

v podjetju je to zapustila in se popolnoma posvetila umetnosti. Poleg slikanja oblikuje tudi predmete iz keramike, s svojimi liričnimi deli želi polepšati in zapolniti prostor okoli sebe, posebno ko se odkriva v čustvih nežnosti, bolečin, dananj in sanj. Ali drugače: ko s čopičem piše svoj dnevnik in dopušča pogled v vsebine svojih najglobljiš čutenj. Abstraktni opus ponudi ljudem z razvito domišljijo, njene slike so njen intimni svet in njen dnevnik poezije mehke čopiča in materiala.

N. Jenko S.

Ustvarjanje - ena izmed najboljših človeških vrednot

ČRNC - V Ateljeju Vladke Sumrek na Črncu je v okviru KUD-a Odskočna deska potekala otvoritev razstave poslikanih uporabnih predmetov Merice Žnideršič in sicer med mnogimi prijatelji avtorice in prijateljev kulturnega društva tudi v prisotnosti župana Občine Brežice Ivana Molana, ki je razstavo odprl in jo finančno podprl.

Za prijetno dopolnilo k otvoritvi so s kulturnim programom sodelovali Stanka Pernišek s prebiranjem svojih pesmi, Luka Žnideršič z igranjem na kitari, Klara Žnideršič na violino in Iva Sečen kot solistka. Predsednica dru-

Merica Žnideršič s svojimi poslikavami na lesu

štva in gostiteljica dogodka Vladka Sumrek je poskrbela za povezovalne vložke, umetnostna zgodovinarica Alenka Černelič Krošelj pa je predstavila avtorico, ki je med ostalim poudarila, da je vpogled v ornamentirane uporabne predmete vsakdanjega življenja, ki jih avtorica Žnideršičeva oblikuje, vpogled v poti njenega življenja, k različnim postajam pa sodi še likovno obzorje torej sprejemanje lepih stvari oziroma občutek za estetiko in tista ustvarjalna žilica, ki pripomore, da iz majhnih začetkov z majhnimi koraki nastane toliko raznolikih produktov, da jih je že dovolj za razsta-

vo. Avtorica se je s pomočjo tečajev in na osnovi samostojnega raziskovanja barv, cvetlične ornamentike in različnih krasilnih tehnik izoblikovala v izvrstno rokodelko na področju okraševanja. Zato oko privablja različni poslikani in uporabni »hišni« predmeti, na lesu in steklu od svečnika, praznik steklenic, obešalnikov, kuhalnic, krožnikov, posode oziroma kante za mleko, omare oziroma kredence z ornamentnimi pročelji vse do decentno torej premišljeno in izčiščeno poslikanega okvirja ogledala.

N. Jenko S.

Novo vodstvo SLS v občini Brežice

BREŽICE - Člani SLS v občini Brežice so na občnem zboru 30. novembra izvolili novo vodstvo. Novi predsednik občinske organizacije je Ivan Sušin, podpredsednika sta Ivan Vogrinc in Roman Baškovič, člani občinskega odbora pa Toni Žnideršič, Matjaž Polovič, Lado Križman, Andrej Horžen, Ivan Kovačič, Tone Cerjak, Alenka Kos in Miran Omerzel. Blagajniški nadzorniki so Jože Blažič (predsednik) ter Stanko Ogorelec in Benjamin Baškovič. Člani novega vodstva pravijo, da želijo odločno delati za interese vseh občanov in občanov.

Razstava podaljšana

CERKLJE OB KRKI - Razstava "Umetnost v novi podobi" slikarke Vide Pfeifer v vojašnici Cerklje ob Krki bo zaradi prošelj zainteresiranih obiskovalcev na ogled vse do petka, 12. januarja 2007. Postopek za ogled razstave ostaja enak, torej predhodna najava na telefonsko številko 031 235 503 (Iztok). S podaljšanjem razstave se je podaljšala tudi dobrodelna dražba za obe sliki, katerih izkupiček bo namenjen društvu onkoloških bolnikov Slovenije.

Večer o zdravih rastlinah

BREŽICE - Planinsko društvo Brežice je 14. decembra v atriju OŠ Brežice pripravilo planinski večer z naslovom „Zdravilne rastline“, na katerem je o naravnem preventivnem zdravljenju spregovorila Danica Fux.

Društvo Starševstvo plus

BREŽICE - Sredi decembra je bilo v Mladinskem centru Brežice predstavljeno Društvo Starševstvo plus, ki ga zasnova Katarina Žarki, diplomirana socialna delavka iz Kranja. V Sloveniji so sedaj zaživela tri tovrstna društva, in sicer v Ljubljani-Kranju, Zagorju in Brežicah, vanje pa je vključenih petdeset članov enostarševskih družin.

V diplomski nalogi Katarina Žarki pravi, da so enostarševske družine samo navidez zgodovinska novost. V resnici naj bi že pred dvesto leti bila na našem ozemlju polovica vseh družin enostarševskih. Razlike med takratnimi in današnjimi naj bi bile samo v vzroku nastanka. Po Grahju iz leta 2001 povzema, da je bila v preteklosti najpogostejši vzrok smrt enega od roditeljev, bodisi matere - običajno na porodu - bodisi očeta v vojnah ali drugih nesrečah. Danes so poglaviti razlogi nastanka enostaršev-

skih družin razveze. V Sloveniji je bilo leta 2002 ob popisu prebivalstva 104.292 enostarševskih družin. V njih je živelo 140.356 otrok, kar je skoraj 13 % populacije. Razlogi za nastanek enostarševskih družin so različni in sicer: družine so se razvezale, razpadla je izvenzakonska zveza, en od zakoncev je umrl, mati živi sama z otrokom že od njegovega rojstva dalje ali če odrasla neporočena oseba posvoji otroka. Žarkijeva v nadaljevanju raziskuje in odkriva mite in resnice o življenju v enostar-

ševskih družinah in njihovih članih ter kako je biti starš v takšnih družinah. Starš, ki ostane sam z otrokom, se pogosto srečuje s stiskami, težavami in problemi, ki jim ni vedno kos. Včasih mu preprosto zmanjka energije za premagovanje težav, znajde se v situaciji, iz katere ne vidi izhoda, sreča se s problemom, o katerem se ne more z nikomer pogovoriti, potrebuje informacijo in nasvet, kam naj bi se obrnil ali pa enostavno potrebuje občutek, da ni ostal sam.

Danes deluje v Sloveniji veliko skupin za samopomoč, v katerih se srečujejo ljudje z enako življenjsko izkušnjo; nekateri so jo premagali, drugi jo premagujejo, bistvo skupin je, da se srečujejo enaki med enakimi, to so podporne skupine in eno teh je Društvo Starševstvo plus. V podpornih skupinah društva se srečujejo tako starši kot otroci. Prvi z namenom podpore in pomoči, reševanjem težav in nudenjem konkretne pomoči; otroci pa se družijo med seboj, pridobivajo občutek, da ne živijo sami z enim staršem in da življenje z enim staršem ni nenormalno. Podporne skupine so majhne, sestavljajo jih od štiri do sedem družin, v njih se združujejo družine, ki živijo blizu - ali čimbližje druga drugi. Srečanja so na 14 dni in so sestavljena iz uradnega dela, kjer se posvetijo eni

izmed tem (npr. prijateljstvu) in neuradnega dela, ki pa si ga prisotni prilagodijo željam in potrebam.

Sicer pa si želijo družine v majhnih skupinah pomagati s pogovori, izmenjavo informacij, iskanjem rešitev stanovanjske stiske, varstvom in druženjem otrok, finančno samopomočjo, pomočjo z oblekami, igračkami, iskanjem službe in podobno. Da Društvo Starševstvo plus deluje in že rodi sadove, dokazuje srečanje v brežiškem MC, saj so se ga z veseljem udeležile pobudnica Katarina Žarki iz Kranja, Anamarija Dedukić iz Brežic, Nataša Vene iz Trebnjega, Mojca Cizel iz Brestanice, Mateja Štruba iz Šmartnega ob Paki in Nataša Kovač iz Zasapa, nekatere s svojimi otroki.

N. Jenko S.

Akcijski načrt izdelave zalednega informacijskega sistema za lokalne skupnosti

Krško, 13. december 2006 - Slovenske občine se že nekaj časa ukvarjajo s problemom nepoenotnih računalniških programov, ki jih uporabljajo pri vsakodnevnem delu. V uporabi so namreč raznovrstne programske rešitve na različnih področjih, izdelane s strani različnih proizvajalcev. Za vzpostavitev enotne strategije se zavzema tudi Občina Krško, ki je že podala pobudo za pripravo enotnega informacijskega sistema za lokalne skupnosti in ga predstavila v Kulturnem domu Krško.

Občina Krško je v tem letu začela z iskanjem rešitev in k sodelovanju povabila dr. Milana Ojsterška iz Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru. Ta je s svojimi izkušnjami, pridobljenimi na projektu informatizacije lokalnih skupnosti, seznanil udeležence današnjega srečanja, hkrati pa predstavil Akcijski načrt, ki ga je izdelal na osnovi ideje in pobude Občine Krško.

regionalno politiko. Skupaj s predstavniki Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je bilo dogovorjeno, da skušamo na nivoju občin pridobiti čim večjo

projekta v času izvedbe. Realizacija omenjenega načrta za občine pomeni izdelavo enotnega informacijskega sistema, medsebojno povezljivost računalniških programov

njen na 3 do 5 milijard tolarjev, v celoti pa naj bi se financiral iz strukturnih skladov ter sredstev pristojnih ministrstev (predvsem Ministrstvo za javno upravo ter Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko). Posamezne občine bodo financirale prilagajanje informacijskega sistema novim programskim rešitvam ter vzdrževanje programov.

Kot je povedal vodja službe za pravne in splošne zadeve Franc Pavlin, je s predstavitvijo Občina Krško poskušala pridobiti podporo zainteresirane javnosti ter želela pokazati možne rešitve, ki bi poenotile delo lokalnih skupnosti.

podporo k izvedbi akcijskega načrta, prav tako bodo na Službi vlade še v letošnjem letu pričeli z medresorskim usklajevanjem za financiranje

in podatkov ter znižanje stroškov poslovanja.

Projekt uvedbe enotnega informacijskega sistema je oce-

Akcijski načrt izdelave zalednega informacijskega sistema za lokalne skupnosti sta letos že obravnavala Komisija za e-poslovanje pri Skupnosti občin Slovenije in Služba vlade RS za lokalno samoupravo in

Lokalno partnerstvo v 2007 pred pomembnimi nalogami

Vse od ustanovitve lokalnega partnerstva 18. julija letos so vsi trije partnerji (prebivalke in prebivalci Krškega oziroma vključena javnost iz občine Krško, predstavniki Občine Krško ter predstavniki ARAO - Agencije za radioaktivne odpadke) aktivno delovali. V jesenskih mesecih je potekal tretji krog delavnic, na katerih so posamezni tematski odbori obravnavali teme, ki so jih njihovi člani izpostavili kot relevantne. V začetku decembra pa so se na skupni delavnici sestali člani vseh tematskih odborov. Po predstavitev pristojnih strokovnjakov so razpravljali na temo priprave državnega lokacijskega načrta (DLN) za odlagališče nizko- in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO). V letu 2007 se bo lokalno partnerstvo soočilo s številnimi pomembnimi nalogami in ključnimi mejniki v procesu iskanja lokacije za odlagališče NSRAO. Kot poudarja župan Občine Krško g. Franc Bogovič, je doslej vzpostavljeno sodelovanje dobra osnova za nadaljevanje in nadgradnjo konstruktivnega dialoga med vsemi, ki so zainteresirani za skupno opredeljevanje priložnosti razvoja občine Krško.

Začetek januarja: ustanovitev koordinacijskega odbora

Ustanovna seja koordinacijskega odbora partnerstva, ki bo potekala predvidoma 4. januarja 2007, bo pomenila pomemben korak na poti k izpolnjevanju ciljev lokalnega partnerstva. Prav koordinacijski odbor je namreč tisti organ, ki bo v prihodnje skrbel med drugim tudi za usklajenost dela vseh petih tematskih odborov, za zbiranje stališč po odborih in za pretok informacij med tematskimi odbori in najširšo javnostjo. Slednje bo izjemnega pomena že takoj v začetku leta 2007, ko bosta v okviru postopka priprave državnega lokacijskega načrta za odlagališče NSRAO v februarju/marcu 2007 potekali javna razgrnitev in javna predstavitev predloga najustreznejše variante za odlagališče NSRAO (obojje v Krškem) ter v sklopu 30-dnevne javne razgrnitve tudi druga prostorska konferenca (v Ljubljani). To sta pomembni fazi, v katerih se bo lahko samostojno ali preko Občine vključevalo tudi lokalno partnerstvo oziroma vsa zainteresirana javnost iz Krškega.

Priprava DLN: prizadevanje Občine za aktivno vključevanje javnosti
Predstavniki Občine so z ministrstvom za okolje in prostor kot pripravljalcem omenjenega državnega lokacijskega načrta že uskladjali možnosti sodelovanja javnosti v postopku. Pobude Občine v zvezi s sodelovanjem javnosti so bile predstavljene na skupni delavnici vseh tematskih odborov lokalnega partnerstva 4. decembra letos, objavljene pa so tudi na spletnih straneh www.partnerstvo.si (točka Gradiva, dokument »Možnosti vključevanja lokalnega partnerstva v pripravo DLN - predlog Občine Krško«).

V grobem so možnosti sodelovanja lokalnega partnerstva oziroma nasploh javnosti v tej fazi naslednje:

- seznanitev z vsebino predloga najustreznejše variante odlagališča NSRAO (pristojni strokovnjaki so posamezne vidike - okoljske, varnostne, tehnične itd.) že predstavili na skupni delavnici vseh članov tematskih odborov lokalnega partnerstva, ki je potekala 4. decembra 2006; gradiva s te predstavitve so dostopna na spletnih straneh www.partnerstvo.si, točka Gradiva; morebitna dodatna vprašanja lahko zainteresirani pošljejo pisno na tajništvo lokalnega partnerstva, ga. Klavdija Žibert, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško ali po e-pošti klavdija.zibert@krsko.si;

- člani lokalnega partnerstva in drugi predstavniki zainteresirane javnosti (prebivalke in prebivalci Krškega) lahko v času 30-dnevne javne razgrnitve, ki bo potekala v Krškem (v tem času bo v Krškem organizirana tudi javna predstavitev, v Ljubljani pa druga prostorska konferenca), zastavljajo vprašanja, podajajo pripombe, pobude, priporočila itd. pisno ali po e-pošti na tajništvo lokalnega partnerstva; Občina bo poskrbela za zbiranje vseh pripomb, pobud in priporočil ter jih bo skupaj s svojimi pripombami, pobudami in priporočili uradno posredovala na MOP;

- MOP bo nato Občini Krško posredoval stališča do teh pripomb, po-

bud in priporočil, posredovanih med javno razgrnitvijo oziroma med drugo prostorsko konferenco,

- v okviru lokalnega partnerstva bo nato organizirana skupna delavnica vseh tematskih odborov, na kateri bodo pristojni strokovnjaki predstavili stališča MOP do pripomb, pobud, priporočil itd. ter povzete morebitnih vsebinskih sprememb/dopolnitev predloga najustreznejše variante (glede na posredovane pripombe, pobude, priporočila itd.);

- lokalno partnerstvo bo glede na predstavljena stališča MOP podalo svoje stališče glede ne/ustreznosti upoštevanja pripomb, pobud in priporočil, ki so bila podana s strani lokalnega partnerstva.

Po sprejemu odločitve o najustreznejši varianti se bo postopek priprave DLN nadaljeval in tudi v naslednjih fazah postopka si bo Občina Krško prizadevala za aktivno sodelovanje tako članov lokalnega partnerstva kot tudi drugih predstavnikov zainteresirane javnosti - prebivalcev Krškega.

Priprava DLN je le eden od vidikov partnerstva

Projekt lokalnega partnerstva v Krškem je za občino Krško izjemnega pomena tako z vidika iskanja lokacije za odlagališče NSRAO kot tudi z vidika trajnostnega razvoja občine. Kot poudarja župan Krškega g. Franc Bogovič, so se za sodelovanje v lokalnem partnerstvu v okviru projekta iskanja lokacije za odlagališče NSRAO odločili prav zato, da bi v odkritem in dolgoročno naravnem sodelovanju z vsemi zainteresiranimi prebivalci in prebivalci Krškega, predstavniki lokalnega gospodarstva, javnih zavodov, društev in drugih skupin deležnikov prišli do družbeno kar najbolj sprejemljive odločitve v zvezi z odlagališčem, pa tudi nasploh v zvezi z drugimi dolgoročnimi razvojnimi vprašanji občine Krško.

Začetek gradnje kanalizacije v Brestanici

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki ga je Vlada sprejela oktobra 2004, občinam nalaga zahteve glede odvajanja in čiščenja odpadne vode. Po-

tem, ko je Občina Krško leta 2005 v Brestanici zgradila čistilno napravo, ki čisti komunalno, odpadno in padavinsko vodo iz senovsko-brestaniške doline, je v začetku decembra začela z izgradnjo kanalizacije na odseku ulice Pot na Ribnik - Elektramiška ulica.

Območje ulice Pot na Ribnik in Elektramiške ulice prispeva približno 5 % vseh odpad-

nih voda na območju kanalizacijskega sistema Senovo - Brestanica, tako da z znatnimi količinami odpadnih voda obremenjujejo potok Brestanico oz. reko Savo. Začetek iz-

gradnje kanalizacije pomeni korak k zagotovitvi učinkovitega delovanja centralne čistilne naprave Brestanica. Z izgradnjo

kanala od mostu na Cesti prvih borcev do Elektramiške ulice v dolžini 600 m bodo preostreženi kanalizacijski izpusti v potok Brestanica, odpadne vode pa pripeljane v kolektor novozgrajene čistilne naprave. Dela, ki jih izvaja CGP Novo mesto, bodo zaključena do konca maja 2007. Investicija pa bo Občino Krško stala 70 mio tolarjev.

Modernizacija ceste, sanacija plazu

Občina Krško je v decembru zaključila z modernizacijo ceste Jarek - Brezovica v KS Podbočje, kjer je v dolžni 700 m asfaltirala dosedaj makadamsko pot. K 10 mio tolarjev vredni investiciji so s svojim delom veliko prispevali tudi krajanji vasi Brezovica, ki so pomagali pri pripravi muld, urejanju bankin, predhodnem poseku dreves in pripravi cestišča za razširitev.

V Krajevni skupnosti Koprivnica je Občina Krško zaključila sanacijo večletnega plazu, ki je v spomladanskem deževju povzročil neprevoznost ceste Koprivnica - Veternik, ki občino Krško povezuje z občino Kozje. Vrednost sanacije znaša 23 mio tolarjev, ki jih je Občina Krško zagotovila iz sredstev obvezne proračunske rezerve

Uspešna zunanja presoja vodenja kakovosti na občini Krško

Potem ko je Občinska uprava Občine Krško leta 2005 pridobila certifikat kakovosti ISO 9000:2001, je na drugi redni zunanji presoji certifikacijska hiša SiQ iz Ljubljane v torek, 12. decembra 2006, ponovno potrdila skladnost sistema vodenja kakovosti z zahtevami omenjenega standarda.

V sistemu kakovosti Občina Krško sledi povečanju učinkovitega poslovanja, obvladljivosti in sledljivosti vseh procesov, upravnih postopkov ter kulture upravnega dela, kar vodi k prijaznejši in občanom bolj dostopni upravi. Ocena presojevalcev, da Občina sistem kakovosti vzdržuje in razvija ustrezno z zahtevami standarda, potrjuje, da je na prvi poti k uresničitvi ciljev, ki si jih je zastavilo vodstvo občine.

Občina Krško obvešča vse občane ter krajanje Krajevne skupnosti Senovo, da je organizirana javna razgrnitev predloga zazidalnega načrta za obrtno cono Senovo.

Dokumentacija je, v času uradnih ur, javno razgrnjena v prostorih Občine Krško ter v prostorih Krajevne skupnosti Senovo. Javna razgrnitev traja najmanj 30 dni, od petka, 22. decembra, dalje.

V času javne razgrnitve se lahko k dokumentu podajo pisne pripombe in predlogi ter se posredujejo Občini Krško, oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja.

Javna obravnava predloga zazidalnega načrta za obrtno cono Senovo bo v torek, 16. januarja 2007, ob 18.00 uri v avli Doma XIV. divizije na Senovem.

Vljudno vabljeni!

Zimska služba na občinskih cestah v Občini krško v letu 2006/2007

Začela se je zimska sezona in z njo organizirano delovanje zimske službe, da bi odvijanje prometa tudi v tem času potekalo nemoteno. V Občini Krško vzdrževanje občinskih cest izvaja Komunalno stavbno podjetje Kostak, ki s svojimi podizvajalci pluzi in posipava 520 km občinskih cest, 43 km pločnikov in 44000 m² parkirnih površin. Zimska služba bo do 15. marca 2007 potekala po določenem prednostnem redu z uspo-

sobljenimi posadkami in določeno mehanizacijo, opremljeno za izvajanje zimske službe.

Razdelitev cest in izvajalci po območjih:

Celotno področje, ki ga pokriva podjetje Kostak, je razdeljeno na štiri območja, na katerih je organizirano tudi dežurstvo, kot je prikazano v nadaljevanju. Cestne baze po področjih so stacionirane na sedežih baz:

I. OBMOČJE 177 km cest in 10 km pločnikov	Senovo, Brestanica, Rožno - Presladol, Koprivnica	VIPSO d.o.o. Senovo Titova 75, 8281 Senovo	Vodja: Franc Kelhar Tel.: 041 745 379 Dežurni delavec: 49 71 320 041 739 485
II. OBMOČJE 90 km cest in 15 km pločnikov	Dolenja vas, Zdo- le, Krško - Levi breg	KOSTAK d.d. Krško, Leskovška 2a, 8270 Krško	Vodja: Radovan Tkalec tel.: 041 799 073, 48 17 236 Dežurni delavec: 48 17 242
III. OBMOČJE 193 km cest in 18,5 km pločnikov	Veliki Trn, Lesko- vec, Krško - desni breg, Senuše, Veliki Podlog, Krško polje, Gora	ITEO d.o.o. Raka, Vrh pri Površju 7, 8274 Raka	Vodja: Alojz Češnovar, Tel.: 041 651 542 47 57 180 Dežurni delavec: 031 839 348
IV. OBMOČJE 78 km cest in 1,5 km pločnikov	Kostanjevica na Krki, Podbočje	CGP Novo mesto, baza Krško	Vodja: Tomaž Urbanč Tel.: 041 695 446 Dežurni delavec: 49 01 516 051 355 174

Etično upravljanje občin

Usmeritev Sveta Evrope je, da se v državah članicah na temelju Paketa vzorčnih pobud na področju javne etike na lokalni ravni pripravijo nacionalni in nato še lokalni priročniki. Fakulteta za upravo je tako v letu 2006 izvedla interni raziskovalni projekt Korupcija na občinski ravni, ki je dal uporabne ugotovitve tudi za priročnik Etično upravljanje občin, ki je bil javnosti predstavljen v tem tednu. Priročnik, ki vsebuje tudi osnutek kodeksa etičnega upravljanja občine, pomeni izpolnitev obveznosti naše države do Sveta Evrope in njegovih usmeritev na področju javne etike in dobrega upravljanja lokalnih skupnosti. Priročnik bo v pomoč lokalnim funkcionarjem in zaposlenim na občinskih upravah, kako najbolje odgovoriti na sodobne potrebe prebivalcev, dvigniti udeležbo občanov pri odločanju, kako zagotoviti etične standarde pri upravljanju občine, kako onemogočiti negativne pojave in drugo. Predstavitev so se udeležili tudi predstavniki Občine Sevnica. V skupini avtorjev priročnika je sodelovala tudi višja svetovalka občinskega sveta Občine Sevnica mag. Lidija Božič.

Ureditev ceste skozi Sevnico

Direkcija Republike Slovenije za ceste pripravlja projektno dokumentacijo za ureditev regionalne ceste Breg-Sevnica-Brestanica skozi Sevnico. Ureditve poleg rekonstrukcije dotrajane vozišča ceste ter celovite obnove komunalnih vodov, vključujejo tudi ureditev hodnikov in kolesarskih stez, javno razsvetlavo ter spremembe prometnega režima v nekaterih križiščih. Občina vseskozi aktivno sodeluje pri pripravi projektne dokumentacije. Tako je bila v tem tednu je v pritličju Kulturne dvorane v Sevnici izvedena obravnava predvidenih posegov s projektanti in nekaterimi mejaši ter predstavniki podjetij, ki so v predvidenih posegih neposredno vključeni. V tem sklopu je bil pri županu organiziran sestanek z investitorjem in pripravljavci občinskega lokacijskega načrta Spar ter sestanek občinske uprave s predstavniki inženirskega podjetja, ki je pooblaščen za projekt s strani Direkcije Republike Slovenije za ceste ter podjetja, ki bo začelo s pridobivanjem potrebnih zemljišč za predvidene posege. Aktivnosti za izpeljavo tega velikega in prepotrebne projekta se intenzivirajo in dobivajo povsem konkretno obliko. Občina si bo še naprej aktivno prizadevala za njegovo uresničitev in najboljšo možno uskladitev z obstoječimi ter predvidenimi dejavnostmi v prostoru.

Srečanje poslovnih partnerjev občine

Čeprav vreme ne kaže tega, se hitro približuje konec leta, ko se srečajo prijatelji, znanci in poslovni partnerji, se spomnijo dogodkov med letom in si zaželi uspehov tudi za vnaprej. Župan Kristijan Janc s sodelavci se je s poslovnimi partnerji in tistimi, ki so še posebej zaslužni za njen razvoj, srečal v sevniki Kulturni dvorani, kjer so si ogledali komedijo Kriza pri Novakovih v izvedbi gledališke skupine Veseli teater iz Dolenjskih Toplic, na koncu pa so nazdravili letu, ki prihaja.

Prireditve v Občini Sevnica

Zadnji dnevi so bili ponovno bogati z različnimi kulturnimi in družabnimi dogodki, že povezanimi s pričakovanjem božiča in novega leta. V Kulturni dvorani je bila izvedena komedija z naslovom Kako smo ljubili tovarša Tita, lutkovna predstava za najmlajše Take ljudske in koncert Majde Petan in Stil Quarteta Glej naprej. V Knjižnici Sevnica in Krmelju je bila predstava za otroke Zgodba o smrečici, v Osnovni šoli Šentjanž pa prireditve Skupaj v Novo leto. V Mladinskem centru so otroci izdelovali vizitke, v Salezijanskem mladinskem centru pa je bil Snežakov živ-žav za otroke. Tradicionalno srečanje z gosti so imeli tudi sevniki planinci v zavetišču pod sv. Rokom, v Krmelju pa so pripravili Knapčev pohod. V Kulturno mladinskem domu na Lukovcu pa je bila javna razvedrilna radijska oddaja Prizma optimizma z znanimi gosti. Čarobnost in spokojnost prihajajočih božičnih praznikov so na božičnem koncertu na Logu pričarale članice vokalne skupine Zefir z glasbenimi gosti. Športno kulturno društvo Šmarčna - Večno mladi je ponovno pripravilo tradicionalne žive jaslice v gozdu nad vasjo. Svoj hrib so času primerno okrasili tudi v Trzišču, sevniki skavti pa so županu Jancu prinesli luč miru. V sevniki športni dvorani pa je prepeval popularni Oliver Dragojevič.

Izgradnja brvi Šmarčna - Breg

V gasilskem domu na Bregu je potekala predstavitev načina izgradnje brvi Šmarčna - Breg. Krajanom sta način izgradnje predstavila projektant in odgovorni vodja del izvajalca CPM d.d. iz Maribora. Krajanje so izrazili nezadovoljstvo ob izgradnji hidroelektrarne Boštanj ter opozorili na uničene ceste. Želijo, da se pred izvedbo brvi ceste sanirajo, opozorili pa so tudi na izgradnjo pločnikov ob regionalni cesti. Pojasnjeno jim je bilo, da predmetni zadevi nista v povezavi z izgradnjo brvi. Gradbeno dovoljenje za gradnjo brvi je bilo pridobljeno po predpisanih postopkih, zato ni ovir za dela. Na Občino Sevnica je podanih veliko pobud za ureditev cest, pločnikov in trudimo se, da bi jim v čim večji meri realizirali, sami ali skupaj z državo, vendar žal vseh zaradi omejenosti finančnih virov ni možno realizirati.

2. seja Občinskega sveta

V četrtek je bila 2. redna seja občinskega sveta občine Sevnica. Svetniki so potrdili mandate članoma občinskega sveta Alojzu Zalaščku in Janezu Divjaku. Sprejeli so spremembe in dopolnitve odloka o ureditvenem načrtu Šmarja ob Planinski cesti in o zazidalnem načrtu Pod Srednjim hribom v Krmelju. Za 5% se bo povzela točka za nadomestilo uporabe stavbnih zemljišč, pozitivno pa so se opredelili še o predlogu občinskega lokacijskega načrta za Trgovski center Mercator v Boštanju. Seznanili so se s polletnim delovanjem Zavoda za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti in potrdili pogodbo o zemljiškopravni ureditvi dela HTC, s čimer bodo izpolnjeni pogoji za vključbo poslovnih prostorov novih lastnikov v zemljiško knjigo. Zavod KŠTM bo na osnovi pogodbe, s katero se je seznanil občinski svet, upravljal s poslovnimi prostori in opremo v lasti Občine v poslovnih prostorih zavoda, upravljal bo sevniki grad z grajskim pobočjem, Ajdovski gradec, Kulturno dvorano v Gasilskem domu, Turistično informacijsko pisarno, bazen s spremljajočimi zemljišči, Športni dom, Športno dvorano in opremo v Mladinskem centru. Svetniki so soglasno potrdili tudi člane nadzornega odbora občine, občinske volilne komisije, nadzornih svetov javnih podjetij in članov 15 odborov in komisij občinskega sveta Občine Sevnica. Obravnavo 27 točk dnevnega reda so zaključili po dobrih treh urah konstruktivnega dela.

Cesta skozi Orehovo

Župan Kristijan Janc s sodelavci se je sestal z direktorjem Skupnega podviga HSE, Bogdanom Barbičem, direktorico javnega podjetja Infra, Ano Gračner, ter tajnikom Krajevne skupnosti Sevnica, Vinkom Radiškom. Na sestanku so bile obravnavane možnosti za sodelovanje in potrebne aktivnosti pri izvedbi posegov za ureditev regionalne ceste, izgradnjo hodnika za pešce z javno razsvetlavo ter odseka kanalizacije skozi naselje Orehovo. Znano je, da je cesta skozi Orehovo v slabem stanju. Njen prometni pomen je že davno presegel tehnične elemente s katerimi je bila pred tridesetimi leti zgrajena. Cesta je med gradnjo akumulacijskega bazena HE Boštanj predstavljala gradbiščno cesto in težki prevozi so slabo stanje še poslabšali. Občina je skupaj s krajevno skupnostjo v lanskem letu naročila in letos pridobila projektno dokumentacijo za celovito ureditev infrastrukture v naselju, ki med drugim predvideva tudi gradnjo čistilne naprave. Po nedavnih uspešnih pogovorih z Direkcijo Republike Slovenije za ceste je odločitev za izvedbo ureditvenih del na Orehovem dosti bližja in realna. Podjetji Skupni podvig in Infra zagotavljata, da sta v predvidenih aktivnostih pripravljena sodelovati v okvirih možnosti. Prva faza projekta, ki je ocenjena na 300 mio SIT, naj bi se izvedla v letih 2007 in 2008. Predhodno pa je potrebno postoriti še veliko pripravljalnih aktivnosti, vključno s pridobivanjem zemljišč, sklenitve konkretnih sofinancerskih sporazumov z vsemi partnerji, ter izvedba javnega razpisa in izbora izvajalcev del.

Seja Zavoda KŠTM

Na svoji 6. redni seji se je sestal Svet Zavoda za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti. Obravnavali so re-balans polletnega finančnega programa za leto 2006, ko je zavod začel s poslovanjem. Člani so potrdili poslovni načrt za leto 2007, ko bo prvo leto samostojnega dela zavoda. Imenovali so člane programskega sveta, ki bodo skupaj z upravo in zaposlenimi pripravljali strokovne podlage za delovanje in potrdili cenike za uporabo objektov, s katerimi zavod upravlja. Za najem prostorov na Gradu, v Kulturni dvorani, Športni dvorani, Športnem domu in Mladinskem centru ne bo potrebno plačevati najemnine društvom s sedežem v občini Sevnica za dejavnosti, ki izhajajo iz njihovih pravil delovanja, kar bo prav gotovo še povečalo število uporabnikov in aktivnosti, ki se odvijajo v teh objektih. Potekajo tudi razgovori s Turistično zvezo o prenosu izdajanja Grajskih novic na Zavod. Končna odločitev še ni sprejeta.

Posodobitve telefonskega omrežja

Predstavniki Občine Sevnica so se sestali s predstavniki Telekomoma Novo mesto v zvezi s posodobitvenjem telekomunikacijskega omrežja v občini Sevnica. V letu 2007 načrtujejo izvedbo optičnih povezav za telefonske centrale v Trzišču, Zabukovju in Orešju, zgrajena pa bo nova centrala za Šentjanž. V naslednjih dveh letih bo dograjen tudi del optične zanke od Senovega in Blance ter Sevnice in Radeč. Zgrajeno pa je že optično omrežje z Rake do Sevnice, z Blance do Sevnice in iz Mokronoga v Krmelju. Optično omrežje imajo že tudi centrale v Sevnici, Krmelju, Studencu, Blanci in Boštanju. V nadaljevanju bodo na osnovi izraženih potreb krajanov odločali o povezovanju oddaljenih krajev na telefonske centrale in s tem omogočili dostop do sodobnih telekomunikacijskih storitev tudi v teh krajih.

Božična zgodba na Šmarčni

ŠMARČNA PRI BOŠTANJU - Bakle so osvetljevale pot do temnega gozda. V njem je stal hlevček, pokrit s slamo. Jas-

li. Ogenj in ob njem sedeči pastirji. Pasoče se ovce, koze in radovedni osliček. Angeli in angelsko petje. Počasi prihod po gozdni poti dveh postav, osvetljenih z baklami...V gozdu na Šmarčni, ob cesti Boštanj - Radeče, je v nedeljo, 24. decembra, in v ponedeljek, 25. decembra, potekala igra o Jezusovem rojstvu. V igro je bilo vključenih okoli 25 oseb in številne živali, nad katerimi so bili posebej navdušeni otroci. Edinstvena predstava, ki jo je že osmo leto zapored uprizorilo športno kulturno društvo Večno mladi Šmarčna, je privabila veliko število obiskovalcev. Le-ti so domov odhajali polni nepozabnih vtisov.

Smilja Radi
Foto: Petra Biderman

Littera manet - zapisana beseda ostane

BISTRA PRI VRHNIKI - V Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri pri Vrhniki je potekala v sredo, 20. decembra, otvoritev stalne razstave Zapisana beseda: tiskarstvo na Slovenskem, ki jo je več kot dve leti skrbno in zavzeto pripravljala magistra kulturne antropologije, etnologinja Martina Orehovec, doma iz Boštanja.

Župan Občine Sevnica Kristijan Janc vsako leto na sevniki gradu organizira prednovoletno srečanje za vse tiste Sevnčane, ki so uspešni zunaj meja sevniske občine. Mednje sodi magistra Martina Orehovec, ki že vrsto živi in dela v Ljubljani,

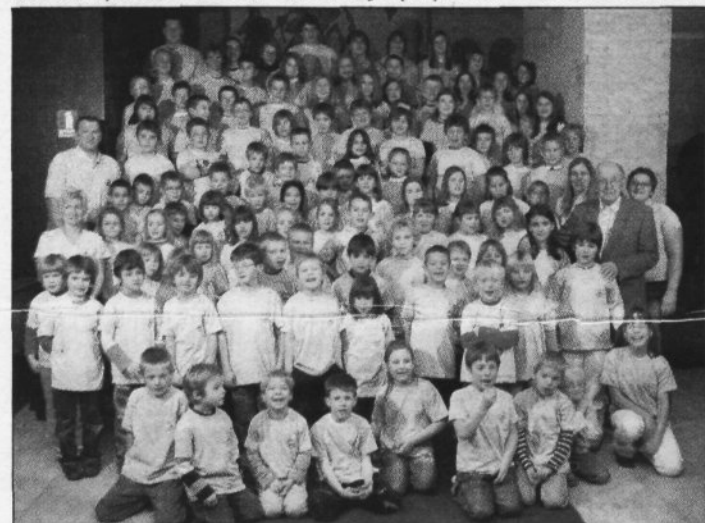
Mag. Martina Orehovec, avtorica stalne razstave v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri, v družbi članov Okteta Jurij Dalmatin

vendar se še vedno zelo rada in pogosto vrača v rodni Boštanj, kjer ima mamo, brata in sestro ter peščico prijateljev. Le-ti so že rahlo nestrpno pričakovali otvoritev njene prve samostojne razstave v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri pri Vrhniki, kjer je zaposlena kot višja kustosinja. Nova stalna razstava z naslovom Zapisana beseda: tiskarstvo na Slovenskem z izbranimi predmeti pripoveduje o začetkih tiskarstva v svetu in na Slovenskem - o Gutenbergu in o iznajdbi premičnih črk ter o prvi tiskani knjigi v Evropi in na Slovenskem. Ekspoziti, predvsem tiskarski stroji, naprave in orodja s konca 19. in iz 20. stoletja, pripeljeni v muzej iz slovenskih tiskarn, kažejo, kako so od Gutenbergovega izuma v 15. stoletju do konca 20. stoletja nastajale tiskane knjige, časopisi in druge tiskovine. Razstavo predmetov dopolnjuje arhivsko filmsko gradivo s posnetki iz slovenskih tiskarn ter novi posnetki pričevanj grafičnih mojstrov različnih poklicev. Zbirka je zasnovana kot živi muzej: nekateri razstavljeni stroji so delujoči in bodo na njih občasno potekale demonstracije, ki jih bodo izvajali grafični mojstri. Na ta način se bo ohranila tudi nematerialna kulturna dediščina ter znanja in spretnosti, ki bi z izginotjem starih grafičnih poklicev za vedno šli v pozabo. Razstavljeni sta tudi faksimilirani prvi slovenski tiskani knjigi Trubarjev Katekizem z Abecednikom (1550) ter prvi slovenski prevod Svetega pisma, Dalmatinova Biblija (1584). Nova stalna razstava bo na ogled od 1. marca 2007 dalje. Tehniški muzej Slovenije v Bistri pri Vrhniki je namreč od 4. decembra 2006 do 1. marca 2007 zaprt. Ogled je v tem času možen le za napovedane skupine. Slavnostni govorniki na otvoritvi stalne razstave so bili: dr. Orest Jarh, direktor Tehniškega muzeja Slovenije, Alojz Zibelnik, predsednik Stokovnega združenja grafičarjev Slovenije z Gospodarske zbornice Slovenije, magistra Martina Orehovec, višja kustosinja Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri pri Vrhniki, in generalni direktor Direktorata za kulturno dediščino, Damjan Prelovšek z Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. V kratkem kulturnem programu je sodeloval Oktet Jurij Dalmatin iz Boštanja. S pesmijo, primerno za otvoritveno priložnost, se je predstavil grafični mojster France Cerar, manjkalo pa ni niti znani in priljubljeni mojster Janez z blejskega gradu. Program je umetelno povezoval Uroš Brezovšek iz Brestanice.

Smilja Radi

Plavalci po uspehu na Hrvaškem zaključili leto

Mladi plavalci krškega Celulozarja so se udeležili mednarodnega plavalnega tekmovanja v Čakovcu na Hrvaškem. V močni konkurenci 350 tekmovalcev iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije so dosegli kar nekaj odličnih rezultatov in uvrstitev. Haris Ameti je bil 2. na 50m prosto ter 4. na 50m delfin in 50m hrbtno. Natalija Zbiljski je osvojila kar dve bronzasti odličji - na 50m prsno in 50m delfin, bila pa je še 8. na 50m prosto. Leon Deržič si je priplaval 6. mesto na 50m

Člani PK Celulozar na prednovoletnem srečanju

prosto in bil med deseterico na 50m hrbtno, uvrstitve med deset najboljših pa so uspele še Larisi Vogrinc, Matiji Omerzelu, Nejcu Zakšku in Binetu Bajcu. Izkazale so se tudi štafete: mlajši dečki (Bajc, I. Glas, J. Glas, L. Deržič) so bili 6. na 4 x 50m prosto, starejši dečki (Omerzel, Zakšek, Ameti, Čizel) 7. na 4 x 50m mešano, starejše deklice (Voljčanšek, Škoberne, Zbiljski, Vogrinc) pa 8. v mešani štafeti. Sicer pa so se plavalke in plavalci PK Celulozar Krško 18. decembra zbrali na prednovoletnem srečanju v Kulturnem domu Krško. Za popestritev večera je poskrbel čarodej, za spomin pa je nastala skupinska fotografija.

Kostak Elmont tik pod vrhom

V zadnjem, 11. krogu jesenskega dela prvenstva v 3. državni ligi, so odbojkarice Kostak Elmonta gostovale v Solkanu in kljub težavam v prvem nizu zanesljivo zmagale s 3:0. Zmaga jih je pripeljala do 2. mesta na lestvici, saj je ekipa Tabor iz Ljubljane presenetljivo izgubila v Kanalu. Za ekipo Kostak Elmonta, ki se je med drugim tudi kot edina tretjeligaška ekipa prebila do 5. kroga pokalnega tekmovanja, so igrale: Tjaša Jazbec, Maša Mlakar, Barbara Škaler, Špela Pavlič, Kamila Perko, Butkovič Kaja, Nejka Planinc, Mateja Kožar, Špela Zakšek, Tadeja Romih, Iva Hrzenjak, Teja Povhe in Petra Ribič. Pomladni del prvenstva se bo začel 20. januarja.

Najvišje Grile

V Vipavi je potekala razglasitev rezultatov za slovenski pokal v kronometru na vzponih in cestnih dirkah za vse starostne kategorije. Med desetimi kolesarji in eno kolesarko iz KK Olimp Krško, ki so se letos udeleževali dirk za SLO pokal, se je najbolje izkazal mladi in perspektivni kolesar Rok Grilc, ki je med amaterji A v skupnem seštevku premagal vso konkurenco. V posebni razvrstitvi po disciplinah je bil 1. v vzponih in na cestnih dirkah ter 2. na kronometrih. V isti kategoriji so se Jovica Somunčič, Luka Vodlan in Perica Somunčič uvrstili od 7. do 9. mesta. Lorna Pevec je v kat. ženske A osvojila 19. mesto.

Tri medalje krških karateistov

Člani Karate kluba Triglav so v Trbovljah nastopili na najmočnejšem tekmovanju v karateju na slovenskih tleh, ki hkrati velja za najstarejše v Evropi, saj se je zvrstilo že 34. leto zapored. Med 600 tekmovalci iz 9 držav je bila tudi mladinska reprezentanca Francije, trenutno najuspešnejše države na svetu. Krški karateisti so osvojili tri odličja: Aleksandra Kožar je v športnih borbah ml. deklic do 33 kg osvojila zlato medaljo, prav tako tudi Janoš Špan pri ml. dečkih do 37 kg, Denisa Širić pa je bila 3. v kategoriji kadetinj nad 57 kg.

Prve stopničke za Luko in Majo

Trije pari PGC Lukec iz Krškega so se v Rogaški Slatini udeležili državnega kvalifikacijskega plesnega turnirja v standardnih in latinsko ameriških plesih. Jan Gajski in Anja Bobinič sta med pionirji B osvojila 3. mesto v ST in 5. mesto v LA plesih, v kat. mladincev C sta Tomi Kostevc in Eva Radej zmagala v ST plesih in bila 4. v LA plesih, med st. mladinci A pa sta se Luka Vodlan in Maja Omovšek s 3. mestom v LA plesih prvič kot plesni par povzpela na stopničke.

Lorna Pevec na smučih

Lorna Pevec iz Leskovca je po končani kolesarski sezoni v društvu Olimp 2004 začela z novo smučarsko sezono. Nekoč

tekmovalka SK Krško in ŠD Rog-Krka je že tri sezone članica SD Trimo Trebnje. Trenirala je na ledenikih po Avstriji, letos pa si za cilj postavila preboj med prvih deset v državi in čim več uvrstitev na zmagovalne stopničke v kategoriji starejših deklic. Na prvih dveh tekmah v slalomu na ledeniku Moeltall je dosegla polovičen uspeh. Na prvi tekmi je po dobri vožnji odstopila, naslednji dan pa je za las zgrešila stopničke ter se uvrstila na četrto mesto.

Katana uspešno v Sevnici

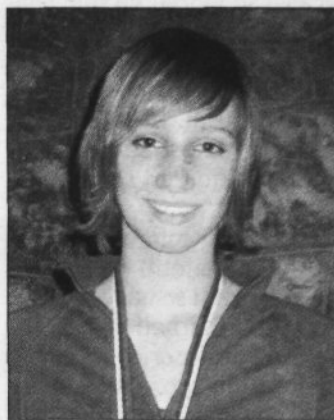
Na 5. mednarodnem ju-jitsu turnirju, ki je 16. decembra potekal v Sevnici, je med 10 ekipami nastopila tudi ekipa DBV Katana iz Globokega. Globočani so se v zadnji letošnji tekmi solidno odrezali. Članica Maja Ferenčak in mladinec Damjan Žerjav sta zmagala, tretja mesta pa so osvojili člana Matej Dušič in Danijel Lipar, mladinec Vojko Vučkovič ter kadet Matej Žerjav. Ekipno so bili najuspešnejši tekmovalci iz PKBV Celje, Globočani so bili z maloštevilno ekipo četrtri.

Jelica in Simona zmagujeta

Leskovski strelci so v tretjem kolu prve lige z zračno puško v Ljubljani v sestavi Jelica Majstorovič, Andrej Pavlin in Natalija Oprauš osvojili sedmo mesto. Posamezno se je najbolje izkazala Majstorovičeva, ki je bila s 590 krogi druga. Na tretjem kolu strelskih mladinskih lig je ekipa pionirk zmagala. Posamično je bila Sanja Spirić tretja. Mlajša mladinka Simona Levičar je osvojila bronasto medaljo, mladinska

Jelica Majstorovič

Simona Molan

ekipa je končala na petem mestu, Jelica Majstorovič pa je že tretjič zapored zmagala. Brežiški strelci so v državni ligi v Ljubljani kar dvakrat stopili na najvišjo stopničko ter bili po enkrat drugi in tretji. V kadetski konkurenci je že drugič zapored zmagala Simona Molan, skupaj z Markom Pšeničnikom in Vladislavom Šlestom pa se je veselila tudi ekipne zmage, medtem ko je Pšeničnik osvojil srebro. Do tretjega mesta se je dokopala tudi ekipa brežiških mladincev. Brežiški članski prvotigaši so osvojili 8. mesto, ki ga zasedajo tudi v skupni uvrstitvi.

Krški tenisači uspešni na Otočcu

Na Otočcu sta potekala teniški turnir "Kids tour" in Miklavžev turnir. V kategoriji najmlajših je zmagala Pia Fackovič - Volčanjek iz TK Krško, njena klubska kolegica Erna Černelc pa je zasedla 4. mesto. V mini tenisu je zmagal tudi Nejc

Pustavrh, prav tako TK Krško. Prvo mesto na Miklavževem turnirju pa je osvojila tudi krška tekmovalna ekipa rekreativcev v postavi Ivan Gerjevič, Primož Gajšek, Matjaž Kukovičič in Boštjan Omrzel.

Teraževa in Štravs najhitrejša v Avstriji

Krosa v Velikovcu v Avstriji so se udeležili tudi Sevnici in dosegli nekaj zelo dobrih uvrstitev. V svojih kategorijah sta zmagala Maja Teraž in Sebastijan Štravs, zelo dobro se je s tretjim mestom na 8000 m izkazal Miha Povšič, najmlajša Sara Karlovšek in Klemen Lendaro pa sta bila četrta oziroma peta.

Trije pokali za Multisport

V Logatcu so na zaključni prireditvi Triatlonske zveze Slovenije podelili pokale in nagrade zmagovalcem slovenskega pokala v triatlonu, duatlonu in akvatlonu za sezono 2006. Krški Multisport klub je tudi letos v pokalnem tekmovanju igral vidno vlogo s tremi osvojenimi pokali. Nina Mandl je med mlajšimi mladinkami brez poraza osvojila pokalna naslova v triatlonu in duatlonu, v katerem je njena klubska kolegica Tamara Komočar osvojila skupno 3. mesto. Blaž Žmavčič je postal zmagovalec slovenskega pokala v akvatlonu med kadeti.

Dobrodelno zbiranje igrač

POSAVJE - Dijaška skupnost Posavja in Agencija za mlade Punkt sta že peto leto zapored v sodelovanju s posavskimi srednjimi šolami organizirala dobrodelno akcijo zbiranja igrač. Igrače so zbirali do 18. decembra v vseh posavskih srednjih šolah in v Agenciji za mlade Punkt v Brežicah, Krškem in Sevnici, nato pa so jih prejšnjo sredo, 20. decembra, v krškem Punktu podarili Rdečemu križu Krško in Centru za socialno delo Krško.

MESTNI ATRIJ

SIMPLY CLEVER

LOKATA ZA SNIEG
STREŠNI NOSILCI IN KOŠEK ZA SNIG
4X ZIMSKE PNEUMATIKE S PLATČI
SNIEŽNE VERIGE
ŠKODA FABIA PRIPRAVLJENA NA ZIMO
Z gratis opremo v vrednosti 264,408 SIT!
Podlaci na brezpladni ledeton okoli 1895
Avtoline Krško, Bohoričeva 10, tel.: 07 490 21 20

Praznična obrestna mera!

Posebna ponudba potrošniških kreditov

Prihaja praznični čas, ko želimo sebi in svojim najbližjim pričarati čimbolj veselo in slavnostno vzdušje. Privoščite si prednovoletne nakupe, zimski oddih ali druge nepredvidene izdatke. Izkoristite posebno ponudbo potrošniških kreditov po posebej ugodni obrestni meri z dobo vračanja do 24 mesecev.

Ponudba vam je na voljo od 20. 11. 2006 do 28. 2. 2007.

Informativni izračun:

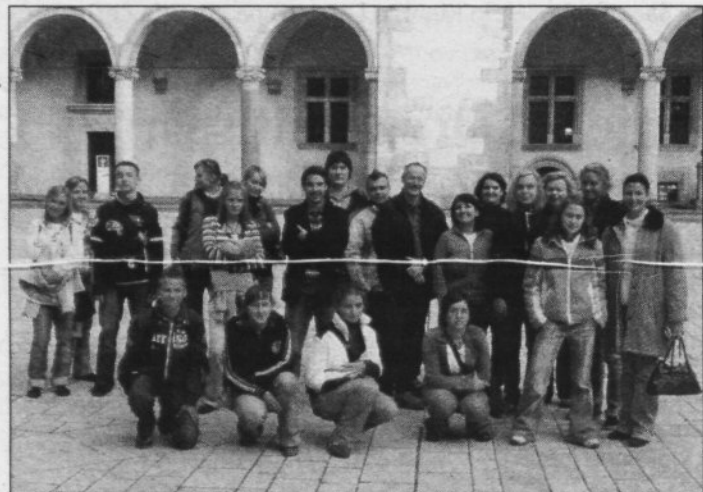
višina kredita	300.000,00 SIT
doba vračanja	12 mesecev
obrestna mera	5,90 %
mesečni obrok	25.807,00 SIT
stroški odobritve	4.000,00 SIT
zavarovalna premija	3.964,00 SIT
EOM*	11,59 %

*EOM je izračunan na podlagi Zakona o potrošniških kreditih (ZPotK-UPB1 (Ur. l. RS, št. 77/2004)) na dan 31. 12. 2006 in se lahko spremeni, če se spremenijo podatki, uporabljeni za njegov izračun. V izračunu EOM niso zajeti stroški, ki bi nastali zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

S Comeniusom na Poljsko

Zadnji teden v oktobru smo dijaki Žiga Avguštin, Primož Kranjec, Nika Močivnik in Jerica Hriberšek ter naše mentorice v projektu Lidija Pirc, Alenka Špan, Nataša Rostohar in Erna Župan iz ŠC Krško - Sevnica, tehnična gimnazija, obiskali šolo na Poljskem v Swierklanyu, ki sodeluje z nami v projektu EEE (Doživljanje razširjene Evrope) v okviru programa Comenius.

Na prvem projektnem srečanju v tem letu smo sodelovali Danci, Poljaki in mi. Na Poljsko smo šli z namenom, wel castle in stari del mesta Krakow. Ta dan smo obiskali tudi rudnik soli Wieliczka. Spustili smo se 125 m pod

da bi predstavili ovrednotenje rezultatov dosedanjih aktivnosti, ki smo jih opravili na svojih šolah. Mi smo poleg rezultatov predstavili film o onesnaževanju Krškega in vpliva na zdravje, ki smo ga posneli naši dijaki pod vodstvom mentorice Alenke Špan, Danci pa so predstavili izsledke svojih okoljevarstvenih raziskav. Gostili so nas poljski dijaki. Na Poljsko smo potovali z letalom, kar je bilo za nas pravo doživetje. Že prvi dan smo si ogledali zgodovinsko - kulturne znamenitosti mesta Krakow. Ogledali smo si Wa-

zemi in občudovali izdelke iz soli ter se naučili kar nekaj novega.

Naslednji dan smo imeli predstavitev ter si ogledali šolo, po predstavitvah pa smo si ogledali termoelektrarno na Rybniku. V petek smo obiskali Auschwitz. Moram priznati, da je bilo zelo pretesljivo. Ljudje, ki so bili tam v ujetništvu, so zelo trpeli, le redki so vse to preživeli, večina pa ni zdržala teh grozljivih oblik mučenja. Tam so izubili vse: svojo lastnino in pomen človeka, bili so le ujetniki in številke. Zverinsko so

jih mučili in jim odvzeli čisto vse. Veliko otrok so uporabljali za različne eksperimente, med tem ko so odrasli delali in si sami sebi kopali velike luknje za svojo usmrnitev. Njihovo trpljenje je bilo brezmejno. Taborišče je zgledalo kot nekakšna industrijska cona, zaprto naselje. Veliko ljudi je umrlo že prvi dan, tako da so jih zadušili s plinom. Po usmrtni so vse sežgali v krematoriju in njihov pepel posejali po njivah ali ga mešali med moko in zapornikom pekli kruh iz tega. Ženskam so postrigli vse lase in iz njih spletli pokrivala, na katerih so spale. Postelje so bile zelo majhne, obložene z opeko in slamo, včasih so morali na njih spati po trije ali več. Po tri ljudi so zapirali v temačne prostore, v katerih ni bilo zraka, da so se zadušili. Nekateri ljudje se na žalost še dandanes zavedajo, kaj se je dogajalo takrat.

Naši vtisi s celotnega potovanja so prijetni in pozitivni. Gostitelji so nas zelo lepo sprejeli in skrbeli za nas. Dijaki in profesorice smo bili zadovoljni, spoznali smo veliko novega in pri tem celo spletli kakšno prijateljstvo.

Jerica Hriberšek, G2A

Obisk vojašnice in moja nagrada!

Ker sem bil eden od nagrajencev natečaja »Domoljubje«, sem se udeležil podelitve na Zavrhu. Kako sem preživel svoj nagradni dan?

V šolo me je prišel iskat vojaški avto in naju z mamo odpeljal v Maribor v Maistrovo vojašnico, kjer sem se srečal še z ostalimi nagrajenci. Najprej smo si ogledali njegovo spominsko sobo, izvedeli veliko o njem, nato pa se preselili v spominsko sobo 74. oklepnega mobiliziranega bataljona, kjer smo občudovali orožje, uniforme, slikovni material veselih, a žal tudi žalostnih dogodkov. Ko smo prejeli darila za

svoje literarne izdelke, nas je čakal ogled mitraljezov. Pri preizkusu strelskih sposobnosti na računalniku sem se pomeril z vojakom in ga celo premagal.

Sledil je polet s helikopterjem, ki je trajal 20 minut. Čudovito! Prelep razgled, nepozabno doživetje. Po kosilu pa so nas pri garažah že čakali vojaki, da nam razložijo vse v zvezi s tanki. Vožnja je bila spet pravo doživetje. Ni šlo brez adrenalina. Takšnih voženj si vsekakor še želim.

Dogodivščin še ni bilo konec. V Maistrovi vili smo se v živo srečali s Karlom Erjavcem, Milanom Zverom in Tonetom Partljičem, ki so nam ob stisku roke podetili makete in priznanja. Res sem bil ponosen ne le na osvojevo 3. mesto v kategoriji sedmih razredov, temveč tudi na našo šolo. Žal z menoj ni bilo moje učiteljice Mateje, a je bila zato zelo ponosna in vesela moja mama.

Vesel sem, da so moje doživljanje vojne, odnosa do domovine in šole pozitivno sprejeli tudi ostali in mi namenili nagrado, predvsem pa dan, ki ga ne bom nikoli pozabil. Ljubezen do domovine ostaja, hkrati pa vem, da bom še v bodoče z veseljem napisal kakšen spis.

David Krošelj, 7. razred

Za tehniški dan smo okrasili šolo

Ni še dolgo, ko smo v Šentjanžu razmišljali, kako popestriti pouk in življenje v šoli v tednu otroka, že smo začeli v veselju december, ki ga našim učencem želimo narediti kar najbolj pestrega, zanimivega in seveda delavnega.

Samo dejanja nekaj štejejo, zato smo že prvi ponedeljek v decembru okrasili šolo. In kako smo to naredili?

Organizirali smo tehniški dan, na katerem so vsi učenci izrezovali, zavijali, lepili razne novoletne okraske in pod budnimi očmi učiteljev lepo okrasili razrede, hodnike in stopnišče; s tehničkim dnevom smo dosegli svoj namen - šolo smo odeli v praznično vzdušje.

Učenci so bili zadovoljni s svojim delom, kar nam potrjuje komentarja osmošolke Saše Tominc, ki je povedala: »Ponedeljka, ko smo imeli tehniški dan, se spominjam kot zelo ustvarjalnega in zabavnega dne« in Katje Ručman iz 8. razreda: »Z učiteljico Danijelo sva delali čudovite okraske za na vrata. Tako so lepi, da jih ne morem nehati občudovati.«

Nastja Karlič iz sedmega razreda OŠ Milana Majcna Šentjanž pa se je potrudila in tako opisala ponedeljek...

Huraa! Prišel se je vesel december in zopet smo v šoli okraševali razrede in hodnike. Naš razred je izdeloval adventne venčke za na mizo. Posrečili so se nam čudoviti izdelki; z njimi smo razveselili starše. Dekleta smo v šolo prinesla stare novoletne voščilnice in kartice, s katerimi smo okrasili strop. Izdelali smo še v praznični papir zavite tulce toaletnega papirja - bonbončke in vse to s kljukicami za perilo pritrdili na vrhove. Poskrbeli smo tudi za okna. Iz rdečega papirja smo izrezali jelenčke in jim na vrat privežali bele pentlje. Vsi utrujeni smo pospravili razred in veseli odšli domov.

Narobe bi bilo, da ne bi omenili inovativne ideje devetarjev... želeli so porisati del stene v učilnici za slovenščino. Takoj sem bila navdušena nad njihovo zamisljo, potrebovali smo le še dovoljenje ravnateljice in tudi tega smo dobili. Ptičje strašilo, ježek, drevo, na eni strani jesenskih barv, na drugi pa pokrito s snežno odejo, sneženi mož, zvončki na travniku in seveda jadrnica na morju - to so motivi, ki jih bomo opazovali med urami slovenščine - dragi moji devetarji, odlično vam je uspelo.

Na desetine rdečih jelenčkov z belimi pentljami, ki so jih z navdušenjem izrezovali vsi naši učenci in sedaj krasijo šolske prostore, bomo sredi januarja odstranili, motivi štirih letnih časov pa bodo ostali... spominjali nas bodo na razred, v katerem se, kot učitelji radi rečemo, odpočijemo, saj so najstarejši učenci na naši šoli delavni, pridni in nikoli preglasni. Vesela sem, da sem njihova razredničarka.

M.K.

Majda Podlesnik Repovž

Mladi na poti

KRŠKO - V Mladinskem centru Krško je 14. decembra društvo Katapult predstavilo projekt "On the road", v okviru katerega so se mladi iz treh držav (Nemčije, Italije in Slovenije) maja letos s kombijem odpravili od Berlina preko Prage in Ljubljane do Trsta in posneli igrano-dokumentarni film o mladih, ki prihajajo iz različnih kulturnih okolij. S tem so želeli vzpodbuditi druženje in sodelovanje med mladimi iz različnih držav. Izvedbo projekta je financirala Evropska komisija oziroma program Mladina. Na predstavitvi so projekt obširneje predstavili, pokazali foto utrinke, pokazali pa tudi nekaj izsekov iz filma, ki bo predvidoma končan v začetku naslednjega leta.

Otroci otrokom

Učenci 5. razreda OŠ Globoko smo se odločili, da bomo sodelovali v humanitarnem programu, ki mu pravijo »Otroci otrokom«. Ta program ponuja otrokom po vsem svetu, da se naučijo nekaj o življenju in izzivih, s katerimi se srečujejo otroci po svetu. V okviru tega projekta si bomo otroci

iz različnih evropskih držav izmenjali risbice upanja in sanj za prihodnost Evrope. Preko risbic in kratkega sporočila v angleškem jeziku smo morali predstaviti svoje upanje in sanje za prihodnost Evrope. Na začetku smo imeli kar nekaj težav, ki smo jih s pomočjo naše učiteljice Andrejke Žičkar uspešno prebrodili in nastale so prikupne risbice. Pri oblikovanju sporočil v angleščini nam je pomagala tudi Marijana Zobarič.

Nekatere najboljše risbe bodo tudi razstavljene na posebnih prireditvah v Sofiji in če bomo imeli srečo, bodo med njimi tudi naše.

Učenci 5. razreda OŠ Globoko

Razvitje šolske zastave na OŠ Globoko in predstavitev projekta Armal

GLOBOKO - Naša šola, osnovna šola Globoko, se bo odslej poleg himne in grba predstavila tudi z novo zastavo, postali pa smo tudi »šola Armalovega sklada«. Učenci šole smo se skupaj z gosti v šolski telovadnici udeležili slovesnosti razvitja šolske zastave. Častno nalogo razvitja so opravi-

li učenci šolskega parlamenta. Naša zastava, ki je zamisel učenke 9. razreda Dominike Umek, je zelene in oranžne barve, z modro obrobo in šolskim grbom v levem delu. Barve predstavljajo značilnosti naše okolice in ljudi, ki tu živimo. Po razvitju zastave pa so učenci 4. in 5. razreda predstavili Armalov projekt. Projekt govori o pitni vodi, ki je vir našega življenja. V okviru tega projekta so učenci v poltni šoli v naravi obiskali izvir reke Rižane in Vodarno v Rižani, se ukvarjali s podtalnico, filtriranjem vode, raziskovali so pot vode od izvira do pipe v domačem okolju, izdelali piktograme in plakate o varčevanju z vodo. Na sponzorsko zamenjanih armaturah bodo s filtrirnimi lističi kontrolirali čistost pitne vode. V spomladanskih mesecih zaključujejo z okroglo mizo o aktivnostih v okviru projekta. Šola je dobila tudi Armalovo ploščico, ki jo je hišnik Stane pritrdil nad novo pipo.

Tjaša Vranetič
8. razred OŠ Globoko

PISMA BRALCEV

SPOROČILO BRALCEM

Uredništvo si po Zakonu o medijih (Ur.l. 35/2001) pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov v skladu z uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, društev ...).

Kdo se komu udinja in za čigav denar?

Zgodba o odlagališču radioaktivnih odpadkov (RAO) v Posavju prehaja v zaključno fazo. Da je temu res tako, bo ugotovil tudi nepoučeni bralec, ko odpre katerega od zadnjih lokalnih časopisov. Ti so v preteklih treh tednih propagandno vojno v podporo odlagališču RAO privedli na raven, ki že zdavnaj presega mejo dobrega okusa. Tako ne preseneča, da so se na civilne iniciative obrnili celo neodvisni novinarji iz širšega prostora in izrazili svojo zgroženost nad enoumjem v sredstvih informiranja. Prav iz novinarskih vrst je bilo slišati, kakšne razsežnosti je dobil propagandni juriš, ki ga vodi jedrski lobi. Lokalni viri obveščanja naj bi njemu všečno pisanje in poročanje privedli do stopnje, ko novinarji izvajajo celo samocenzuro!

V takem okolju je zagotovo nastal tudi članek z naslovnim vprašanjem. V njem novinarka SavaGlasa usmeri prst v civilne iniciative, ki da jasno kažejo "s čim so stimulirane in kdo manipulira z javnostjo in za to izkorišča medije". Pa ne le to, v zaključju naj bi bila celo podkupovanja, skrita pod izrazom "komuniciranje z javnostjo". No, naša javnost je gotovo dovolj razgledana, da zna v danih razmerah sama oceniti, kdo se komu udinja in za čigav denar to počne.

Širša posavska javnost je tako v množici prispevkov na temo odlagališče RAO in novi blok nuklearne elektrarne seznanjena s hvalnicami o varnosti, neoporečnosti ter referendumskem odločanju po koncu raziskav. V morju političnih floskul pa ni najti besedice o dejstvih, brez katerih ni moč govoriti o celoviti informiranosti občanov, ki naj bi se odločali o odlagališču, s tem pa tudi o novem bloku jedrske elektrarne. Kljub omejenemu prostoru naj za ilustracijo navedemo nekaj podatkov iz strokovnih virov, ki se jim lokalna sredstva obveščanja na daleč izogibajo:

1. Nizko in srednje radioaktivni odpadki (NSRAO) zaradi sevanja predstavljajo tveganje, ki ga je s pregradami možno znižati, ni pa se mu možno izogniti (Republiški svet za varstvo okolja in drugi viri). Ker je popolna blokada ekonomsko neizvedljiva (strokovni viri navajajo potrebno globino 1500 m), se dopušča "dovoljena" meja sevanja. Ostaja pa dejstvo, da je vsako sevanje problematično.
2. Ionizirajoča sevanja (alfa, beta, gama in druga) poškodujejo žive celice, ki odmrejo ali se spremenijo. Radiacija "pohabi" dedni zapis, zato genetiki svarijo: zamislimo se nad tem, da se bodo rodili spačeni, slepi, gluhi... Ker so odpadki vir ionizirajočega sevanja, zahteva Mednarodna agencija za atomsko energijo na Dunaju v svojih načelih posebno pozornost zaščiti bodočih generacij. Dunajska načela jasno povedo, da je populacija, ki jo odpadki prizadenejo, lahko več generacij oddaljena od populacije, ki je imela od dejavnosti koristi in da so zaradi dolgih obdobij varnostne ocene negotove.
3. Ista mednarodna organizacija priznava, da RAO na dolgo obdobje ni mogoče osamiti, zato lahko škodljivo vplivajo na razpoložljivost in uporabo naravnih virov v bodočnosti (voda, zemlja, gozdovi, surovine). Povedano po domače: vsi materiali se starajo, tudi železobetoni in izolacije, zato ni mogoče zagotoviti, da bo čez 200 let to, kar naša generacija s tako lahkoto odlaga, še vedno varno odloženo.
4. Ionizirajoče sevanje je znanstveno potrjeni vzrok za nastanek levkemije in rakastih tvorbo, ki se razvijejo iz poškodovanih celic. Eksplozijo rakastih obolenj v zadnjih 50-letih znanost nedvoumno pripisuje dozam sevanja, ki izhajajo iz uporabe jedrske energije v vojaške in civilne namene, torej iz atomskih poskusov, zdravstvene diagnostike, energetike. Pri tem seveda v splošnem ni mogoče opredeliti ne trenutka, ne okoliščin usodne celične okvare. Zgovoren primer je radioaktivni cezij-137 iz črnobilске nesreče pred 20 leti, ki je še danes prisoten po vsej Evropi tako v zemlji kot v živilih. Nikoli ne bo znan podatek, koliko slovenskih življenj je izgubljenih prav zaradi njega. Na drugi strani se ocenjuje, da največji svetovni rudnik uranove rude vsak dan obratovanja terja 200 življenj.
5. Načelo varnosti objekta: mednarodna agencija določa, da imajo pri izbiri lokacije za odlagališče RAO prednost varnostne zahteve: upoštevani morajo biti vplivi, ki bi v bodočnosti lahko zmanjšali varnost objekta. Kaj to pomeni v našem primeru? Na prvem mestu gotovo vpliv potresa. Načrtovati jedrske objekte na potresno intenzivnem področju je v samem bistvu strokovni hazard. Nedopustno je tvegati, da se bo v primeru naravne nesreče zgodila še ekološka nesreča z večnimi posledicami. Naslednji izključujoči vpliv je poplavnost. Politika kar naenkrat z neizmerno lahkostjo govori o lokaciji Vrbina v KS Šentlertart pri Brežicah, ki je v območju 20 do 100-letnih poplavnih voda, zakonodaja pa ne dopušča niti lokacije s 1000-letno poplavnostjo. To področje je zato izključila že predprilmerjalna študija iz leta 2005. Bodo zato gradili kar nadzemni objekt, ne meneč se za radiacijske vplive?

Seveda pa prav zaradi informacijskega vakuuma v javnosti kroži toliko več vprašanj brez ustreznih odgovorov:

- NEK obratuje že 23 let brez urejenega odlagališča NSRAO. Na ta način je skupnost postavljena pred dejstvo, da pač mora sprejeti tisto, kar že tako ali tako ima. Na vratih pa je že naslednje, še bolj dramatično vprašanje: kam z visoko-radioaktivnimi odpadki? Po dosedanjih izkušnjah sodeč je rešitev enostavna - to imamo že tako ali tako tu!!
- kaj je in kaj bo z razvrednotenjem premoženja? Analize kažejo, da bi morale rente za NEK in odlagališče NSRAO trajati več stoletij, da bi pokrile sedanjo izgubo vrednosti narodnega bogastva.
- iz katerih virov bo Posavje, če sprejme vse te "pridobitve", pokrivalo izpade kmetijske proizvodnje, turističnega gospodarstva...? Dolgoročno ni drugega vira kakor cena energije. In če

v ceno vključimo vse to, pa stroške razvrednotenja nepremičnin, pa gradnjo varnih - izjemno dragih odlagališč, pa stroške odprave posledic morebitnih nesreč..., ali je ta energija še vedno tako konkurenčna, kot pravkar zatrjuje slovenska energetika?

- vse študije, ki jih naroča in predstavlja jedrski lobi, govorijo o nadpovprečno zdravem okolju v posavskih občinah in o podpovprečnem številu rakastih obolenj. Ko pa govorimo z ljudmi iz medicinskih krogov v Ljubljani, Celju, so podatki popolnoma nasprotni!
- NEK Krško in Inštitut Jožef Štefan v svojih informacijah skozi celotno obdobje obratovanja jedrske elektrarne navajata, da okolje iz elektrarne ne prejme zaznavne doze ionizirajočega sevanja. V tujini pa obstajajo protokoli dolgoletnih meritev, ki jih je neodvisna institucija izvajala nekaj km vstran od elektrarne. Podatki kažejo ne le to, da je vpliv zaznaven, temveč tudi, da se nivo sevanja datumsko precej spreminja!
- statistike iz sveta govorijo, da bližina jedrskih objektov sproži negativne demografske tokove - odseljevanje, predvsem strokovnih kadrov in mlajše populacije. Bo Posavje izjema? Upoštevanje izjave, ki krožijo v javnosti, žal ne!

Politika bo morala slej kot prej pogledati resnici v oči. Če se bo prenačila, množico strokovnih dilem pometla pod preprogo in nastopila s političnimi odločitvami, bo v bodočnosti trpela kronični glavobol! Tudi v primeru, če bo pod krinko demokratičnega odločanja izveden načrtovani referendum in bo z denarjem in obljubami kupljen njegov izid, bo ostala zgodovinska odgovornost. Če se bo ob nuklearki namreč zgodilo plitvo ali celo nadzemno odlaganje radioaktivnih odpadkov, bodo naši potomci že čez sto ali dvesto let v boju za naravne vire odpadke selili tja, kamor bi jih bili morali spraviti mi, ki smo jih ustvarili. Zavedajmo se, da naši potomci jedrske energije v današnji podobi ne bodo uporabljali. Med drugim tudi zato, ker zaloge urana zadoščajo le za kakih 100 let. Imamo torej pravico zaradi brezobzirne sebičnosti dveh generacij degradirati in morda celo uničiti pokrajino Posavje za večno?

Še malo zgodovinskega spomina ob dejstvu, da mnogi vplivni posamezniki pri svojih letih nimajo lastne izkušnje z umeščanjem jedrskega objekta. Pred letom 1973 je v Posavju potekala za današnje razmere skromna kampanja v prid lokaciji za gradnjo NEK. Kaj več tudi ni bilo potrebno, saj je imela takratna politika "neodtujljivo" pravico misliti v imenu ljudstva. Zanimivo pa je, da je bil med argumenti takratnih propagandistov tudi tale: še nikjer na svetu se ni nič zgodilo; nesreče so izključene; gre za tri neodvisne, zaporedne varnostne sisteme, in absolutno varnost. In ker v Posavju vzporedno z odlagališčem govorijo kar o novi nuklearki, velja spomniti, da se je kot v posmeh evforiji iz leta 1973 le trinajst let za tem zgodil Černobil. Minilo je dvajset let in postopoma smo ga izbrisali iz spomina. A njegove posledice vpijejo do neba. O tem govori Odbor za okolje in javno zdravje Evropskega parlamenta takole: "Jedrska nesreča v Černobilu leta 1986 je najhujša nesreča vseh časov kar zadeva število vseh žrtev in tragične posledice za zdravje tako izpostavljenega prebivalstva v času nesreče kot prihodnjih generacij." Ali se zavedamo, da pri kompleksnem sistemu, kakršen nuklearna elektrarna je, tehnično ni mogoče 100-procentno izključiti možnosti nesreče ne glede na poreklo tehnologije? Podobno kot to velja n.p. za letalo, le da je tam najhujša možna nesreča zanemarljiva v primerjavi z jedrsko nesrečo. Se zavedamo, da je en sam Černobil po oceni strokovnih krogov povzročil škodo vrednosti več sto nuklearnih elektrarn, pri čemer so štete le materialne posledice? Se zavedamo, da je zaradi ene nesreče ustavljena pridelava na kmetijskih površinah, ki so večje od kmetijskih površin celotne Slovenije; da je na prostoru v velikosti Slovenije ustavljena sečnja lesa? Se zavedamo, da kar sedem milijonov ljudi v treh sosednjih državah prejema posebna nadomestila in druge bonite? Da je bilo potrebno iz širšega območja izseliti kar 350.000 ljudi! Tudi nestrokovnjaku je jasno, da si Slovenija in Slovenci zaradi svoje majhnosti lahko privoščimo le ničelno tveganje za dogodek take vrste. Drugače rečeno, v primeru nesreče bi bili dvakrat izbrisani z obličja Zemlje: kot narod in kot država. Ničelno tveganje pa pomeni nič jedrskih objektov.

Živimo z dediščino nekega drugega časa in neke druge države. Zberimo pogum in priznajmo, da se z današnjimi izkušnjami in horizonti Slovenci ne bi odločili za jedrski objekt, ki ga imamo. Iztrošimo ga, razgradimo, odložimo RAO in pozabimo jedrsko energijo. In kam z odpadki? Morda v (pre)majhni Sloveniji na eno od maloštevilnih nenaseljenih lokacij, ki bi lahko zagotovila minimalno tveganje za bodoče generacije. Če tega ne želimo, iščimo možnosti po

svetu, kjer še obstajajo obsežna območja, ki jih zaradi klimatskih pogojev ni možno naseliti. To bomo tako ali tako morali storiti pri visoko-radioaktivnih odpadkih. Svojo strategijo razvoja energetike pa raje oprimo na prihajajoče tehnologije izrabe obnovljivih virov. Saj vemo, da je energije Sonca dovolj in da je na dosegu roke čas, ko bo investicija na kW fotovoltaičnega vira izenačena s tisto, ki jo imamo danes v kW klasične elektrarne. Analitiki celo trdijo, da je to možno že danes. Le dobičke, ki jih ustvarja promet z energijo, je treba usmeriti v solarne tehnologije.

Naši izvoljeni voditelji in drugi vplivneži imajo v rokah vsa sredstva, s katerimi lahko dosežejo sleherni cilj. Med drugim je tako sredstvo lahko nekaj stikal v slovenski energetiki. Z njimi lahko uprizorijo dramatično energetska stanja in vesoljna Slovenija, ki je ne bodo zanimala travme neke province, bo od jih zahtevala dodatne zmogljivosti in dala legitimnost njihovim pro-jedrskim odločitvam. A to jih ne more odvezati osebnih moralnih in etičnih odgovornosti do sedanjih in prihodnjih generacij. Tudi do njihovih lastnih otrok in vnukov.

Ko si ob koncu leta izmenjujemo dobre želje, si tokrat želimo predvsem eno: da bi se naši voditelji ob usodnih odločitvah znali opredeliti tako modro, da njihova odgovornost ne bo nikoli na preizkušnji; da bi bili v ta namen odprti tudi do kritičnih pogledov, ki nimajo namena "onemogočati", temveč odpreti prostor za celovito presojo; da bi se v medsebojnem spoštovanju sedanji rod odločil, kakšen spomenik si bo postavil: betonske kolose, ki bodo že čez 50 let mrtvo a večno prekletstvo, ali pa prijazno pokrajino Posavje, kjer bodo radi živeli naši sinovi in hčere.

Civilna iniciativa KS Cerklje, Globoko in Šentlertart

Pismo županu Občine Krško

Spoštovani gospod župan!

Morda tovrsten način komuniciranja ni povsem običajen, vendar pa čutimo za potrebno in primerno, da vam izrazimo naše mnenje in stališča v zvezi z dogajanjem na zadnji seji občinskega sveta, ki je bila v četrtek 07.12.2006 in je gospa »podžupanja«, ki je vodila sejo opravičila vašo odsotnost.

Sejo je vodila ga.Ana Somrak, ki se je predstavila, da ste jo malo prej za »podžupanja« imenovali in ji prepustili vodenje 2.seje občinskega sveta, ker ste sam zadržan z važnejšimi opravili. Svetniki LDS nismo hoteli protestirati, da o tem nismo bili obveščeni z vaše strani, ker smo želeli pokazati konstruktiven odnos do dela občinskega sveta in do ga.Ane Somrak, ki je vodila sejo v nasprotju s poslovníkom občinskega sveta.

Svetnike o tej svoji sicer legitimni pravici niste uradno obvestili ne na seji občinskega sveta niti pisмено, kar bi o tako pomembni odločitvi od vas vsekakor pričakovali. Neuradno smo tudi izvedeli, da ste imenovali tudi podžupana.

Prepričano smo, da bi si člani sveta občine Krško o tako pomembnih odločitvah zaslužili vašo pozornost saj vas nenazadnje o tem obvezuje tudi Statut Občine. Priložnosti je bilo kar nekaj.

OBZORNIKOVA OGLASNA MREŽA

Cekin d.o.o.

VULKANIZERSTVO,
AVTOMARKET, BAR,
ROČNA AVTOPRALNICA

CKŽ 132 B, 8270 KRŠKO
TEL.: 07/490 34 70, FAX: 07/490 34 71, GSM: 041/697 839

MICRA
VODENJE POSLOVNIH KNJIG

Tel.: 07 / 30 82 680, Fax: 07/ 30 82 681
Gsm: 041/ 773 456

Irena Colarič s.p., PE Žabja vas 4,
8000 Novo mesto

OPTIKA KEBER
Damjan Keber s.p.

- okulistični pregledi na zdravstveno kartico
- velika izbira korekcijskih okvirjev
- kontaktne leče - sončna očala

**ŽELIMO VAM SREČNO
IN ZDRAVO LETO 2007!**

Trdinova 1, 8250 Brežice, Tel.: 07/499-22-33

HÖRMANN
garazna in industrijska vrata
avtomatizacija dvorišč

so let
garancija

Pooblaščen zastopnik:
Robert Lajkovič s.p.
Veliki Podlog 1a
8273 Leskovec
Tel.: 07/ 49 77 090
Gsm: 041/ 766 345

TMS BREŽICE d.o.o.
SERVIS, TRGOVINA, HIDRAVLIKA

- izdelava
hidravličnih cevi
- prodaja in servis
motornih kosilnic,
žag in škroplilnic

Gotovinski popusti,
možnost nakupa z
BAN - KREDIT-om

Trnje 4a, 8250 Brežice, Tel.: 07/ 49 66 650, www.tms-brežice.si

Vseeno upamo, da tovrstni način delovanja ne pomeni približevanja avtokratskemu modelu vodenja Občine Krško in želimo verjeti, da je bila neobveščenost svetnikov o tako pomembni funkciji kot je funkcija podžupana zgolj slučajna.

Svetniška skupina OO LDS KRŠKO

Odgovor na »Svetnike bolje obveščati«

V Dolenjskem listu, 21. decembra 2006 (rubrika Rezervirano za vas, 25. stran) je predsednik občinskega odbora LDS Krško Vojko Sotošek očital neobveščenost z odločitvijo, da sem na dan 2. seje Občinskega sveta Občine Krško, 7. 12. 2006 za podžupanje občine Krško imenoval Ano Somrak in za podžupana Cveta Sršena. Navedba, da svetnikov o imenovanju nisem uradno seznanil, ne drži. O obeh predvidenih funkcijah smo se pogovarjali že na kolegijih Občinskega sveta, na katerih smo usklajevali delovna telesa in sicer 6., 21., 30. novembra. Na zadnjem od njih sem vse vodje svetniških skupin, med katerimi je bil tudi Branko Janc, vodja svetniške skupine OO LDS Krško, seznanil tudi z imeni obeh kandidatov. Dva dni pred napovedano sejo sem prejel povabilo na pomemben podpis protokola o območju in vsebini skupnega državnega lokacijskega načrta za letališče Cerklje ob Krki ter medsebojnih obveznosti pri pripravi in sprejemu. Podpisali so ga minister za obrambo Karel Erjavec, minister za gospodarstvo Andrej Vizjak, minister za promet Janez Božič ter minister za okolje in prostor Janez Podobnik. Pomemben dogodek, katerega sem se kot župan občine Krško vsekakor moral udeležiti, žal pa je čas začetka sovpadal z 2. sejo Občinskega sveta Občine Krško. Koč vedo svetniki, ki so na sejo prišli pravočasno, torej ob 15.30 sem uvodoma opravil svoj izostanek hkrati pa seznanil, da sem tega dne za podžupanje v skladu s 33.a členom Zakona o lokalni samoupravi za pomoč pri opravljanju nalog imenoval svetnico OS Ano Somrak, za podžupana pa svetnika OS Cveta Sršena. Tako je tudi namigovanje, da je podžupanje z vodenjem seje kršila poslovnik o delu OS, odveč. Prav bi bilo, da bi se predsednik OO LDS Krško prepričal o resnični naravi stvari, preden se je lotil pisanja o njih. Če pa so vsa ta dejstva gospodu Sotošku vendarle znana je seveda sprenevanje odveč in zgolj v funkciji manipulacij z javnostjo. S časom spomin blede. Dejstva pa še vedno ostajajo dejstva.

Franc Bogovič, župan občine Krško

Kupim VW - Polo Classic, lepo ohranjen, od prvega lastnika. Tel.: 07 49 59 008

Prodaj parcelo na Sremiču, opuščen vinograd, cca. 21 arov. Tel.: 031 585 245

Prodaj suhe gobe - jurčke. Tel.: 031 430 078

Prodaj koruzo, pšenično slamo in seno v kockah. Tel.: 041 726 086

Ugodno prodaj vinograd v okolici Boštanja. Tel.: 041 732 935

Prodaj nasekana drva, 8 m³, na Sremiču. Tel.: 031 585 245

Prodaj cviček po 200 SIT in žganje - sadjevec po 700 SIT. Tel.: 031 730 401

Ugodno prodaj burskega kozliča in kozico, staro 10 mesecev, primerna za plem. Tel.: 041 328 032

Prodaj prašiče in svinje, teže od 160 do 250 kg, prašiče stehamo, možnost dostave in zakola prašičev. Tel.: 07 49 51 221

Ugodno prodaj kuhinjo Pamela - 4 elemente. Tel.: 07 49 20 077

Prodaj rotacijski mulčar, 180 cm + 40 cm, odmične roke, ter kvalitetno breskovo žganje in snežno desko za Muto. Tel.: 031 256 561

Prodaj 100 let staro stiskalnico, še uporabno, prešo na kamen ter dve nakladalki sena. Tel.: 07 49 69 474

KAM V POSAVJU

Prireditve med 28. decembrom 2006 in 10. januarjem 2007

Četrtek, 28. 12.

- ob 19.30, družinska komedija Blazno resno slavni, za izven, Kulturni dom Krško

Petek, 29. 12.

- ob 19.30, večerni pogovor na deželi z znanimi Slovenci: Vlasta Nussdorfer, dr. Karel Gržan in Nani Poljanec, Som krajanov na Razborju
- ob 20.00, glasbeni večer s pihalnimi orkestri Posavja, Trg Matije Gubca v Krškem
- ob 20.00, koncert 6 Pack Čukurja s skupino in skupine Dan D, pred Central's caffe v Sevnici

Sobota, 30. 12.

- ob 15.00, animacija otrok z Romano Kolenc, pred Central's caffe v Sevnici
- ob 17.00, žur za mlade: Rudolf Gas, Supernova, Sousages, Dadi Daz, Krema, Kingston, Da phenomena, Nina Pušlar, Nexys..., Trg Matije Gubca v Krškem
- ob 18.00, božično novoletni koncert Godbe Sevnica z Nušo Derenda, v športnem domu Sevnica

Nedelja, 31. 12.

- ob 17.00, otroško silvestrovanje na prostem - veliko rajanje z bogatim animacijskim programom, pred Central's caffe v Sevnici
- ob 22.00, silvestrovanje na prostem z ansamblom Braneta Klavžarja, vstop v novo leto s torto velikanko, pred Central's caffe v Sevnici
- od 22.00 dalje, silvestrovanje na prostem z narodno-zabavno skupino Okrogli muzikantje, velik ognjemet in bogate nagrade, Trg Matije Gubca v Krškem
- silvestrovanje na prostem z ansamblom Dori, voščilom župana in velikim ognjemetom, v centru mesta Brežice

Ugodno prodaj snegolove za valovito salonitno kritino, pravokotna oblika lopatic 10 x 20 cm, pocinkane, enostavna montaža. Tel.: 040 282 308

Prodaj otroški voziček, avto sedež, posteljico in baby jajček, vse staro 4 leta, zraven podarim vrečo plišastih igrač. Tel.: 041 807 372

Ugodno prodaj manjšo klavirsko harmoniko Melodija, primerno za začetnike ali za glasbeno šolo. Tel.: 031 524 010

Prodaj tehniko na skalo, Libela Celje, 90 x 110, do 1000 kg. Tel.: 030 911 534
Prodaj avtodele od Daewoo Racer Base. Tel.: 040 498 972

V najem oddam poslovni prostor, cca. 110 m², primeren za mirno obrt. Tel.: 041 385 933

Stiki: Mlajši upokojenec, lažji invalid, nudi stanovanje mlajši ženski ali mamiči za pomoč v gospodinjstvu. Tel.: 031 533 071

Če imaš nekoga rad, nikoli ne umre - le daleč je...

SPOMIN

Spomin na prvi zimski dan lanskega leta, ko smo se poslovili od našega dragega sina, moža, atija, dedija, brata, svaka, tasta, nečaka, bratranca in strica

FRANCIJA GERMEKA

iz Krškega, je zelo boleč.

Minevajo ure, dnevi, tedni, meseci, ko tebe več ni. Za teboj so ostali sadovi tvojih pridnih in skrbnih rok. Tvoja dobra volja, ljubezen in vzpodbudne besede so ostale v nas. Zelo te pogrešamo. Hvala vsem, ki se spominjate našega dragega atija, obstojite ob grobu in mu prižigate svečke.

Vsi njegovi

POSAVSKI Obzornik

POSAVSKI OBZORNİK

izdaja
Zavod Neviodunum
v Krškem

Uredništvo:

Trg Matije Gubca 3,
8270 Krško
Tel.: 07 49 05 782,
Faks: 07 49 05 781
www.posavje.info,
obzornik@volja.net
TRR: 03155-1086687920

Odgovorni urednik

Silvester Mavsar

Izvršni urednik

Peter Pavlovič

Prelom in priprava za tisk

Studio Neviodunum, Krško

Vodja trženja

Katarina Požun

tel.: 07 49 05 780

Posavski obzornik izhaja od 15. 12. 1997 za področje občin Krško, Brežice in Sevnica. Rok za rezervacijo oglasnega prostora v naslednji številki je 5. januar. Za točnost podatkov v naročenih rubrikah in pri logah odgovarjajo njihovi uredniki.

Tisk

Delo - Tiskarsko središče,

Ljubljana

Naklada

24.000 izvodov

Časopis je brezplačen.

Naslednja številka

Posavskega obzornika

izide v četrtek,

11. januarja 2007.

NEVIODVNVM

NEVIODUNUM - ZAVOD ZA KULTURO IN ODRŽANJE PRAVOSTI

Novoizvoljeni člani sveta krajevnih skupnosti Tržišče

Na konstituirni seji sveta KS Tržišče dne 01.12.2006 so bili za obdobje 2006 do 2010 potrjeni mandati naslednjim članom sveta KS Tržišče:

KUKEC JANEZ, Tržišče 11 e	tel. št. 07 81 80 418, 041 781 835
GOLOB MATJAŽ, Tržišče 11 d	tel. št. 07 81 80 210, 031 660 525
MAJCEN STANKO, Vrhek 7	tel. št. 07 81 80 422, 031 743 341

Vsi trije so zadolženi, da zastopajo interes krajanov in vasi iz katerih so bili izvoljeni (Tržišče, Sp. Vodale, Vrhek, Kaplja vas in Škovec).

VIRANT JANEZ, Pijavice 6	tel. št. 07 81 84 414, 041 910 335
HOČEVAR HENRIK, Pijavice 3	tel. št. 07 81 84 221, 041 392 760
REPOVŽ ALEŠ, Zg. Mladetiče 8	tel. št. 07 81 84 348, 041 491 515

Vsi trije so zadolženi, da zastopajo interes krajanov in vasi iz katerih so bili izvoljeni (Pijavice, Sp. Mladetiče, Zg. Mladetiče, Polje in Skrovnik).

SEBANC STANKO, Trščina 1	tel. št. 07 34 99 181, 031 304 385
PUNGERČAR JANEZ, Malkovec 1 b	tel. št. 07 81 80 451, 041 642 256
ŠKOPORC ALOJZ, Pavla vas 6	tel. št. 07 81 80 502, 041 392 801

Vsi trije so zadolženi, da zastopajo interes krajanov in vasi iz katerih so bili izvoljeni (Malkovec, Pavla vas, Trščina, Slančji vrh in Krsinji vrh).

SIMEONOV SLAVKO, Zg. Vodale 3	tel. št. 07 81 80 413, 031 752 514
MRGOLE FRANC, Telče 21	tel. št. 07 81 80 437, 041 553 388
MAVRIČ MIRKO, Drušče 14	tel. št. 07 81 80 168, 031 648 062

Vsi so zadolženi, da zastopajo interes krajanov in vasi iz katerih so bili izvoljeni (Telče, Drušče, Zg. Vodale, Jeperjek, Otavnik in Telčice).

Za predsednika sveta KS Tržišče je bil izvoljen KUKEC JANEZ,
Za podpredsednika sveta KS Tržišče je bil izvoljen VIRANT JANEZ
Za tajnika pa je bil imenovan JAMŠEK MARJAN (tel. št. 07 81 80 520, 041 653 860)

Spoštovane krajanke in krajani

Trdno sem prepričan, da bomo tudi v tem mandatu vsi skupaj delali za napredek naših krajev, za enakomeren razvoj vseh ne glede kje živite, predvsem pa se bomo trudili, da skupaj z občino Sevnica dokončamo nekaj večjih projektov, ki so že v pripravi (izgradnja novih šolskih prostorov in telovadnice v Tržišču, izgradnja pločnikov, nadaljevanje izgradnje vodovodnih sistemov, gradnja mrliške vežice na Telčah, zgraditi asfaltno cesto do slehernege gospodinjstva v KS, javnih razsvetljav po vaseh, nuditi bomo pomoč društvom pri delovanju in pripravi prireditev in poskušali uresničiti vaše pobude. Prosim vas, da se z posameznimi željami, pobudami prvo obračate na člane sveta, ki zastopajo vas in vaše vasi, oni pa bodo to prenašali na sejo sveta, kjer bomo skupaj skušali najti najboljšo rešitev in vas prav tako preko njih o rešitvah obveščali.

Dovolite mi, da vam vsem v teh praznikih zaželim veliko prijetnih trenutkov v krogu svojih domačih, v prihajajočem letu pa veliko zdravja, osebne sreče in čimveč uresničenih želja.

Vaš predsednik Janez Kuček

BREZPLAČNI MALI OGLASI

Brezplačni mali oglas lahko odda le fizična oseba, izključno preko objavljenega obrazca v Posavskem obzorniku in za nekomercialne namene. Vsak bralec lahko objavi v posamezni številki praviloma le po en oglas, za ponovno objavo pa mora naročnik ponovno poslati naročilo. Vsebine oglasa naj bo napisana čitljivo in s tiskanimi črkami. Oglas mora biti napisan v slovenskem jeziku. V primeru, da bo mali oglas daljši od 20

besed, ga bomo skrajšali. Pridružujemo si pravico spremembe vsebine in zavrnitve oglasa. Za resničnost in verodostojnost objavljenih oglasov odgovarja naročnik. Malih oglasov, ki se nanašajo na nudenje dela (storitev) in zaposlovanja, ne objavljamo. Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Ur. list RS, št.: 36/2000) v 2. odstavku 6. člena določa, da je naročnik oglasa dolžan ob naročilu oglasa navesti podatke o njegovi iden-

titeti. Zaradi tehnike pošiljanja oglasov ne moremo izpolniti pogojev zgoraj omenjenega zakona in zato oglasov, ki ponujajo delo oz. zaposlovanje, ne objavljamo brezplačno, pač pa jih morajo zainteresirani naročiti kot druge oglase na sedežu uredništva. Naročila malih oglasov sprejemamo najkasneje tri dni pred objavo, t.j. vsak ponedeljek pred izidom časopisa, na naslovu: Posavski obzornik, Trg. M. Gubca 3, 8270 Krško

KUPON ZA BREZPLAČNI MALI OGLAS DO 20 BESED

Vsebina oglasa:

Telefon: _____ Podpis: _____

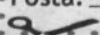
Obzornik Strinjam se z objavo oglasa v Posavskem obzorniku!

Podatke na spodnji strani potrebujemo za preverjanje naročnika in niso za objavo.

Ime in priimek: _____

Ulica, kraj: _____

Pošta: _____ Kontaktni telefon: _____

Prišleki: METKA PLOHL

»Življenje je učenje, jaz se učim od svojih otrok!«

Rojena je bila v Ljubljani 19. maja 1958, nato pa je živela v Jaršah pri Ljubljani z mami Albino in atijem Ivanom (pokojnim) ter sestro Heleno in bratom Matjažem Semrajc. Po osnovni šoli v Jaršah je končala Srednjo (petletno) vzgojiteljsko šolo v Ljubljani.

Ste po končanem šolanju prišli takoj v Brežice, ali ...

Ne, pet let sem bila najprej zaposlena v vrtcu na Rjavi cesti v Polju pri Ljubljani. Začela sem s silno vneto, ki sem jo obdržala do danes. Ko smo se pred kratkim srečale bivše kolegice, je pogovor najprej stekel o vrtcu. Vprašale so me, do kdaj mislim vztrajati s tisto mojo vneto prvih službenih let z besedami: »Pa kaj toliko delaš, daj no, ustavi se malo!«

Se pogosto vračate v rojstni kraj? Česa se najraje spominjate?

Zelo rada in to prav pogosto, k mami seveda. Čaka nas pri oknu in pričaka na hišnem pragu, ko nas s srečo v očeh nagovori: »Ooo, a ste prišli, kako lepo!« Najbolj prisrčen pozdrav, ki ga lahko otrok doživi. Najraje se spominjam mamine dobrote in ljubezni, to pa je tudi največ. Zlata je. To rečem za vsakega, ki ima posebne vrednote, lastnosti.

Kdo ali kaj vas je pritegnilo k poklicu vzgojiteljice?

Ah, že zelo, zelo zgodaj, saj sem pri sedmih letih že devetletna čuvala otroke, ker sta njhova starša delala v izmeni. Gospa mi je zaupala. Z odgovornostjo in skrbjo sem si prislužila že takrat za nove čevlje. Sicer pa sem priložnostno čuvala tudi mlajši dve sestrični in bratranca. V naši hiši so bila vedno odprta vrata za vse otroke. In to je to, najbolj pristen odgovor na mojo odločitev, na moje, kot pravim, poslanstvo.

Bi se, če bi zavrteli čas nazaj, znova odločili postati in biti vzgojiteljica?

Saj pravim, da je to moje poslanstvo, ki mi je bilo položeno že v zibelko.

Kar pomeni, da vam je z otroci vedno lepo...

Sploh ne morem reči, kdaj mi z njimi ne bi bilo lepo. In dobro. Z njimi dobesedno uživam in vsak dan mi je prekratek. Vedno si mislim, kaj bi lahko skupaj naredili, pa je naših skupnih ur konec. Znova in znova se trudim, da jim naredim življenje v vrtcu prijetno, polno in zanimivo.

Odgovorno pa tudi...

Ja, to pa je težko izmisliti del vesti. Vest vsakega posameznika, ki je odgovoren do sebe in svojega dela. Če si odgovoren do sebe, si odgovoren do drugih. Sploh pa bi morali biti do otrok vsi odgovorni.

Koliko skupin je za vami in kakšnih po letih?

Pravzaprav bi zelo težko povedala kakšno koli število. V vseh teh mojih osemindvajsetih letih se je stalnost skupin dokaj spreminjala. V Ljubljani sem bila z isto skupino od malčkov do male šole. V Brezicah, kjer sem v vrtcu zaposlena od 1983. leta, smo nekaj časa skupine menjavali vsako leto, sedaj pa so že dolgo spet stalne od malčkov do vstopa v šolo. Malčki potrebujejo veliko nege in nežnosti, je pa z njimi spet na svoj način zelo lepo...

Koliko »mlada« je vaša letošnja skupina?

Že četrto leto vodim poldnevni program tri do petletnikov. Otroci prihajajo v skupino iz varnega naročja staršev in starih staršev v novo okolje zaradi socializacije, vzgoje in izobraževanja. Tako že kmalu zaživijo v vsej polnosti, ki jim ga nudi življenje v vrtcu. Program je šesturni in otroci po kosilu ne počivajo, temveč se do

dohoda igrajo in ustvarjajo v kotičkih po želji.

Za vami je »močan« december. Kako sta ga preživeli?

Delovno in kreativno. Začeli smo z dekoracijo pred prihodom Miklavža, ki smo jo izdelali skupaj s starši in otroci. Ta veseli december smo v naši skupini poimenovali pravljčni, kajti v svojo sredino smo povabili tudi babice in dedke, ki so pripovedovali pravljice in zgodbe iz svojega otroštva. S tem sem želela dodati še eno pravljico več na drugačen način, saj so pravljice hrana za otrokovo dušo in te hrane naj bo v predšolskem obdobju čimveč. Vse tisto, kar smo ustvarili v naši skupini, pa bi, sem prepričana, s ponosom povedali moji otroci. Pa kakšno je bilo veselje ob skupnem okraševanju smrečice! Vsakodnevno smo se skupaj z otroci iz sosednjih skupin družili ob adventnem koledarju, kjer smo poslušali pravljice, peli, se igrali in utrjevali naša prijateljstva. Vsakodnevno smo nestrno pričakovali, kaj se nam bo lepega zgodilo. Dramska skupina Snežinka iz našega vrtca, v kateri sodelujem tudi sama, je otrokom pripravila igrice Svetlane Makarovič Sovica Oka, razveselili sta nas Zvezdica Zaspanka dijakov brežiške Srednje ekonomske in trgovske šole in zgodbica od A do Z plesnega studija Igen iz Celja. Skratka, naredili smo si ustvarjalne skupne trenutke. Z mojim »Slončki« smo s pripravljanim programom obiskali tudi otroke v razvojnem programu. Pokazali so, koliko lepega smo jim uspeli pokloniti. No, na koncu pa je tudi naš Božiček in nas za našo pridnost prav lepo obdaril.

Večeri pa so...

Rada preberem kakšno strokovno literaturo, strokovne članke, rada ustvarjam z naravnimi materiali. S temi pozornostmi priložnostno razveselim svoje bližnje in si tudi sama kaj poklonim. Ob spoznanju, kako znajo to ceniti, me to napolni z občutkom sreče in veselja.

Kaj najraje gledate, poslušate ali preberete?

Radio poslušam priložnostno med vožnjo v avtu, če mi čas dopusti kakšen dober film, tudi Dnevnik, Preverjeno, Trenja, včasih ob sobotah tudi POP-tevejevske škatle »vzemi ali pusti«, časopise, revije z zamudo, ki navadno potujejo z mano v avtomobilu za še

Starši, stari starši cenijo vaše delo, vaš trud?

To pa bi morali vprašati njih.

Kaj se je med vašim stažem spremenilo? Začniva s tistim, kar je postalo boljše, kvalitetnejše...

V svoji praksi sem bila priča marsikaterim spremembam, ki so jih prinašale novosti na področju vzgoje in izobraževanja. Največ sprememb je vsekakor vnesel Kurikulum za vrtce 1999, ki je posegel na vse segmente življenja in dela v vrtcu. Tisti, ki smo zaznali, »da je treba nekaj spremeniti«, smo izboljšave vnašali v svoje delo že pred sprejetjem dokumenta. Poudarjena je aktivna vloga vsakega otroka in zadovoljevanje njegovih potreb za celovit razvoj na vseh

področjih. Izjava ministra Drobničarja je, se mi zdi, odzvenela precej v prazno, ko je dejal, da je vzgojiteljicam dovolj čisto povprečna izobrazba in bilo zato lahko varstvo v vzgojno-varstvenih ustanovah cenejše. Kako ste se ob Drobničarjevih mislih počutili vi?

Pa saj se je menda »zmotil« s to nepremišljeno izjavo, ko pa vendar vsi vemo, kako pomembna je izobrazba, čimveč izobrazbe, izpopolnjevanja na poklicnem področju in to v prav vsakem poklicu...

Ob jutrih najprej pomislite...

Ja, na svoje otroke in na čas, ki ga bom z njimi preživela v vrtcu. Ob vikendih pa si zanje spet polnim baterije. Včasih sem veliko hodila na Šentvid, v naravo, sem pač človek narave, naravnih stvari in odnosov, sedaj pa je tega časa vedno manj, vendar ga najdem. Ker ga moram poiskati zase in za druge, za moje otroke.

Večeri pa so...

Rada preberem kakšno strokovno literaturo, strokovne članke, rada ustvarjam z naravnimi materiali. S temi pozornostmi priložnostno razveselim svoje bližnje in si tudi sama kaj poklonim. Ob spoznanju, kako znajo to ceniti, me to napolni z občutkom sreče in veselja.

Kaj najraje gledate, poslušate ali preberete?

Radio poslušam priložnostno med vožnjo v avtu, če mi čas dopusti kakšen dober film, tudi Dnevnik, Preverjeno, Trenja, včasih ob sobotah tudi POP-tevejevske škatle »vzemi ali pusti«, časopise, revije z zamudo, ki navadno potujejo z mano v avtomobilu za še

Piše:
Natja Jenko Sunčič

kasneje. Grem v gledališče in imam rada gledališče.

Ko se vam zazdi, da so službene in domače obveznosti dokaj »pospravljene«, si privoščite...

Lenarjenje na kavču, aromatično kopel, ki me pogreze v prijeten spanec. Joj, a ni to pravo razkožje!

Si smete privoščiti kakšnega hišnega ljubljence?

Edi je imel kužka, ki pa je žal poginil in nam je bilo vsem hudo. Novega si bomo privoščili, ko bo čas zrel, kajti živalca je živo bitje in rabi našo bližino, toplino, kot mi rabimo nje.

Kaj vam pomeni prijateljstvo?

Je nekaj najlepšega. To so odnosi, ki jih morajo dve ali več strani negovati. Prijateljstvo je treba zalivati kakor rožico, to je gibljivost, ki uspe, če jo usmerjaš z iskrenim srcem, ljubeznijo, toplino. Prijateljstvo je, če ti v tvoji odsotnosti prijatelj skuha kosilo in speče kruh...

Je vseenosti, brezbržnosti med ljudmi veliko?

Pa naj povem malo drugače: ni pomembno, od kod je človek, kakšne barve polti ali oči, pomembno je, kakšno srce nosi v sebi. Za manj vseenosti in brezbržnosti po svetu odprimo srca, dlani, prisluhnimo, podarimo nasmeh, bližino, lačnemu žemljico, pa tako naprej.

Imate kotiček, kamor bi postavili svoj ponos na nekoga?

Imam ta kotiček. Vanj postavljam moje Majo, mami in Edija. Ampak vrstni red sploh ni pomemben.

Sreča je...

Zdravje, prijateljstvo, topel dom, drobne pozornosti, ki jih tolikokrat prezremo. Štiriperesna deteljica, ki jo prav pogosto najdem, ali ona mene najde, in verjamem da ima svoj pomen. Nasmejan in zadovoljen otrok, ker so otroci tako pristni.

Je kaj, kar ne bi zares nikoli storili?

So stvari, ki jih zelo rada storim. Običnem ostarele, osamljene, podelim toploto bivanja z njimi, pomagam pomoči potrebnim, se veselim vseh uspehov bližnjih. Joj, naredila bi vse lepo in dobro za vse, za vsak trenutek, za ves čas.

Sta se Miklavž in Božiček spomnila na vas ali bo to storil dedek Mraz?

Čisto vsi trije so bili zelo pozorni in so me zelo razveselili.

Kaj bi sporočili otrokom, staršem nasploh v našem mestu, v naši domovini?

Naj ne izzveni izrabljeno. Radi se imejmo!!! Poklonimo si čas, čas za pogovor in bližino, ko si bomo povedali da se imamo radi.

In življenjski slogan?

Iz Malega princa: »Lepota je očem nevidna. Treba je gledati s srcem!«

»Brez strahu pred psom«

LJUBLJANA, POSAVJE - Konec novembra je v dvorani Gozdarskega Inštituta Slovenije potekal seminar z naslovom »Brez strahu pred psom«. V tem letu je bil projekt s tem naslovom predstavljen tudi že v posameznih posavskih vrtcih in šolah.

Namen seminarja je bil seznanitev vseh zainteresiranih z obstojem preverjenega strokovnega programa (projekta) o tem, kako na pravičen način otroke spoznati s psom, jih poučiti, kako naj se psu približajo in kako naj se do psov vedejo, da bodo s psi postali in ostali prijatelji. Omenjeni strokovni program

prijazno sprejeli, pa tudi staršem, ki jim zaupajo.

Sicer pa je na seminarju Katja Skulj predstavila potek učne ure, na kateri se z otroci pogovarjajo o poklicih, ki jih psi opravljajo, o telesni zgradbi in čutilih psa, o desetih zlatih pravilih pri stiku s psi, ki so opisana v knjižici z naslovom

Pri pouku sodelujejo tudi psi.

se imenuje učna ura »Brez strahu pred psom«, katerega nosilec je Društvo za odgovoren odnos do malih živali (DOMŽ). Leta 2001 je projekt dobil pozitivno mnenje Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in tega leta je kot prva začela projekt izvajati Katja Skulj, dr.vet.med., sodnica za delo reševalnih psov in vodnica reševalnega psa. Leta 2004 se ji je pri projektu pridružila Mateja Nolimaj, vodnica reševalnega psa. V letu 2006 pa sta začela z izvajanjem projekta v posavskih vrtcih in šolah - OŠ Blanca, OŠ in Vrtec Artiče, OŠ in Vrtec Veliki Podlog, Vrtec Leskovec pri Krškem - Matjaž Zanut in Alenka Sunčič Zanut, vodnica reševalnih psov, ki se zahvaljujeta vsem otrokom, vzgojiteljicam in učiteljicam v osnovnih šolah in vrtcih, ki so ju s psički zelo

Pes - tvoj prijatelj, katere prijazno sponzorira podjetje Masterfoods in jih otroci ob koncu učne ure dobijo. Na učni uri povedo tudi marsikaj o vzgoji in šolanju psov ter pokukajo v torbo, kjer so shranjeni pripomočki, ki jih kuža v svojem življenju potrebuje. Udeleženci seminarja so si ogledali še film o poteku učne ure in čas namenili novim predlogom in pridobljenim izkušnjam ter načrtom, kako bi lahko bili še boljši in predvsem učinkovitejši.

Ob koncu seminarja so sklenili misli, da današnji čas kliče po tem, da otroke naučimo sožitja z živalmi in da je največ, kar lahko vsi skupaj storimo, da se izobražujemo v smeri sprejemanja in strpnosti, kajti nestrpnosti je že tako preveč.

N.J.S.

V naslednji številki:

Nagradna anketa za bralce

KRŠKO - V decembru je minilo devet let, kar je v Krškem začel izhajati Posavski obzornik, ki je tako stopil v svoje jubilejno leto izhajanja. V začetku je bil mesečna revija, katere naklada je rasla od 3.000 izvodov v letu 1997 do 15.000 izvodov v juliju 2005. Takrat smo začeli Posavski obzornik izdajati vsakih 14 dni in v nakladi 22.000 izvodov.

Zadnja večja sprememba pa je bila v avgustu letos, ko smo časopisu povečali obseg na 24 strani in naklado na 24.000. Seveda si je uredništvo ves ta čas prizadevalo tudi za čim boljšo pokritost dogajanja v prostoru Posavja in za spremembe v vsebinskem pogledu. Koliko smo bili pri tem uspešni in kaj bi morda lahko storili v naslednjih mesecih, nameravamo izvedeti tudi s pomočjo ankete med našimi bralkami in bralci.

V naslednji številki Posavskega obzornika, ki bo izšla v četrtek, 11. januarja 2007, bomo objavili vprašalnik, na katerega si seveda želimo čimveč odgovorov. Da bi vas še dodatno vzpodbudili k sodelovanju, bomo med bralci, ki bodo poslali izpolnjene vprašalnike, izžrebali dobitnike 20 lepih nagrad, med katerimi bodo tudi: satelitska antena, polet z balonom, mobilni telefon, kozmetične storitve, frizerske storitve, gostinske storitve, ...

POSAVSKI
Obzornik